

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมสำหรับการเกษียณอายุของบุคคลวัยทำงาน
ในอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

นายศิริพล แก้วเพชร

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ.2563

**Factors Affecting Savings for Retirement of Working Age
in Mueang Suphan Buri District, Suphan Buri Province**

Mr.Keerepon Kaewpetch

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Economics in Business Economics

School of Economics

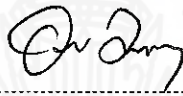
Sukhothai Thammathirat Open University

2020

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมสำหรับการเกษียณอายุของบุคคลวัย
ทำงานในอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
ชื่อและนามสกุล นายกีร์พล แก้วเพชร
วิชาเอก เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ
สาขาวิชา เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.อภิญา วนเศรษฐ

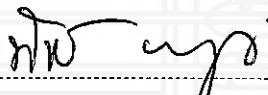
การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 4 สิงหาคม 2564

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อภิญา วนเศรษฐ)

กรรมการ

(อาจารย์ ดร.พัชรี ฝาสุธ)

(รองศาสตราจารย์ ดร.อภิญา วนเศรษฐ)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

ชื่อการศึกษา **ค้นคว้าอิสระ** ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมสำหรับการเกษียณอายุของบุคคลวัยทำงานใน
อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ผู้ศึกษา นายศิริพล แก้วเพชร **รหัสนักศึกษา** 2626000513 **ปริญญา** เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.อภิญา วณเศรษฐ **ปีการศึกษา** 2563

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาคือ 1) เพื่อศึกษาการออมสำหรับการเกษียณอายุ 2) เพื่อศึกษาการจัดสรรเงินออมไปเงินลงทุนในรูปแบบต่าง ๆ สำหรับการเกษียณอายุ และ 3) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมสำหรับการเกษียณอายุของบุคคลวัยทำงานในอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ บุคคลวัยทำงานที่มีอายุระหว่าง 20 -60 ปี ในอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 385 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรด้วยวิธีการถดถอยแบบพหุคูณ

ผลการศึกษาพบว่า 1) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุ 20-30 ปี ร้อยละ 50.70 และมีสถานะภาพโสด ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 60.80 กลุ่มตัวอย่างมีการออมเพื่อการเกษียณอายุร้อยละ 56.40 มีเงินออมเพื่อเกษียณอายุเฉลี่ย 500 - 1,000 บาทต่อเดือน โดยอาชีพที่มีรายได้ประจำมีการออมสูงกว่าอาชีพที่ไม่มีรายได้ประจำ ในอนาคตมีแนวโน้มที่จะออมเพิ่มมากขึ้น โดยกลุ่มตัวอย่างมีการศึกษาข้อมูลการออมผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต สื่อออนไลน์ ร้อยละ 35.50 มีวัตถุประสงค์ในการออมเพื่อความมั่นคงของชีวิต ร้อยละ 30.00 ส่วนใหญ่ไม่มีการกำหนดสัดส่วนการออมที่แน่นอน และสถานะทางการเงินมีผลต่อการออมมากที่สุด ระยะเวลาเก็บออมอยู่ที่ 1 - 5 ปี 2) รูปแบบการออมส่วนใหญ่อยู่ในรูปเงินฝากกับสถาบันการเงิน ร้อยละ 26.00 รองลงมาได้แก่ ธรรมเนียมประกันชีวิต ร้อยละ 12.00 และสลากออมทรัพย์ ร้อยละ 11.50 ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่มีเงินออมในปัจจุบันไม่เพียงพอต่อการเกษียณอายุ 3) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมสำหรับการเกษียณอายุของบุคคลวัยทำงานในอำเภอเมืองสุพรรณบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกที่อยู่ในการดูแล รายได้ ภาระหนี้สิน ภาระค่าใช้จ่าย มูลค่าสินทรัพย์ ประสบการณ์การลงทุน ระยะเวลาในการออม

คำสำคัญ การออม, บุคคลวัยทำงาน, การเกษียณอายุ, สุพรรณบุรี

Independent Study title: Factors Affecting Savings for Retirement of Working Age in Mueang Suphan Buri District, Suphan Buri Province

Author: Mr. Keereepon Kaewpetch; **ID:** 2626000513; **Degree:** Master of Economics;

Independent Study advisor: Dr. Apinya Wanaset, Associate Professor; **Academic year:** 2020

Abstract

The objectives of this study are to 1) study the savings for retirement, 2) study the allocation of savings to various forms of investment to prepare for retirement, and 3) study the factors that affect the savings for the retirement of people in the working-age who live in Mueang Suphanburi district, Suphanburi province.

The samples group, which includes 385 people, used in the study was the working people who were aged between 20 to 60 years old lived in Mueang Suphanburi district, Suphanburi province. Questionnaires were used to collect the data and the statistics in use included frequency, percentage, mean, standard deviation. Also, the relationships were analyzed by the multiple regression techniques.

The results revealed that 1) the majority of the samples, 50.70 percent, were between the ages of 20 and 30 and status of being single. The majority of them, 60.80 percent, graduated with a bachelor's degree. 56.40 percent of samples had the savings for retirement and saved for their retirement on average 500 to 1,000 baht per month. The occupations with regular incomes had savings higher than the occupations with irregular ones. They intend to increase the saving in the future. Most of the samples, 35.50 percent, examined the information through the internet and online media. Their saving objective was for life security, 30.00 percent. Most of them did not set the saving proportion precisely and the financial status produced the highest level of effect on the saving. The savings period was in between 1 to 5 years. 2) Their savings, 26.00 percent, were in the form of deposits with financial institutions which were followed by life insurance, 12.00 percent, and savings bank lottery, 11.50 percent. They don't have enough savings for retirement at that moment. 3) The factors that affected the savings for the retirement of working people lived in Mueang Suphanburi district at a statistically significant level of 0.05 were age, occupation, educational level, number of dependent family members, income, liabilities, expenditure, asset value, investment experience, and the period of savings.

Keywords: Saving, Retirement, Working Age, Suphanburi

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้สามารถสำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ได้ด้วยดี โดยได้รับความช่วยเหลือและความอนุเคราะห์ในการสละเวลาให้คำปรึกษา แนะนำ และตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จาก รศ.ดร.อภิญา วนเศรษฐ อาจารย์ที่ปรึกษา ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง ซึ่งข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์เป็นอย่างสูง รวมถึงคณาจารย์คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชาทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้ศึกษาจนสามารถนำความรู้ที่ได้รับการศึกษามาดำเนินการทำรายงานค้นคว้าอิสระฉบับนี้จนสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

นอกจากนี้ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา และบุคคลในครอบครัว ที่ให้การสนับสนุนในการเรียนมาโดยตลอด และขอบคุณเพื่อนร่วมคณะเศรษฐศาสตร์ทุกท่านที่ได้ให้แนวทางวิธีการแก่ผู้ศึกษาในการทำรายงานค้นคว้าอิสระ และขอขอบคุณเจ้าหน้าที่หน่วยงานขององค์กรต่าง ๆ ที่ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูล ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการทำงานรายงานค้นคว้าอิสระฉบับนี้

ท้ายที่สุดคุณค่าและประโยชน์ในรายงานค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ข้าพเจ้าหวังว่าจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจอยู่ไม่น้อย หากมีข้อบกพร่องประการใดทางข้าพเจ้าน้อมรับ และขออภัยไว้ ณ ที่นี้ อีกทั้งยินดีที่จะรับฟังคำแนะนำจากทุกท่านที่ได้เข้ามาศึกษา เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนางานวิจัยต่อไป

ศิริพล แก้วเพชร

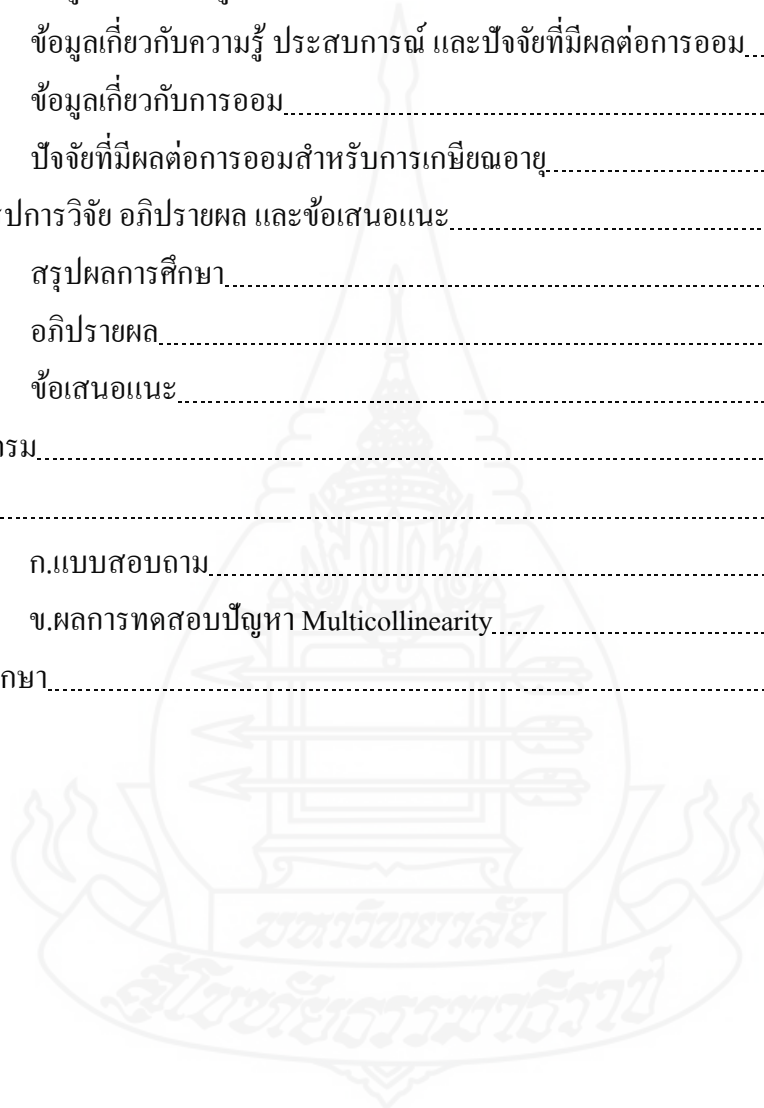
4 สิงหาคม 2564

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ในการศึกษา.....	5
กรอบแนวคิด.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	8
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุ.....	8
แนวคิดเกี่ยวกับการออมและการลงทุน.....	14
ทฤษฎีวงจรการบริโภคและการออม.....	23
ทฤษฎีการบริโภคและการออมของเคนส์.....	25
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการกระจายความเสี่ยงในการลงทุน.....	27
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการกำหนดสัดส่วนหลักทรัพย์ลงทุนกับช่วงอายุบุคคล.....	29
นโยบายส่งเสริมการออมของภาครัฐ.....	31
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	34
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	40
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	40
เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย.....	42
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	43
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	43

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
ผลการศึกษา.....	45
ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	45
ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ ประสิทธิภาพ และปัจจัยที่มีผลต่อการออม.....	54
ข้อมูลเกี่ยวกับการออม.....	58
ปัจจัยที่มีผลต่อการออมสำหรับการเกษียณอายุ.....	68
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	71
สรุปผลการศึกษา.....	72
อภิปรายผล.....	74
ข้อเสนอแนะ.....	76
บรรณานุกรม.....	79
ภาคผนวก.....	84
ก.แบบสอบถาม.....	85
ข.ผลการทดสอบปัญหา Multicollinearity.....	92
ประวัติผู้ศึกษา.....	94

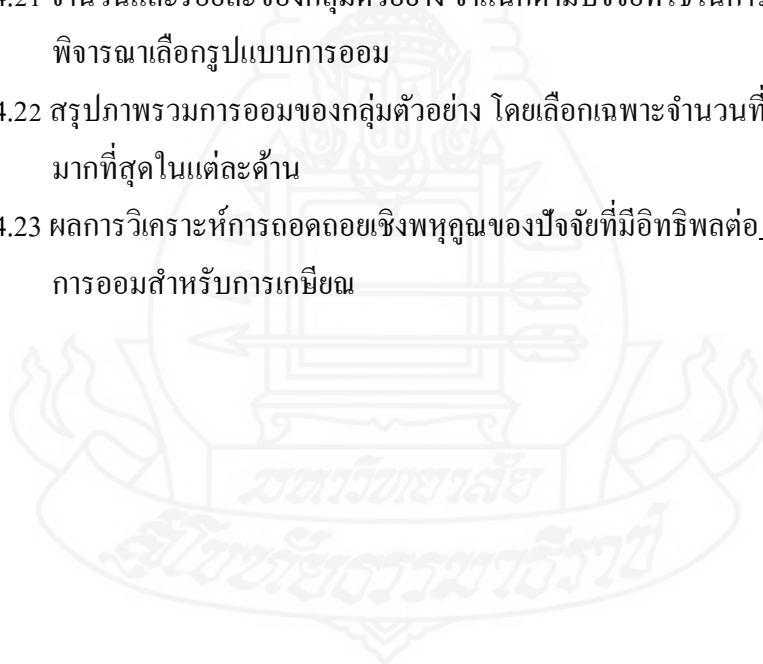

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี.....	41
ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ อายุ และสถานะภาพ.....	46
ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด.....	47
ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพ.....	48
ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามจำนวนสมาชิกในครอบครัว และสมาชิกที่อยู่ในการดูแล.....	49
ตารางที่ 4.5 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้ประจำเฉลี่ยต่อเดือน และรายได้พิเศษเฉลี่ยต่อเดือน.....	50
ตารางที่ 4.6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน.....	51
ตารางที่ 4.7 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามภาระหนี้สิน.....	52
ตารางที่ 4.8 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามร้อยละของอัตราการใช้ภาษีเงินได้ และสินทรัพย์อื่น.....	53
ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัจจัยที่นำมาศึกษาในภาพรวม.....	54
ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านผลตอบแทน ด้านความเสี่ยง และด้านประสิทธิภาพการลงทุน.....	55
ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านความรู้ในการลงทุน และด้านสถานะเศรษฐกิจ.....	56
ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านอัตราเงินเฟ้อ และด้านภาษีเงินได้.....	57
ตารางที่ 4.13 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการออมเพื่อการเกษียณอายุ สัดส่วนการออม และแนวโน้มการออมในอนาคต.....	58
ตารางที่ 4.14 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามจำนวนเงินออมเพื่อการเกษียณอายุต่อรายได้เฉลี่ยต่อเดือน.....	59

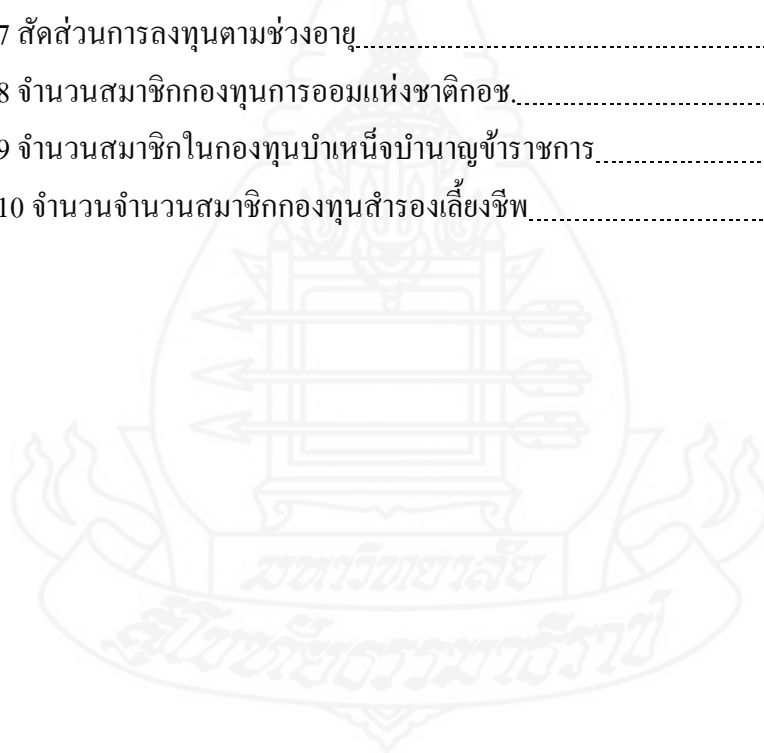
ตารางสารบัญ(ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.15 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระยะเวลาเก็บออม.....	60
ตารางที่ 4.16 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม ปริมาณเงินออมใน ปัจจุบันเพียงพอต่อการเกษียณอายุ.....	60
ตารางที่ 4.17 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความถี่ในการเก็บ.....	61
ออมต่อเดือน ประสบการณ์ในการลงทุน	
ตารางที่ 4.18 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ.....	62
การออม และวัตถุประสงค์ในการออม	
ตารางที่ 4.19 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามแหล่งในการศึกษา.....	63
ข้อมูลการออม	
ตารางที่ 4.20 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรูปแบบการออมเงิน.....	64
ตารางที่ 4.21 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามปัจจัยที่ใช้ในการ.....	65
พิจารณาเลือกรูปแบบการออม	
ตารางที่ 4.22 สรุปภาพรวมการออมของกลุ่มตัวอย่าง โดยเลือกเฉพาะจำนวนที่.....	66
มากที่สุดในแต่ละด้าน	
ตารางที่ 4.23 ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ.....	69
การออมสำหรับการเกษียณ	

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.2 แนวโน้มประชากรผู้สูงอายุในประเทศไทย.....	2
ภาพที่ 1.2 พีรามิดแสดงแนวโน้มประชากรในประเทศไทยพ.ศ. 2563, 2573.....	2
ภาพที่ 1.3 สัดส่วนประชากรผู้สูงอายุจำแนกรายจังหวัด.....	4
ภาพที่ 2.1: The Multi Pillar of Old Age Security.....	15
ภาพที่ 2.2 พีรามิดการลงทุน.....	22
ภาพที่ 2.3 ทฤษฎีวงจรของการบริโภคและการออม.....	23
ภาพที่ 2.4 ฟังก์ชันการบริโภคของเคนส์.....	25
ภาพที่ 2.5 ฟังก์ชันการออมของเคนส์.....	26
ภาพที่ 2.6 ความเสี่ยงของ Portfolio.....	28
ภาพที่ 2.7 สัดส่วนการลงทุนตามช่วงอายุ.....	29
ภาพที่ 2.8 จำนวนสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติกอกช.....	31
ภาพที่ 2.9 จำนวนสมาชิกในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ.....	32
ภาพที่ 2.10 จำนวนจำนวนสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ.....	33

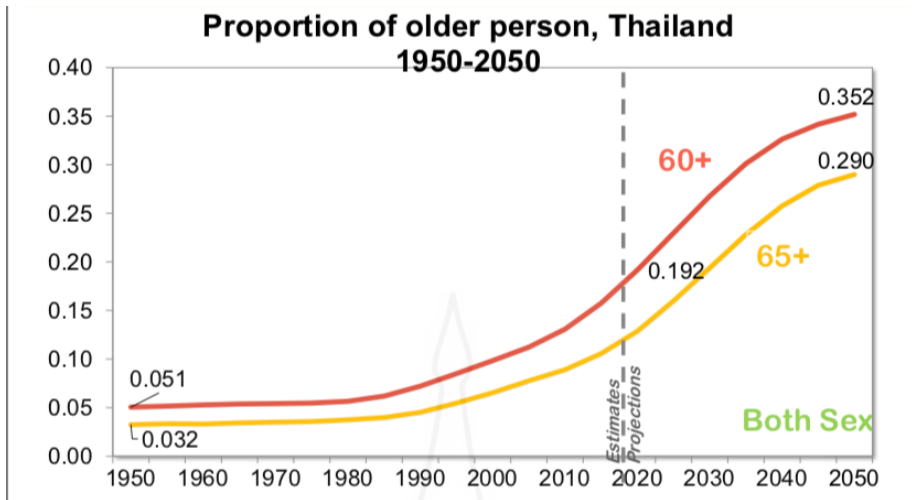

บทที่ 1

บทนำ

1. ที่มาและความสำคัญของปัญหา

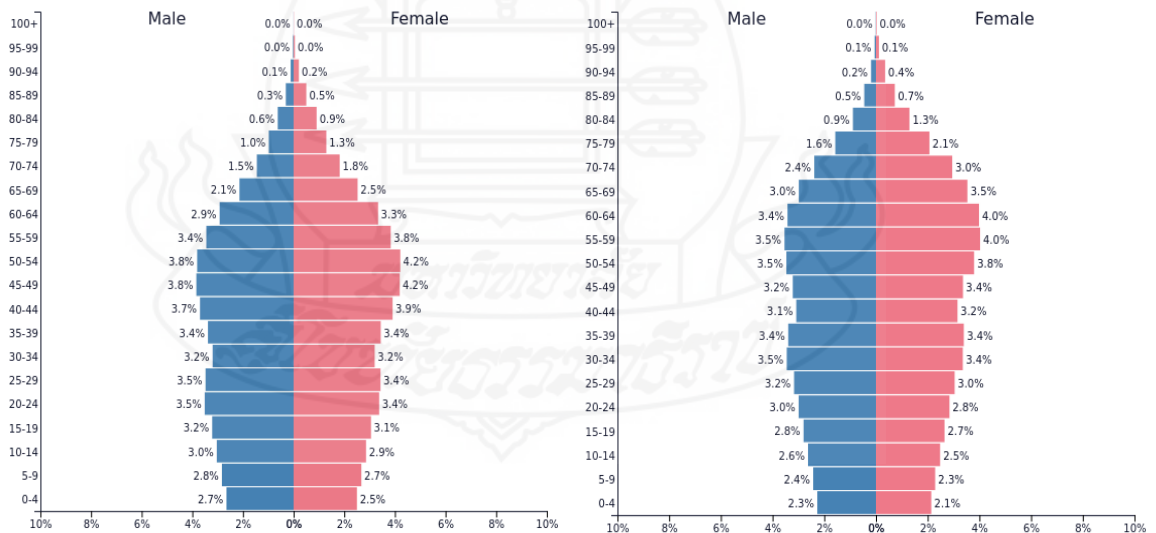
ปัจจุบันโลกของเรามีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วหรือเรียกได้ว่าเป็นยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งจากการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วทั้งในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ธุรกิจการค้า เศรษฐกิจ สังคมความเป็นอยู่ รวมไปถึงทางด้านสุขภาพ จากการเปลี่ยนแปลงปัจจัยต่าง ๆ ที่มีความก้าวหน้าและทันสมัยมากขึ้นนั้น ทำให้ประชากรมนุษย์ในปัจจุบันมีอายุที่ยืนยาวขึ้น และมีความคิด ทัศนคติแตกต่างไปจากเดิม โดยในอดีตประชากรไทยส่วนใหญ่มีการอาศัยอยู่รวมกันเป็นกลุ่มหรือเรียกได้ว่าเป็นครอบครัวขนาดใหญ่ แต่ในปัจจุบันเริ่มมีการอาศัยอยู่เป็นครอบครัวขนาดเล็ก ๆ เช่น คู่สามีภรรยา และมีบุตรลดน้อยลงหรืออยู่เป็นโสดมากขึ้น ซึ่งจากการเปลี่ยนแปลงทางความคิด ทัศนคติในปัจจุบัน ทำให้โครงสร้างประชากรที่มีในประเทศนั้นเปลี่ยนแปลงไป อัตราการเกิดใหม่ของเด็กทารกลดน้อยลง ส่วนทางกับกลุ่มผู้สูงอายุที่มีเพิ่มมากขึ้น ซึ่งทางกรมกิจการผู้สูงอายุได้มีการเผยแพร่สถิติจำนวนประชากรผู้สูงอายุในประเทศไทย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 พบว่าปัจจุบันประเทศไทยมีสัดส่วนประชากรผู้สูงอายุมทั้งประเทศอยู่ที่ร้อยละ 16.73 ซึ่งสัดส่วนของผู้สูงอายุในประเทศไทยใกล้เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ ซึ่งสอดคล้องกับรายงานของสำนักงานสถิติแห่งชาติ(สศช.) ว่าประเทศไทยได้เข้าสู่ “สังคมสูงวัย (Aged society)” ตั้งแต่พ.ศ. 2548 หรือ ค.ศ. 2005 ซึ่งมีสัดส่วนผู้สูงอายุตั้งแต่ 60 ปี ขึ้นไป สูงกว่าร้อยละ 10 และจะก้าวเข้าสู่สังคม “ผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ (Complete aged society)” ในปี 2564 หรือ ค.ศ. 2021 โดยมีสัดส่วนผู้มีอายุตั้งแต่ 60 ปี ขึ้นไปเกินร้อยละ 20 และประเทศไทยจะเข้าสู่สังคม “ผู้สูงอายุระดับสูงสุด (Super aged society)” คือมีประชากรที่มีอายุมากกว่า 60 ปี สูงกว่าร้อยละ 28 ของประชากรทั้งหมดในปีพ.ศ. 2574 หรือ ค.ศ. 2031

ภาพที่ 1.1 แนวโน้มประชากรผู้สูงอายุในประเทศไทย

ที่มา: United Nations World Population Ageing

ในขณะที่ปัญหาด้านสวัสดิการของรัฐที่มีให้กับผู้สูงอายุทั้งในด้านของสวัสดิการการรักษาพยาบาล การเดินทาง และการใช้จ่ายใช้สอยในชีวิตประจำวันในปัจจุบันไม่เพียงพอต่อความต้องการ สุภารัตน์ พิมลรัตนกานต์(2555)

ภาพที่ 1.2 พีรามิดแสดงแนวโน้มประชากรในประเทศไทยพ.ศ.2563, 2573

ที่มา: Population Pyramids of the World

จากภาพที่ 1.2 จะเห็นได้ว่าตั้งแต่ปี 2563 – 2573 ประเทศไทยมีโครงสร้างประชากรที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างเห็นได้ชัดเจน โดยมีขนาดของกลุ่มประชากรในวัยเด็กและวัยทำงานลดน้อยลง และมีขนาดของผู้สูงอายุที่มีอายุมากกว่า 60 ปี เพิ่มสูงขึ้น ซึ่งอาจเป็นผลมาจากปัจจุบันสังคมไทยไม่นิยม

แต่งงานหรือแต่งงานแต่ไม่มีลูก จากปัจจัยดังกล่าวทำให้อัตราการเกิดลดลงและเมื่อเวลาผ่านไปบุคคลวัยทำงานได้ถ่ายโอนไปยังวัยสูงอายุมากขึ้น

ดังนั้นการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุจึงเป็นสิ่งที่ทุกคนควรตระหนักและเห็นถึงความสำคัญของการวางแผนเกษียณอายุ เพราะหลังจากที่เกษียณอายุแล้วรายได้ที่ได้รับจากการทำงานนั้นจะลดลงหรือไม่ได้รับรายได้เลย ในขณะที่ยังคงมีการค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่ยังต้องใช้จ่ายอยู่ในชีวิตประจำวัน รวมทั้งปัจจัยต่าง ๆ มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เช่น ราคาอาหาร ค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพ ค่ารักษาพยาบาลในยามเจ็บไข้ ค่าครองชีพต่าง ๆ อัตราเงินเฟ้อ อัตราดอกเบี้ย ซึ่งการวางแผนจัดสรรเงินออมไปลงทุนนั้นปัจจุบันมีหลายทางเลือกขึ้นอยู่กับผลตอบแทนและความเสี่ยงที่แต่ละคนสามารถยอมรับได้ บางคนออมเงินในรูปแบบของเงินฝาก บางคนลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ เช่น ที่ดิน บ้าน คอนโดมิเนียม บางคนลงทุนในหุ้นกู้ หุ้นสามัญ เพื่อก่อให้เกิดรายได้เข้ามาอย่างสม่ำเสมอหรือเรียกได้ว่าเป็นรายได้จากสินทรัพย์ (Passive Income) ซึ่งตัวแปรสำคัญในการออมและการลงทุนในแต่ละรูปแบบจะขึ้นอยู่กับช่วงอายุความสามารถในการรับความเสี่ยง และข้อจำกัดต่าง ๆ ของผู้ลงทุน ทั้งหมดนี้จะเห็นได้ว่าการจัดสรรเงินออมไปลงทุนในสินทรัพย์แต่ละประเภทเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นสำหรับทุกคน เพื่อที่จะให้ได้ผลตอบแทนเพียงพอที่และสามารถนำไปใช้ในชว่่งวัยเกษียณอายุได้ตรงตามเป้าหมาย โดยไม่พึ่งพาบุตรหลาน ไม่เกิดปัญหาขาดแคลนเงิน ไม่ต้องกังวลกับค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ซึ่งจะทำได้สามารถใช้ชีวิตในบั้นปลายได้อย่างมีความสุข

หากประชาชนไม่มีเงินออมหรือมีเงินลงทุนไม่เพียงพอต่อการใช้จ่ายในวัยเกษียณอายุแล้วนั้น อาจทำให้เกิดปัญหาขาดสภาพคล่องทางการเงินในการใช้จ่ายดำรงชีวิตประจำวัน และหากประสบอุบัติเหตุเช่น เจ็บป่วยกะทันหัน หรือประสบอุบัติเหตุมีความจำเป็นต้องใช้เงินในการรักษาพยาบาล หากบุคคลไม่มีเงินออมแล้วนั้นอาจจะมีความจำเป็นต้องกู้ยืมเงินเพื่อมาใช้จ่ายในเหตุฉุกเฉินหรืออาจต้องพึ่งพาเงินจากบุคคลในครอบครัวสำหรับการรักษาพยาบาล ซึ่งจะเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในบั้นปลายชีวิตและจะทำให้การใช้ชีวิตในช่วงวัยเกษียณอย่างไม่มีความสุข

รหัสจังหวัด	จังหวัด		จำนวนประชากรทั้งหมด			จำนวนประชากรผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป			ร้อยละ (%)	เรียงลำดับตามร้อยละผู้สูงอายุ
	เขต	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม			
								รวมทั้งสิ้น		
17	จังหวัดสิงห์บุรี	99,265	109,181	208,446	19,957	28,178	48,135	23.09%	1	
52	จังหวัดลำปาง	360,324	377,992	738,316	78,460	91,569	170,029	23.03%	2	
51	จังหวัดลำพูน	195,140	209,935	405,075	41,990	50,955	92,945	22.95%	3	
54	จังหวัดแพร่	213,494	228,232	441,726	44,301	56,579	100,880	22.84%	4	
75	จังหวัดสมุทรสงคราม	92,555	100,750	193,305	17,776	25,243	43,019	22.25%	5	
18	จังหวัดชัยนาท	157,132	169,479	326,611	30,944	41,684	72,628	22.24%	6	
15	จังหวัดอ่างทอง	134,095	145,559	279,654	24,957	35,089	60,046	21.47%	7	
53	จังหวัดอุตรดิตถ์	221,583	231,520	453,103	42,818	52,562	95,380	21.05%	8	
56	จังหวัดพะเยา	230,476	241,880	472,356	45,983	53,133	99,116	20.98%	9	
66	จังหวัดพิจิตร	261,765	274,546	536,311	47,754	61,471	109,225	20.37%	10	
64	จังหวัดสุโขทัย	288,842	306,230	595,072	51,579	67,509	119,088	20.01%	11	
72	จังหวัดสุพรรณบุรี	408,808	437,526	846,334	72,251	96,605	168,856	19.95%	12	

ภาพที่ 1.3 สัดส่วนประชากรผู้สูงอายุจำแนกรายจังหวัด

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ

จากภาพที่ 1.3 จังหวัดสุพรรณบุรีเป็นจังหวัดที่มีจำนวนสัดส่วนผู้สูงอายุภายในจังหวัดคิดเป็นร้อยละ 19.95 ถือได้ว่าเป็นจังหวัดที่มีสัดส่วนร้อยละของผู้สูงอายุค่อนข้างสูงเป็นลำดับที่ 12 จาก 77 จังหวัด โดยจังหวัดสุพรรณบุรีมีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 5,358.01 ตารางกิโลเมตร ประชากรส่วนใหญ่ร้อยละ 50.77 จบการศึกษาระดับประถมศึกษา อาชีพหลักคือทำเกษตรกรรมได้แก่ ข้าว อ้อย มันสำปะหลัง รองลงมาคืออาชีพอิสระ/รับจ้างทั่วไป มีรายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือนตามรายงานจากสำนักงานสถิติแห่งชาติในปี 2562 อยู่ที่ 16,504 บาท รายจ่ายต่อครัวเรือนอยู่ที่ 14,557 บาท และมีหนี้สินต่อครัวเรือนอยู่ที่ 60,153 บาท ซึ่งหากจัดเรียงลำดับตามรายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือนจากมากไปน้อย จังหวัดสุพรรณบุรีจะอยู่อันดับที่ 71 จาก 77 จังหวัด ในขณะที่มีสัดส่วนรายจ่ายต่อรายได้สูงถึงร้อยละ 88.21 ซึ่งอยู่ในอันดับที่ 13 ของจังหวัดที่มีสัดส่วนรายจ่ายต่อรายได้ที่สูงที่สุด นอกนี้หากพิจารณาเงินคงเหลือสำหรับเก็บออมแล้วนั้น พบว่าจังหวัดสุพรรณบุรีมีเงินคงเหลือเก็บออมอยู่ที่ 1,947 บาท ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่ค่อนข้างน้อย และจัดอยู่ในอันดับที่ 8 ของจังหวัดที่มีเงินออมน้อยที่สุด

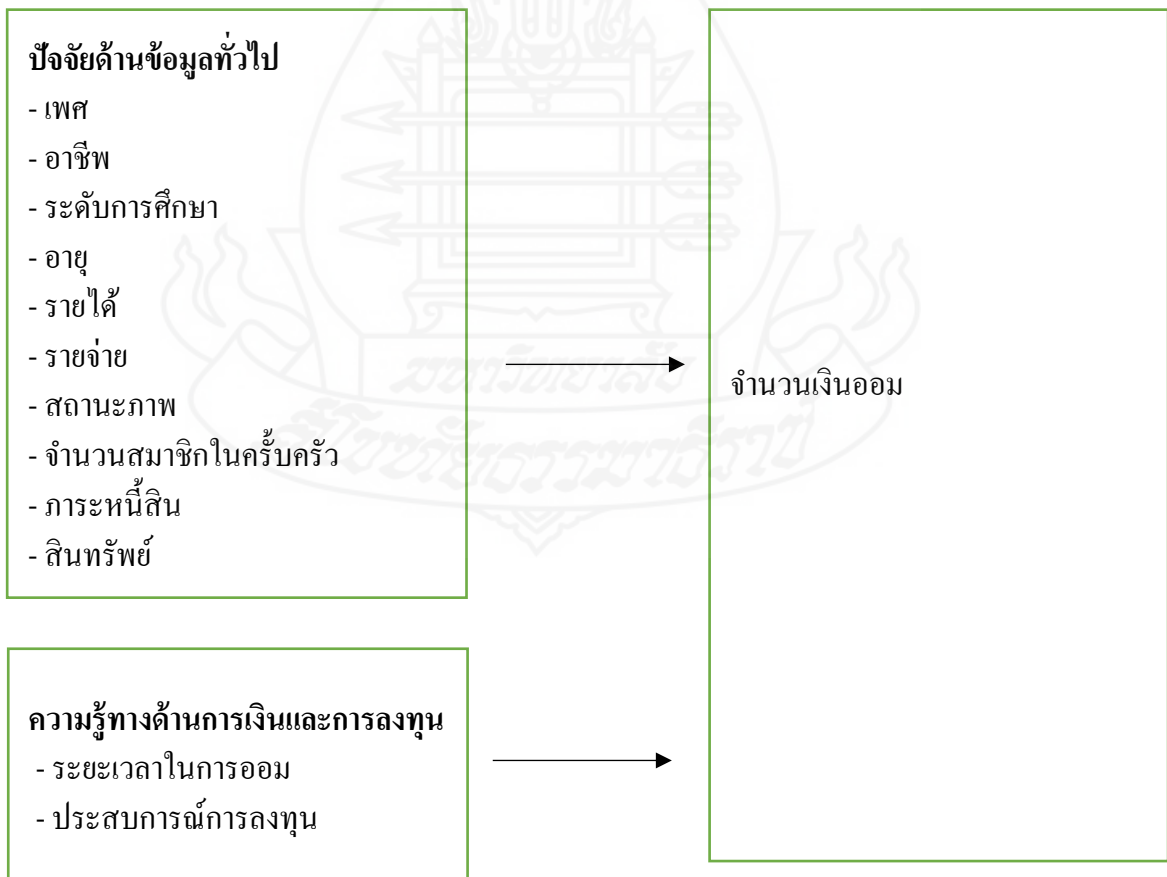
จะเห็นได้ว่าแต่ละครัวเรือนมีรายจ่ายและหนี้สินในอันดับที่ค่อนข้างสูง ในขณะที่มีรายได้และเงินออมอยู่ในอันดับต่ำ ทั้งนี้เนื่องจากประชากรในจังหวัดสุพรรณบุรีส่วนใหญ่ทำอาชีพเกษตรกรรมและรับจ้างทั่วไป รายได้เข้าเป็นฤดูกาลตามการเก็บเกี่ยว และมีปัญหารายได้ที่มีความไม่มีแน่นอนสูง เนื่องจากราคาและต้นทุนของสินค้าเกษตรมีความผันผวน ทำให้การวางแผนออมเงินของแต่ละบุคคลไม่เป็นไปตามแผนการที่วางไว้ และยังคงต้องพึ่งพาสวัสดิการจากภาครัฐอยู่เป็นจำนวนมาก

จากความสำคัญและปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ทางผู้ศึกษาจึงเกิดความสนใจและศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมสำหรับเกษียณอายุของบุคคลวัยทำงานในอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อใช้ในการวางแผนการออมส่วนบุคคลและนโยบายส่งเสริมการออมของภาครัฐ

2. วัตถุประสงค์ในการศึกษา

- 2.1 เพื่อศึกษาการออมสำหรับการเกษียณอายุของบุคคลวัยทำงานในอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
- 2.2 เพื่อศึกษาการจัดสรรเงินออมไปเงินลงทุนในรูปแบบต่าง ๆ สำหรับการเกษียณอายุ
- 2.3 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมสำหรับการเกษียณอายุของบุคคลวัยทำงานในอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

4. ขอบเขตการวิจัย

4.1 **ขอบเขตด้านเนื้อหา** การศึกษาครั้งนี้เป็นการหาความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคล ด้านความรู้ทางการเงินและการลงทุน ที่มีอิทธิพลต่อจำนวนเงินออมสำหรับการเกษียณอายุของบุคคลวัยทำงานในอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

4.2 **ขอบเขตด้านประชากร** การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษานักศึกษาวัยทำงานช่วงอายุ 20 – 60 ปี ในอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี จากการสุ่มตัวอย่างประชากรตามสูตรวิธีกรณีไม่ทราบจำนวนประชากรบุคคลวัยทำงานที่แน่นอน

4.3 ขอบเขตด้านตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปรอิสระทั้งหมด 2 ด้าน ประกอบด้วย

- ด้านปัจจัยด้านข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคลประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ สถานภาพ จำนวนสมาชิกในครอบครัว ภาระหนี้สิน ภาระค่าใช้จ่าย จำนวนสินทรัพย์

- ด้านความรู้ทางการเงินและการลงทุนประกอบด้วย ประสิทธิภาพการลงทุน ระยะเวลาในการออม

ตัวแปรตาม ประกอบด้วย จำนวนเงินออม

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 **การออม** หมายถึง จำนวนเงินออมสำหรับการเกษียณอายุ ซึ่งเป็นการออมในช่วงวัยทำงานและนำไปใช้จ่ายในช่วงเกษียณอายุ

5.2 **การลงทุน** หมายถึง การนำเงินออมที่เก็บสะสมไปลงทุนสร้างรายได้ให้เกิดผลตอบแทนตามระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ของผู้ออม

5.3 **การเกษียณอายุ** หมายถึง ครบกำหนดอายุการทำงาน โดยถือเอาเกณฑ์ที่ 60 ปี ตามระเบียบข้าราชการพลเรือน

5.4 **บุคคลวัยทำงาน** หมายถึง ประชากรที่มีอายุตั้ง 20 – 60 ปี

5.5 **ระยะเวลาการลงทุน** หมายถึง ระยะเวลารวมทั้งสิ้นที่ลงทุนต้องถือครองหลักทรัพย์

5.6 ปัจจัยด้านข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคล หมายถึง ปัจจัยต่าง ๆ ที่เป็นหลักเกณฑ์ในการบ่งบอกถึงลักษณะทางประชากรที่อยู่ในตัวบุคคลนั้น ๆ ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา อายุ รายได้ สถานภาพ จำนวนสมาชิกในครอบครัว ภาระหนี้สิน ภาระค่าใช้จ่าย เป็นต้น

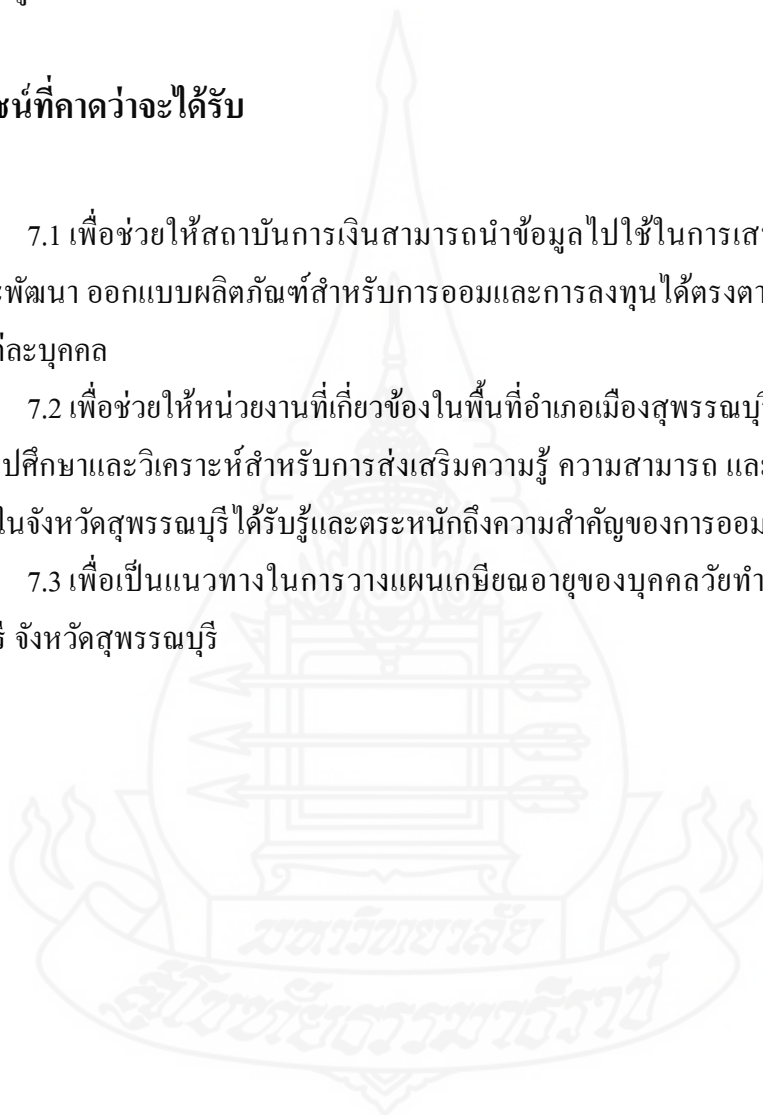
5.7 ประสิทธิภาพการลงทุน หมายถึง ความชำนาญในด้านการลงทุนที่เกิดจากการฝึกฝน เรียนรู้ ทดลอง

7.ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 เพื่อช่วยให้สถาบันการเงินสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการเสนอผลิตภัณฑ์ให้กับลูกค้า และพัฒนา ออกแบบผลิตภัณฑ์สำหรับการออมและการลงทุน ได้ตรงตามความต้องการของช่วงอายุแต่ละบุคคล

7.2 เพื่อช่วยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี นำข้อมูลไปศึกษาและวิเคราะห์สำหรับการส่งเสริมความรู้ ความสามารถ และแก้ไขปัญหาให้กับประชากรในจังหวัดสุพรรณบุรี ได้รับรู้และตระหนักถึงความสำคัญของการออมเพิ่มมากขึ้น

7.3 เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนเกษียณอายุของบุคคลวัยทำงาน ในอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

งานวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมสำหรับการเกษียณอายุของบุคคลวัยทำงานในอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ผู้ค้นคว้าได้ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

- 1.แนวคิดเกี่ยวกับการวางแผนการเงินสำหรับการเกษียณอายุ
- 2.แนวคิดเกี่ยวกับการออมและการลงทุน
- 3.ทฤษฎีวงจรการบริโภคและการออม
- 4.ทฤษฎีการบริโภคและการออมของเคนส์
- 5.แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการกระจายความเสี่ยงในการลงทุน
- 6.แนวคิดเกี่ยวกับการกำหนดสัดส่วนหลักทรัพย์ลงทุนกับช่วงอายุของบุคคล
- 7.นโยบายของรัฐบาลที่ส่งเสริมการออม
- 8.งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณอายุ

1.1 ความหมายการวางแผนการเงินสำหรับการเกษียณอายุ

บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนทิสโก้ จำกัด (2553) ให้ความหมายการวางแผนการลงทุนเพื่อเกษียณคือ การวางแผนการลงทุนตั้งแต่ระยะปานกลางไปจนถึงระยะยาวในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งหลักทรัพย์และสินทรัพย์อื่น ๆ เพื่อให้ผู้ลงทุนสามารถมีทรัพย์สินใช้ได้อย่างสุขสบายในช่วงหลังพ้นวัยทำงาน ในขณะที่รัชนิกร วงศ์จันทร์ (2553) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การวางแผนเกษียณคือการเตรียมความพร้อมทั้งทางด้านสุขภาพ ร่างกาย จิตใจ การเงิน และสังคม เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตได้ตามเงื่อนไขของแต่ละบุคคลที่ตั้งเป้าไว้ ส่วนจิรัฐ หิรัญสถาพิศุทธิ์ (2555) การวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณคือ การเตรียมความพร้อมทางการเงินเพื่อใช้ชีวิตอย่างอิสระในช่วงวัยเกษียณ โดยไม่ต้องพึ่งพาผู้อื่น

นอกจากนี้ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2558) ยังได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการวางแผนการลงทุนเพื่อเกษียณไว้ว่าเป็นการเตรียมความพร้อมและความมั่นคงทางการเงิน และเมื่อ

เริ่มช่วงวัยทำงานแต่แต่ละบุคคลจะต้องมีการวางแผนการจัดการทางการเงินเพื่อรองรับค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ทั้งในปัจจุบันและในอนาคต รวมไปถึงการเก็บออมเพื่อการเกษียณอายุ ซึ่งวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณอายุที่ดีควรคำนึงถึง 4 ประการดังนี้

1. ระยะเวลาหลังเกษียณอายุ เป็นส่วนที่แสดงให้เห็นว่าแต่ละบุคคลจะต้องใช้เงินออมไปอีกกี่ปีหลังจากเกษียณ ซึ่งในปัจจุบันทางการแพทย์มีการพัฒนาและก้าวหน้าขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้เมื่อบุคคลเจ็บป่วยด้วยโรคต่าง ๆ สามารถรักษาให้หายได้ ส่งผลให้มนุษย์ในปัจจุบันมีอายุยืนกว่าในอดีต และเมื่อมีอายุยืนขึ้นก็จะจำเป็นต้องใช้เงินสำหรับค่าใช้จ่ายในการเกษียณเพิ่มขึ้นด้วยเช่นกัน

2. อัตราเงินเฟ้อที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในช่วงของการเกษียณอายุ เนื่องจากเงินเฟ้อเป็นสิ่งที่อยู่เหนือการควบคุมและเป็นสิ่งที่ทำให้มูลค่าเงินออมด้อยค่าลง ยิ่งอัตราเงินเฟ้อสูงมูลค่าเงินออมยิ่งด้วยค่าลงมาก

3. วิถีชีวิต โดยทั่วไปแต่ละบุคคลจะต้องการเงินประมาณ 70% ของรายจ่ายปัจจุบันเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในยามเกษียณอายุ ซึ่งจำนวนเงินในส่วนนี้อาจแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับคุณภาพชีวิตภาระค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ของแต่ละบุคคล

4. สุขภาพ หากเกิดปัญหาสุขภาพไม่ว่าจะก่อนหรือหลังเกษียณ ย่อมส่งผลกระทบต่อเงินออมเพื่อการเกษียณของแต่ละบุคคลไม่มากก็น้อย ซึ่งทางเดียวที่จะบรรเทาปัญหาเรื่องสุขภาพทั้งก่อนและหลังเกษียณคือการออกกำลังกาย

จากความหมายข้างต้นสรุปได้ว่า การวางแผนเกษียณอายุคือการวางแผนจัดสรรเงินออมเพื่อนำไปลงทุนตั้งแต่ระยะปานกลางไปจนถึงระยะยาวทั้งหลักทรัพย์และสินทรัพย์ทรัพย์สินอื่น ๆ เพื่อสร้างความมั่นคงให้กับตนเอง โดยจำนวนเงินที่ลงทุนต้องคำนึงถึงระยะเวลาหลังเกษียณอายุ อัตราเงินเฟ้อ วิถีชีวิตหลังจากเกษียณ และปัญหาสุขภาพร่างกาย นอกจากนี้การวางแผนเกษียณอายุยังเป็นการเตรียมความพร้อมทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ การเงิน และด้านสังคม เพื่อที่จะใช้ชีวิตในช่วงเกษียณอายุได้อย่างมีความสุขและไม่ต้องพึ่งพาผู้อื่น

1.2 ความสำคัญของการวางแผนทางการเงินเพื่อเกษียณอายุ

สำหรับความสำคัญของการวางแผนทางการเงินสำหรับการเกษียณอายุนั้น รัชนีกร วงศ์จันทร์ (2555) ให้ความสำคัญของการวางแผนสำหรับเตรียมตัวเกษียณอายุไว้ว่า เป็นการวางแผนหลักประกันรายได้ในการดำรงชีวิตหลังเกษียณอายุ เพื่อที่จะให้แต่ละบุคคลใช้ชีวิตอยู่ได้ตามความต้องการและมาตรฐานของตนเอง และการแผนเกษียณอายุที่ดีนั้นต้องมีลักษณะดังนี้

1. บุคคลจะดำรงชีวิตในวัยเกษียณได้อย่างมีความสุขตามมาตรฐานของแต่ละบุคคลที่ได้มีการวางแผนไว้ในด้านต่าง ๆ ได้แก่ แผนการออม แผนการใช้จ่าย แผนการลงทุน แผนภาษี แผนการศึกษาของบุตร เป็นต้น

2.บุคคลที่วางแผนมีความพร้อมทางการเงิน ไม่เป็นภาระลูกหลาน ไม่เป็นภาระของสังคมและประเทศชาติ เพราะหากมีการวางแผนทางการเงินที่ดีแล้วนั้นจะทำให้บุคคลมีอิสระภาพทางการเงินที่เพียงพอต่อการใช้จ่ายในชีวิตประจำวันและใช้จ่ายในเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิด

3.บุคคลสามารถใช้ชีวิตหลังการเกษียณอายุได้ตามที่แต่ละบุคคลต้องการ เพราะการวางแผนทางการเงินในอนาคตสำหรับการเกษียณนั้นเป็นการวางแผนการดำเนินชีวิตของแต่ละบุคคลว่าจะใช้ชีวิตอย่างไร และใช้ชีวิตเพื่ออะไร เช่น การทำประโยชน์ในการช่วยเหลือสังคม สมาคม หรือหน่วยงานต่าง ๆ อันส่งผลให้ชีวิตในวัยเกษียณมีคุณค่า ส่วนสิรินุช อินละคร(2559) กล่าวถึงการเกษียณอายุ (Retirement) คือ การที่บุคคลสิ้นสุดการทำงานเนื่องจากการทำงานมานานจนครบกำหนดอายุในการทำงาน โดยทั่วไปบุคคลจะครบกำหนดอายุการทำงานระหว่าง 60-65 ปี และยังมีบุคคลบางกลุ่มที่สมัครใจที่จะเกษียณอายุก่อนครบอายุการทำงานที่ 60 ปี และในปัจจุบันบุคคลมีความจำเป็นต้องวางแผนการเงินเพื่อเกษียณอายุเนื่องมาจากสาเหตุที่สำคัญดังต่อไปนี้

ก. บุคคลหลังเกษียณอายุมีอายุที่ยืนยาวขึ้น เนื่องจากวิวัฒนาการทางการแพทย์ที่ก้าวหน้าจึงทำให้บุคคลอายุยืนขึ้น โดยในช่วงเกษียณอายุนั้นบุคคลจะมีรายได้ลดลงเนื่องจากต้องออกจากงาน แต่ทางด้านรายจ่ายบุคคลยังต้องมีรายจ่ายในด้านต่าง ๆ อยู่ ดังนั้นเมื่อช่วงการดำรงชีพหลังเกษียณอายุนานขึ้นบุคคลจึงมีความจำเป็นต้องวางแผนการเกษียณอายุเพื่อให้ดำรงชีวิตอยู่ได้ด้วยความสะดวกไม่ลำบาก

ข. สภาพสังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมที่อยู่กันแบบครอบครัวใหญ่ แต่ปัจจุบันอยู่กันแบบครอบครัวเดี่ยว จึงเป็นการยากที่บุคคลวัยเกษียณอายุจะพึ่งพาบุตรหลาน

1.3 ขั้นตอนการวางแผนเพื่อการเกษียณ

บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนทีเอสโก้ จำกัด (2553) ได้ระบุขั้นตอนการวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณอายุไว้ดังนี้

1.กำหนดเป้าหมายเงินออมและเงินลงทุนที่ต้องมีในช่วงเกษียณอายุให้แน่นอนและชัดเจน ซึ่งต้องเป็นเงินที่ปรับด้วยอัตราเงินเฟ้อเรียบร้อยแล้ว

2.คำนวณรายได้และค่าใช้จ่ายเพื่อประมาณการความสามารถในการออมเงินในแต่ละเดือนหรือแต่ละปีและคำนวณระยะเวลาลงทุน ผลตอบแทนจากการลงทุน จากปัจจุบัน ไปจนถึงเวลาเกษียณอายุ

3. ศึกษาแผนและรูปแบบการลงทุนต่าง ๆ เช่น ตราสารหนี้ ตราสารทุน กองทุนต่างประเทศ พร้อมทั้งศึกษาความเสี่ยงในรูปแบบต่าง ๆ ของการลงทุน และลองจัดแผนการลงทุนตามความเสี่ยงที่ตนเองยอมรับได้

4. เริ่มลงมือทำในทันที

5. คอยตรวจสอบผลการดำเนินงานจากการลงทุนอย่างสม่ำเสมออย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อให้ทราบถึงผลการดำเนินงานจากการลงทุน และสามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบการลงทุนได้ทันที

6. ศึกษารูปแบบการลงทุนที่เกิดขึ้นใหม่อยู่ตลอดเวลาและปรับปรุงรูปแบบการลงทุนให้ทันสมัย เพื่อไม่ให้พลาดโอกาสในการลงทุน

Financial Services Academy (2550) ได้กล่าวถึงกระบวนการวางแผนเพื่อการเกษียณว่าเป็นส่วนประกอบที่สำคัญของการวางแผนทางการเงินมี 3 ข้อ ดังนี้

1. ตั้งเป้าหมายในการเกษียณอายุว่าต้องการทำอะไรและจะมีมาตรฐานการใช้ชีวิตอย่างไร การตั้ง เป้าหมายจะเป็นตัวกำหนดทิศทางของการวางแผน อย่่างไรก็ตามแผนการเกษียณอายุอาจเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานะการ ข้อกำหนด และเงื่อนไขต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

2. กำหนดเป้าหมายเงินทุนตามที่ต้องการกล่าวคือ ต้องการเงินทุนเท่าไรหลังเกษียณ

3. กำหนดกลยุทธ์ต่าง ๆ ที่จะสามารถดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายการเกษียณอายุ โดยกลยุทธ์จะอยู่ในรูปแบบการลงทุน การวางแผนภาษี หากกลยุทธ์ในการวางแผนจะช่วยให้มีเงินทุนหลังเกษียณมากขึ้น

สุदारัตน์ พิมลรัตนกานต์ (2555) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการวางแผนเพื่อวัยเกษียณอายุมี 3 ขั้นตอนได้แก่

1. กำหนดเป้าหมายหรือสิ่งที่ต้องการสำหรับหลังเกษียณ เช่น ระดับรายได้ที่จะได้รับหรือซื้อรถยนต์ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะเป็นแนวทางในการวางแผนสำหรับวัยเกษียณ ซึ่งอาจจะเปลี่ยนแปลงไปตามความเหมาะสมกับสภาพชีวิตที่เปลี่ยนไป

2. กำหนดจำนวนเงินสะสมที่ต้องการเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายภายหลังเกษียณอายุและเป็นแนวทางที่จะนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย

3. การจัดทำโครงการการลงทุนที่สามารถสร้างเงินทุนที่ได้สะสมไว้ให้มีครบตามจำนวนเงินที่ต้องการ ถือเป็นกรออมอย่างมีระบบและควรพิจารณาว่าควรนำเงินออมเหล่านี้ไปลงทุนอะไรบ้าง เพื่อให้เงินที่มีอยู่งอกเงยขึ้น

กิตติพัฒน์ แสตนวิสุข (2557) ได้ให้ความสำคัญกับเรื่องการวางแผนเกษียณอายุอย่างเป็นระบบ ซึ่งประกอบไปด้วย

1. กำหนดเป้าหมายหรือสิ่งที่ต้องการหลังเกษียณอายุ การวางแผนความเป็นอยู่หลังการเกษียณ โดยดูจากรายได้ต่าง ๆ ที่จะได้รับหลังการเกษียณ

2. คำนวณความต้องการใช้เงินหลังเกษียณอายุและสำรวจความพร้อมของตนเอง ต้องประมาณการจำนวนเงินสะสมที่คุณต้องการเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายหลังเกษียณอายุ ซึ่งจะคิดเป็นร้อยละ 70 ของค่าใช้จ่ายก่อนเกษียณ

3. กำหนดหนทาง / วิธีการที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายเป็นขั้นตอนที่สำคัญ เนื่องจากการมีเป้าหมาย แต่ไม่รู้จักกับวิธีที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายได้นั้นก็เปรียบเสมือนกับความฝันหรือความปรารถนาที่ไม่มีวันเป็นไปได้ โดยสามารถทำให้บรรลุเป้าหมายได้ 3 วิธี

3.1 ลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นและภาระหนี้สินต่าง ๆ

3.2 สร้างรายได้ให้มากขึ้นและบริหารสินทรัพย์

3.3 การออม / ลงทุน

4. เขียนแผนทางการเงินที่มีรูปแบบเป็นลายลักษณ์อักษร เป็นการนำเป้าหมายทางการเงินที่กำหนดไว้ และนำข้อมูลที่ได้มาทำให้เป็นรูปธรรมมากขึ้น โดยเขียนแผนทางการเงินเป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งเป็นการทำให้เกิดความเข้าใจ ได้ตรงตรงได้อย่างรอบคอบ และสามารถวิเคราะห์พฤติกรรมค่าใช้จ่ายของตนเองได้อย่างดี

5. ลงมือปฏิบัติตามแผนทางการเงินที่วางไว้เมื่อมีแผนทางการเงินและทราบถึงวิธีการที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้แล้วควรที่จะลงมือปฏิบัติตามแผนนั้น โดยทันทีเพราะในกรณีที่พบปัญหาหรือข้อบกพร่องใด ๆ จะได้สามารถแก้ไขแผนทางการเงินได้อย่างทันที่

6. ทบทวนและปรับปรุงแผนการออมอย่างสม่ำเสมอเพราะการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา การทบทวนและปรับปรุงแผนการออมอย่างสม่ำเสมอ จะทำให้การออมเป็นไปอย่างเหมาะสมและเป้าหมายเป็นจริง

สิรินุช อินละคร (2559) ได้มีการอธิบายขั้นตอนในการวางแผนเพื่อการเกษียณอายุไว้ทั้งหมด 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การประมาณการจำนวนเงินที่บุคคลต้องการมีไว้ใช้ต่อปีในช่วงเกษียณอายุ เป็นการพิจารณาว่าหลังจากที่บุคคลเกษียณอายุไปแล้วนั้นบุคคลมีความจำเป็นต้องใช้จ่ายในเรื่องใดบ้างเป็นจำนวนเงินเท่าใด โดยการพิจารณารายจ่ายต่อปีในปัจจุบันแล้วนำมาปรับว่าเมื่อเกษียณอายุไปแล้วรายจ่ายต่อปีควรจะเป็นจำนวนเงินเท่าใด ดังนั้นจำนวนเงินที่บุคคลต้องการมีไว้ใช้ต่อปีในช่วงเกษียณอายุจะคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 80 ของรายจ่ายในปัจจุบัน

ขั้นที่ 2 การประมาณรายได้ต่อปีที่บุคคลจะได้รับในช่วงเกษียณ ทั้งนี้บุคคลจะมีรายได้ที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับอาชีพ การวางแผน และการออม ดังนั้นการประมาณรายได้ต่อปีที่บุคคลจะได้รับในช่วงเกษียณอายุสามารถพิจารณาจากแหล่งรายได้ ดังนี้

2.1 เงินบำเหน็จบำนาญ เป็นแหล่งรายได้สำหรับบุคคลที่ทำงานในหน่วยงานราชการ โดยบุคคลที่เป็นข้าราชการจะได้รับบำเหน็จบำนาญด้วยเหตุใดเหตุหนึ่งดังต่อไปนี้

ก. เหตุทดแทนเป็นบำเหน็จบำนาญที่จ่ายให้แก่ข้าราชการที่ออกจากราชการ เนื่องจากมีการเลิกหรือยุบตำแหน่ง หรือทางราชการสั่งให้ออกโดยไม่มีความคิด

ข. เหตุทุพพลภาพเป็นบำเหน็จหรือบำนาญที่จ่ายให้แก่ข้าราชการผู้ที่เจ็บทุพพลภาพ ซึ่งแพทย์ที่ทางราชการรับรองได้ให้ความเห็นว่า ไม่สามารถรับราชการในตำแหน่งหน้าที่นั้นได้ต่อไป

ค. เหตุสูงอายุเป็นบำเหน็จบำนาญที่จ่ายให้แก่ข้าราชการที่มีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ หรือข้าราชการที่ลาออกเมื่อมีอายุครบ 50 ปีบริบูรณ์

ง. เหตุรับราชการนาน เป็นบำเหน็จบำนาญที่จ่ายให้แก่ข้าราชการที่มีเวลาราชการที่ใช้ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญครบ 25 ปีแล้ว

2.2 เงินที่ได้รับจากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพที่แต่ละบุคคลออมไว้เป็นแหล่งรายได้ในช่วงเกษียณอายุสำหรับบุคคลที่ทำงานในหน่วยงานเอกชน หรือหน่วยงานรัฐวิสาหกิจที่มีการจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

2.3 เงินที่ได้รับจากประกันสังคมโดยกองทุนประกันสังคมมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างหลักประกันและความมั่นคงในการดำรงชีวิตของประชาชนตามพ.ร.บ.ประกันสังคม 2533 กำหนดให้สถานที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 1 คนขึ้นไปให้ไปขึ้นกองทุนประกันสังคมภายใน 30 วัน โดยลูกจ้าง นายจ้าง และรัฐบาลร่วมกันจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนตามสัดส่วนที่กำหนด สำหรับลูกจ้างที่จ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคมเรียกว่า “ผู้ประกันตน”

2.4 เงินที่ได้รับจากการทำประกันชีวิตประเภทรายได้ประจำเป็นแหล่งรายได้ในช่วงเกษียณ อายุสำหรับผู้ที่ทำประกันชีวิตแบบรายได้ประจำไว้กับบริษัทประกัน โดยบริษัทประกันจะจ่ายเงินได้ประจำให้กับผู้เอาประกันเมื่อมีผู้เอาประกันอายุครบกำหนดตามสัญญาและจะจ่ายไปจนกว่าผู้เอาประกันจะเสียชีวิต

2.5 รายได้ที่ได้รับจากการลงทุนเป็นรายได้ที่ได้รับจากทรัพย์สินที่บุคคลได้ลงทุนไว้

2.6 รายได้อื่น ๆ เช่น รายได้จากการทำงานพิเศษ

ขั้นที่ 3 กำหนดหารายได้ที่ต้องการเพิ่มเติมต่อปีหลังจากปรับด้วยอัตราเงินเฟ้อ เมื่อบุคคลได้ทำการประมาณการจำนวนเงินที่ต้องการและรายได้ในช่วงเกษียณอายุแล้ว หากรายได้ต่ำ

กว่าจำนวนเงินที่ต้องการ แสดงว่ารายได้ที่จะได้รับในช่วงเกษียณอายุนั้นไม่เพียงพอสำหรับค่าใช้จ่าย ดังนั้นบุคคลจึงจำเป็นต้องหารายได้เพิ่มเติม ซึ่งรายได้ที่ต้องหาเพิ่มนั้นต้องเป็นรายได้หลังจากปรับด้วยอัตราเงินเฟ้อหรือจำนวนเงินมูลค่าในอนาคต

ขั้นที่ 4 กำหนดหาจำนวนเงินที่บุคคลต้องมีในวันเกษียณอายุ เป็นการกำหนดหาว่าบุคคลต้องมีเงินทุนจำนวนเท่าใดในวันที่เกษียณอายุ เพื่อที่จะได้นำเงินทุนนั้นไปลงทุนเพื่อให้มีรายได้ต่อปีเพิ่มเติมตามที่ต้องการ

ขั้นที่ 5 กำหนดหาจำนวนเงินที่ต้องเก็บออมไว้ในแต่ละปีสำหรับเกษียณอายุ เป็นการคำนวณว่าเริ่มตั้งแต่ปัจจุบันนี้บุคคลควรจะทำการออมเงินปีละเท่าใด จึงจะทำให้วันเกษียณอายุนั้นบุคคลจะได้มีเงินทุนตามจำนวนที่ต้องการ ดังนั้นจึงต้องทำการเก็บออมเงินตั้งแต่วันนี้อย่างสม่ำเสมอเพื่อให้ได้มีเงินตามที่ต้องการ

2.แนวคิดเกี่ยวกับการออมและการลงทุน

2.1 ความหมายการออมและการลงทุน

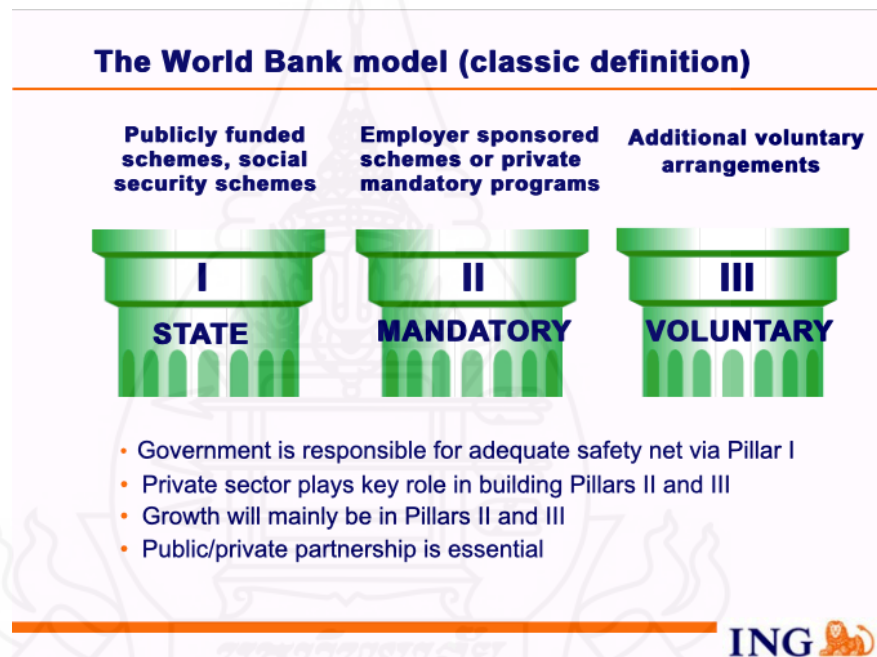
จิรัตน์ สังข์แก้ว (2547) ได้ให้ความหมายการออมและการลงทุนไว้ว่าคือ การกักเงินไว้จำนวนหนึ่งและระยะเวลาหนึ่ง โดยกระแสเงินสดรับในอนาคตจะเป็นการชดเชยให้ผู้กักเงิน และกระแสเงินสดรับนั้นควรคุ้มอัตราเงินเฟ้อและคุ้มความไม่แน่นอนของกระแสเงินสดรับในอนาคต ส่วนศิริรัตน์ สุรภาค และสุภชัย สิริสุขขจร (2553) ได้ให้ความหมายไว้ว่า เป็นการสะสมเงินให้พอกพูนขึ้นทีละเล็กทีละน้อย โดยการออมส่วนใหญ่มักอยู่ในรูปแบบเงินฝากของธนาคาร ขณะที่สุกศักดิ์ เงามประเสริฐวงศ์ และ นพ อิศวพัฒนากุล (2553) ได้ให้ความหมายของการออมไว้ว่าการออมคือ การเก็บสะสมเงินทีละเล็กทีละน้อยให้ค่อย ๆ เพิ่มขึ้น โดยเงินออมส่วนใหญ่มักอยู่ในรูปของเงินฝากธนาคารและได้รับผลตอบแทนเป็นอัตราดอกเบี้ย และความหมายของการลงทุนคือ การนำเงินออมไปลงทุนในทางเลือกรูปแบบต่าง ๆ โดยให้ผลตอบแทนที่มากกว่าเงินออม อย่างไรก็ตามจะมีความเสี่ยงที่สูงขึ้นตามไปด้วย ผลตอบแทนจะไม่อยู่ในรูปของดอกเบี้ยเพียงอย่างเดียว จะอยู่ในรูปของเงินปันผล ค่าเช่า ส่วนต่างราคาซื้อ-ขาย เป็นต้น นอกจากนี้ก็บุญวีระ เศรษฐกิจกุล (2554) ได้ให้ความหมายของเงินออมไว้ว่า ส่วนของรายได้ที่เหลืออยู่หรือที่เก็บไว้ไม่ใช้จ่าย เป็นการกักไว้เพื่อรับรองการเจ็บป่วยเมื่อมีเหตุฉุกเฉิน เมื่อแก่ชราภาพ หรือเมื่อมีเหตุอันสมควร และสุภารัตน์ พิมลรัตนกานต์ (2555) ได้ให้ความหมายไว้ว่า เป็นเงินที่รายออมเสียสละเงินในส่วนที่สามารถนำไปใช้จ่ายได้ แต่เลือกที่จะนำเงินไปเก็บไว้ใช้ในอนาคตกับเหตุการณ์ฉุกเฉิน เช่น ตกงาน ประสบอุบัติเหตุเจ็บป่วย เป็นต้น นิภาพันท์ พูนเสถียรทรัพย์ (2557) ได้ให้ความหมายไว้ว่า เป็นส่วนต่างระหว่าง

รายได้กับค่าใช้จ่าย หรือเรียกได้ว่าเป็นเงินที่เหลือจากการใช้จ่ายใช้สอย โดยนำมาเก็บไว้ที่ละเล็กละน้อย เพื่อให้พอกพูนมากขึ้นเมื่อระยะเวลาผ่านไป

ดังนั้นการออมหมายถึง การเก็บเงินที่เหลือจากการใช้จ่ายในชีวิตประจำวันหรือส่วนที่แบ่งเก็บออมจากรายได้ที่ละเล็กละน้อยในรูปแบบเงินฝากธนาคาร เพื่อไว้รองรับในเหตุการณ์ฉุกเฉินต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตเช่น เจ็บป่วย ตกงาน ประสบอุบัติเหตุ หรือเมื่อแก่ชราภาพ เป็นต้น โดยผู้เก็บออมจะได้รับผลตอบแทนในรูปของดอกเบี้ยเงินฝาก

2.2 การออมเพื่อการเกษียณอายุ

ธนาคารโลก(World Bank) ได้เสนอแนวคิดของการออมเพื่อการเกษียณอายุ โดยสามารถแบ่งได้เป็น 3 ประเภท ที่เรียกกันว่า "ทฤษฎีเสาหลัก 3 ต้น (Three Pillars)"

ภาพที่ 2.1: The Multi Pillar of Old Age Security

ที่มา: Business Development Global Pensions 2005.

1st Pillar: เป็นการออมแบบบังคับ โดยประชาชนจ่ายส่วนหนึ่งและรัฐจะจ่ายเงินอุดหนุนอีกส่วนหนึ่ง บริหาร โดยหน่วยงานของรัฐ กำหนดผลประโยชน์เป็นอัตราขั้นต่ำที่สมาชิกจะได้รับ ในประเทศไทยได้แก่ กองทุนชราภาพของระบบประกันสังคม

2nd Pillar: เป็นการออมแบบบังคับ โดยรัฐบังคับให้ประชาชนออมเพื่อเพิ่มหลักประกันในยามชรา โดยอาศัยผลแห่งการทำงานของตนเอง รูปแบบการออมเป็นบัญชีรายบุคคล เอกชนเป็นผู้บริหาร ในประเทศไทยมีกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ(กบข.) สำหรับผู้รับราชการ และกองทุนประกันสังคมสำหรับพนักงานบริษัทเอกชน

3rd Pillar : เป็นการออมแบบสมัครใจ รูปแบบการออมเป็นบัญชีรายบุคคล เอกชนเป็นผู้บริหาร รัฐให้การสนับสนุนด้วยการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษี โดยในประเทศไทยได้แก่ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ กองทุนการออมแห่งชาติ

2.3 ปัจจัยสำคัญในการออม

ปัจจัยที่สำคัญในการออม 4 ด้านได้แก่ (มลิวรรณ พระธรรมมัตย์ : 2561)

1. ผลตอบแทนที่ได้รับจากการออม ถ้าผลตอบแทนที่จะได้รับเพิ่มสูงขึ้น ก็จะเป็นสิ่งจูงใจให้ผู้ออมนำเงินมาออมเพิ่มมากขึ้นเช่น หากรัฐบาลกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ลดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากกลางและเก็บภาษีอัตราดอกเบี้ยที่ได้รับจากการฝากเงิน จะทำให้แนวโน้มอัตราการออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ลดน้อยลง

2. มูลค่าของอำนาจซื้อของเงินในปัจจุบัน ผู้ออมจะตัดสินใจออมเงินมากขึ้นหรือลดลง ขึ้นอยู่กับการศึกษาถึงความแตกต่างของอำนาจซื้อในปัจจุบันและอำนาจซื้อในอนาคต เช่น หากวันนี้เงิน 1 บาท มีอำนาจการซื้อของใกล้เคียงกับจำนวนเงิน 1 บาทในอนาคต 2-3 ปีข้างหน้า ผู้ออมจะตัดสินใจซื้อสินค้าในวันนี้แทนการออมเงินเพื่อไปซื้อในอนาคตอีก 2-3 ปีข้างหน้า

3. รายได้ส่วนบุคคลสุทธิ การออมของผู้ออมจะขึ้นอยู่กับรายได้ประจำที่ผู้ออมได้รับอย่างแน่นอนในแต่ละเดือน โดยหากผู้ออมมีการเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้นหรือถูกปลดออกจากงานที่ส่งผลให้รายได้ของผู้ออมเพิ่มขึ้นหรือลดลงนั้น จะทำให้สัดส่วนการออมของผู้ออมนั้นเปลี่ยนแปลงไปตามรายได้ที่เพิ่มขึ้นหรือลดลง กล่าวคือหากผู้ออมมีรายได้เพิ่มขึ้นก็จะทำให้ผู้ออมออมเงินสูงขึ้น แต่หากผู้ออมมีรายได้ลดลงจะทำให้มีการออมเงินลดลงตามไปด้วย ทำให้รายได้เป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดสัดส่วนการออมของผู้ออมแต่ละบุคคล

4. ความแน่นอนของจำนวนรายได้ในอนาคตหลังเกษียณอายุ เมื่อใดก็ตามที่ผู้ออมรู้สัดส่วนรายได้ที่แน่นอนหลังเกษียณอายุแล้ว เช่นข้าราชการมีบำเหน็จบำนาญให้แก่ผู้เกษียณอายุ บริษัทเอกชนมีการชดเชยรายได้หากมีการให้ออกจากงาน บริษัทเอกชนมีการสทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพให้แก่พนักงาน จะทำให้ผู้ออมออมเงินลดน้อยลง โดยส่วนมากการออมนั้นจะนิยมนำไปลงทุน เช่น เงินฝากธนาคาร ประกันชีวิต ซื้อสลาก ซื้อหุ้น เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับผู้ออมอีกทางหนึ่ง

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่าปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการออมมี 4 ประเภทได้แก่ 1. ผลตอบแทนที่ได้รับจากการออม 2. มูลค่าของอำนาจซื้อของเงินในปัจจุบัน 3. รายได้ส่วนบุคคลสุทธิ 4. ความแน่นอนของรายได้หลังเกษียณอายุ ซึ่งปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนแล้วแต่ส่งผลต่อการออมไม่เพียงแต่ปัจจัยใดปัจจัยหนึ่ง แต่อาจเป็นหลาย ๆ ปัจจัยรวมกันก็สามารถส่งผลต่อสัดส่วนการออมของแต่ละบุคคลได้

2.4 รูปแบบการออมและการลงทุน

ในปัจจุบันการออมและการลงทุนมีให้เลือกหลากหลายรูปแบบ โดยวิธีที่จะทำให้เงินออมมีมูลค่าเพิ่มขึ้นนั้น สามารถทำได้โดยนำเงินออมไปลงทุนในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (2562) ได้แบ่งประเภทการลงทุนไว้ ดังนี้

1.เงินฝาก(Deposits) เงินที่ฝากไว้กับธนาคารหรือสถาบันการเงิน ซึ่งเป็นรูปแบบของการลงทุนที่ง่าย ไม่ซับซ้อน และมีความน่าเชื่อถือสูง เนื่องจากสถาบันการเงินมีการคุ้มครองเงินฝากให้แก่ผู้ฝากเงิน ซึ่งในปัจจุบันสถาบันการเงินมีการคุ้มครองเงินฝากอยู่ที่ 5,000,000 บาทต่อคนต่อสถาบันการเงิน ไปจนถึง 10 สิงหาคม 2564 ซึ่งหลังจากนั้นสถาบันการเงินจะลดคุ้มครองเงินฝากลงเหลือ 1,000,000 บาทต่อคนต่อสถาบันการเงิน โดยการฝากเงินจะได้รับผลตอบแทนในรูปแบบของดอกเบี้ย และอัตราดอกเบี้ยของเงินฝากจะไม่เท่ากันขึ้นอยู่กับประเภทและเงื่อนไขของเงินฝากแต่ละประเภท ซึ่งในปัจจุบันสามารถแบ่งเงินฝากออกได้เป็น 3 ประเภท ได้แก่ เงินออมทรัพย์ เงินฝากประจำ และเงินฝากกระแสรายวัน

โดยการลงทุนในรูปแบบเงินฝากกับสถาบันการเงินนั้นมีจุดเด่นคือ เข้าถึงการบริการได้ง่ายไม่ซับซ้อน มีสภาพคล่องสูง และความเสี่ยงต่ำมาก จำนวนเงินที่ออมไม่หายไปไหน และสามารถมั่นใจได้ว่าจะได้รับดอกเบี้ยที่แน่นอน ในส่วนของข้อดีของการออมเงินในรูปแบบเงินฝากนั้นก็คือผลตอบแทนค่อนข้างต่ำเมื่อเทียบกับอัตราเงินเฟ้อในปัจจุบัน เพราะอัตราดอกเบี้ยคงที่และไม่สูงมากนัก และบัญชีเงินฝากบางประเภทมีการกำหนดจำนวนเงินขั้นต่ำในการเปิดบัญชี บางครั้งจึงเป็นเงินก้อนใหญ่ที่พนักงานที่ได้รับเงินเป็นรายเดือนไม่สามารถเปิดได้

2.ตราสารหนี้(Debt Investment) เป็นสัญญากู้ยืมทางการเงินที่ผู้ออกตราสารเรียกว่า “ลูกหนี้” ตกลงที่จะจ่ายผลตอบแทนในรูปแบบของดอกเบี้ยเป็นงวด ๆ ให้กับผู้ซื้อตราสารเรียกว่า “เจ้าหนี้” และจะคืนเงินต้นก็ต่อเมื่อครบกำหนดระยะเวลาตามที่ผู้ออกตราสารกำหนดในตราสาร โดยตราสารหนี้แต่ละตราสารจะมีชื่อเรียกที่แตกต่างกันออกไปขึ้นอยู่กับผู้ออกตราสาร เช่น ตราสารหนี้ที่ออกโดยรัฐบาลเรียกว่า “พันธบัตรรัฐบาล” เป็นการออกเพื่อชดเชยงบประมาณขาดดุล พันธบัตรรัฐบาลเป็นตราสารที่มีความเสี่ยงต่ำ เนื่องจากออกโดยรัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจ มีความแน่นอนในการจ่ายดอกเบี้ย แต่หากตราสารหนี้ที่ออกโดยบริษัทเอกชนเรียกว่า “หุ้นกู้” โดยผู้ออกอาจมีวัตถุประสงค์ที่จะนำเงินไปลงทุนเพื่อขยายกิจการ ซึ่งหุ้นกู้ที่ออกโดยภาคเอกชนมีความเสี่ยงสูงกว่าพันธบัตรรัฐบาลที่ออกโดยภาครัฐ เนื่องจากโครงสร้างทางการเงินที่แตกต่างกัน ทำให้แต่ละบริษัทที่มีความเสี่ยงไม่เท่ากัน หากบริษัทมีความเสี่ยงมากกว่าก็จะให้อัตราดอกเบี้ยที่สูงกว่าบริษัทที่มีความเสี่ยงน้อยกว่า ผู้ลงทุนสามารถดูความเสี่ยงของบริษัทได้จากอันดับเครดิตของแต่ละบริษัท ซึ่งในปัจจุบันบริษัทจัดอันดับเครดิตเรตติ้งในประเทศไทยที่ได้รับการเห็นชอบจากสำนักงาน

คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์มี 2 บริษัท คือ บริษัท ทริสเรตติ้ง จำกัด และ บริษัท ฟิทซ์ เรตติ้งส์ (ประเทศไทย) จำกัด

โดยการลงทุนในรูปแบบของตราสารหนี้มีจุดเด่นคือให้อัตราผลตอบแทนที่สูงกว่าเงินฝากกับสถาบันการเงิน ซึ่งหากตราสารหนี้ที่ออกโดยรัฐบาลนั้นจะมีความเสี่ยงในการสูญเสียเงินต้นที่ต่ำ เหมาะสำหรับนักลงทุนที่ไม่ชอบความเสี่ยงเลยอาจเลือกลงทุนในตราสารหนี้ที่ออกโดยรัฐบาล ในส่วนของตราสารหนี้ที่ออกโดยบริษัทเอกชนมักมีอัตราดอกเบี้ยที่สูงกว่าตราสารหนี้ที่ออกโดยรัฐบาล เพราะตราสารหนี้ที่ออกโดยบริษัทเอกชนมีความเสี่ยงในการลงทุนที่ขึ้นอยู่กับความมั่นคงของบริษัทนั้น ๆ จึงทำให้ความเสี่ยงมากกว่าส่งผลให้ผลตอบแทนสูงกว่า ในส่วนของข้อด้อยคือการซื้อตราสารหนี้ที่ออกโดยรัฐบาลมักมีระยะเวลาครบกำหนดที่ค่อนข้างนาน ทำให้มีสภาพคล่องน้อยกว่าเงินฝากสถาบันการเงิน และการขายตราสารหนี้ก่อนครบกำหนดนั้นอาจขาดทุนเนื่องจากอัตราดอกเบี้ยในท้องตลาดเปลี่ยนแปลง ในส่วนของตราสารหนี้ที่ออกโดยบริษัทเอกชนนั้นกำหนดขั้นต่ำการซื้อค่อนข้างสูงอาจทำให้ต้องใช้เงินก้อนเป็นจำนวนมากในการซื้อและยังมีความเสี่ยงจากการผิดสัญญาที่ผู้ออกตราสารไม่มีเงินคืนหนี้หรือผลตอบแทนตามที่กำหนดไว้

3.กองทุนรวม (Mutual Fund) เป็นการรวบรวมหรือระดมเงินจากคนจำนวนมากเพื่อนำไปให้ผู้ที่มีความรู้หรือเชี่ยวชาญด้านการลงทุน ซึ่งเรียกว่าบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ซึ่งเป็นผู้ให้บริการนำเงินทุนที่ได้จากการระดมทุนไปลงทุนให้เกิดผลกำไร ผู้ซื้อกองทุนจะได้รับผลตอบแทนอยู่ในรูปเงินปันผลและส่วนต่างราคาซื้อขายกองทุน โดยกองทุนรวมแบ่งได้เป็น 2 ประเภทได้แก่ กองทุนเปิด ซึ่งสามารถซื้อขายได้ตลอดเวลาไม่มีระยะเวลาครบกำหนดกองทุน อาจจะมีปันผลหรือไม่จ่ายปันผลก็ได้ขึ้นอยู่กับนโยบายของแต่ละกองทุน และกองทุนปิดจะมีระยะเวลาในการกำหนดการดำเนินของกองทุนที่แน่นอน เปิดให้ซื้อขายหน่วยลงทุนตามระยะเวลาของแต่ละกองทุนระบุไว้เท่านั้น ทั้งนี้ในปัจจุบันยังมีกองทุน RMF(Retirement Mutual Fund) และ SSF(Super Saving Fund) โดยผู้ซื้อกองทุนนี้สามารถนำยอดซื้อไปลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา โดยลักษณะของกองทุน RMF ผู้ที่ซื้อจะกองทุนจะสามารถนำยอดซื้อไปลดหย่อนภาษีได้ไม่เกิน 15% ของรายได้พึงประเมินในปีภาษีนั้นแต่ไม่เกิน 500,000 บาท อย่างไรก็ตามผู้ลงทุนจะต้องซื้อกองทุน RMF ขั้นต่ำ 3% หรือ 5,000 บาท ทุกปีที่มีเงินได้ โดยเลือกจำนวนใดจำนวนหนึ่งที่ต่ำกว่า และจะขายคืนได้ต่อเมื่ออายุครบ 55 ปี หรือถือหน่วยลงทุนมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี ในส่วนของกองทุน SSF ผู้ซื้อกองทุนจะสามารถนำยอดซื้อไปลดหย่อนภาษีได้ไม่เกิน 200,000 บาท และไม่เกิน 30% ของเงินได้ในปีภาษีนั้น โดยผู้ซื้อกองทุนจะต้องถือหน่วยลงทุนให้ครบ 10 ปี นับจากวันที่ซื้อ ซึ่งกองทุน SSF นั้นไม่กำหนดยอดซื้อขั้นต่ำและไม่จำเป็นต้องซื้อต่อเนื่องทุกปี

ในส่วนของคุณสมบัติของการลงทุนในกองทุนรวมนั้นคือมีเงินน้อยก็สามารถลงทุนได้ กองทุนรวมมีความหลากหลายสามารถเลือกสินทรัพย์และระดับความเสี่ยงได้ตามที่ผู้ลงทุนต้องการ มีผู้เชี่ยวชาญคอยดูแลและช่วยลงทุนให้ บางกองทุนสามารถนำจำนวนเงินที่ลงทุนไปลดหย่อนภาษีได้เช่น กองทุน SSF กองทุน RMF เป็นต้น อย่างไรก็ตามการลงทุนในกองทุนมีข้อดีคือ มีการจัดเก็บค่าธรรมเนียมในการบริหารกองทุน ราคาหน่วยลงทุนไม่ผันผวนแบบตลอดเวลา การซื้อขายต้องใช้เวลา ณ สิ้นวันทำการ

4.ตราสารทุน (Equity Instrument) เป็นตราสารที่ผู้ลงทุนมีฐานะเป็นเจ้าของธุรกิจผู้ออกตราสารหรือเรียกได้ว่าเป็นผู้ถือหุ้นในกิจการนั้น เช่น หุ้นสามัญ (Common Stock) หุ้นบุริมสิทธิ (Preferred Stock) ใบสำคัญแสดงสิทธิ (Warrant) ซึ่งจะมีส่วนได้เสียในสินทรัพย์และธุรกิจของผู้ออกตราสาร หากผลการดำเนินงานของธุรกิจมีกำไร ผู้ถือหุ้นจะได้รับผลตอบแทนในรูปแบบของเงินปันผลจากกิจการหรือส่วนต่างของราคาซื้อขาย ปัจจุบันในตลาดหุ้นมีการจัดประเภทหุ้นอยู่หลายประเภทเช่น Blue Chips ซึ่งเป็นหุ้นพื้นฐานดี มีปริมาณการซื้อขายสูงในตลาดหุ้น หุ้นปันผล ซึ่งเป็นหุ้นที่มีอัตราการปันผลอย่างสม่ำเสมอ และหุ้น Hot ซึ่งเป็นหุ้นที่ราคามีความผันผวนมาก มีความเสี่ยงสูง

โดยการลงทุนในรูปแบบของตราสารทุนมีจุดเด่นคือ สามารถซื้อขายได้รวดเร็ว ผู้ลงทุนเองมีฐานะเป็นเจ้าของกิจการ ให้ผลตอบแทนที่สูง ผู้ลงทุนมีสิทธิได้รับผลตอบแทนเป็นเงินปันผล โดยจะขึ้นอยู่กับผลกำไรและข้อตกลงของบริษัทนั้น ๆ นอกจากนั้นผู้ลงทุนที่ลงทุนในตราสารทุนยังมีสิทธิได้รับผลกำไรขาดทุน จากส่วนต่างของราคา ในส่วนของข้อดีของตราสารทุนนั้นคือความเสี่ยงสูง ราคาผันผวนเปลี่ยนแปลงไปตามสภาวะตลาดและสภาวะเศรษฐกิจอยู่ตลอดเวลา ผลตอบแทนอาจไม่คงที่ขึ้นอยู่กับความสามารถในการทำกำไรของบริษัทในปีนั้น ๆ และหากบริษัทล้มละลายผู้ลงทุนตราสารทุนจะได้รับการจัดสรรเงินเป็นลำดับสุดท้าย

5.ตราสารอนุพันธ์ (Derivatives) คือ สัญญาทางการเงินที่ทำขึ้นในปัจจุบันเพื่อตกลงซื้อขายหรือให้สิทธิในการซื้อขาย “สินค้าอ้างอิง” ในอนาคต หรือเรียกง่าย ๆ คือ “ผู้ซื้อ” และ “ผู้ขาย” ทำสัญญาดอกกันวันนี้ว่าจะซื้อหรือขายสินค้าอ้างอิงจำนวนกี่หน่วย ที่ราคาเท่าใด แล้วจะส่งมอบและชำระราคากันเมื่อใด โดยผู้ที่สนใจสามารถซื้อขาย ตราสารอนุพันธ์ได้ผ่านทางโบรกเกอร์อนุพันธ์ที่ได้รับอนุญาตจากกต.

ข้อดีของการลงทุนในตราสารอนุพันธ์คือใช้จำนวนเงินลงทุนตั้งต้นน้อย อัตราผลตอบแทนสูงผู้ลงทุนไม่จำเป็นต้องจ่ายเงินเต็มจำนวน เพียงแค่วางเงินประกันไว้ตามจำนวนที่กำหนด ในขณะที่ผลตอบแทนที่จะได้รับนั้นเต็มจำนวนตามที่ระบุไว้ในสัญญา นอกจากนี้ผู้ลงทุนยังสามารถนำตราสารอนุพันธ์มาลดผลการขาดทุนจากการลงทุนได้ โดยวิธีการใช้ตราสารอนุพันธ์

เพื่อการป้องกันความเสี่ยง ถึงแม้ตราสารอนุพันธ์จะมีข้อดีที่ผู้ลงทุนมีโอกาสได้กำไรในอัตราที่สูงมาก ในทางตรงกันข้ามผู้ลงทุนก็มีโอกาสที่จะประสบผลขาดทุนได้ในอัตราที่สูงมากเช่นกัน เนื่องจากตราสารอนุพันธ์มีราคาที่สูงขึ้นตลอดเวลา และมีความซับซ้อนมากและนักลงทุนทั่วไปอาจไม่เข้าใจความเสี่ยงที่เกี่ยวข้อง

6.ประกันชีวิต (Life Insurance) เครื่องมือการเงินที่ช่วยคุณบริหารความเสี่ยงด้วยการจ่ายเงินส่วนหนึ่งหรือเรียกว่าเบี้ยประกัน เพื่อทำสัญญากรมธรรม์กับบริษัทที่รับประกันชีวิต หากเกิดเหตุการณ์ตามเงื่อนไขในสัญญา เช่น ผู้เอาประกันมีอายุถึงตามสัญญา ผู้เอาประกันเสียชีวิต บริษัทประกันจะต้องจ่ายเงินก้อน (ทุนประกันหรือค่าสินไหม) ตามข้อตกลงในกรมธรรม์ ให้แก่ผู้เอาประกันหรือผู้รับประโยชน์ เพื่อชดเชยค่าความเสียหายที่เกิดขึ้น โดยประกันชีวิตสามารถแบ่งได้เป็น 4 รูปแบบคือ

6.1 แบบตลอดชีพ เป็นการประกันชีวิตที่ให้ความคุ้มครองตลอดชีพ ถ้าผู้เอาประกันภัยเสียชีวิตเมื่อใดในขณะที่กรมธรรม์มีผลบังคับบริษัทประกันชีวิตจะจ่ายจำนวนเงินเอาประกันภัยให้แก่ผู้รับประโยชน์ วัตถุประสงค์เบื้องต้นของการประกันภัยแบบนี้ คือเพื่อจัดหาเงินทุนสำหรับจุนเจือบุคคลที่อยู่ในความอุปการะเมื่อผู้เอาประกันภัยเสียชีวิต หรือเพื่อเป็นเงินทุนสำหรับการเจ็บป่วยครั้งสุดท้ายและค่าทำศพ ทั้งนี้เพื่อไม่ให้ตกเป็นภาระของคนอื่น

6.2 แบบสะสมทรัพย์ เป็นการประกันชีวิตที่บริษัทจะจ่ายจำนวนเงินเอาประกันภัยให้แก่ผู้เอาประกันภัย เมื่อมีชีวิตอยู่ครบกำหนดสัญญา หรือจ่ายเงินเอาประกันภัย ให้แก่ผู้รับประโยชน์เมื่อผู้เอาประกันภัยเสียชีวิตลงภายในระยะเวลาประกันภัย การประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์เป็นส่วนผสมของการคุ้มครองชีวิตและการออมทรัพย์ ส่วนของการออมทรัพย์ คือส่วนที่ผู้เอาประกันภัยได้รับคืนเมื่อสัญญาครบกำหนด

6.3 แบบชั่วระยะเวลา เป็นการประกันชีวิตที่บริษัทประกันชีวิตตกลงจะจ่ายเงินให้แก่ผู้รับ

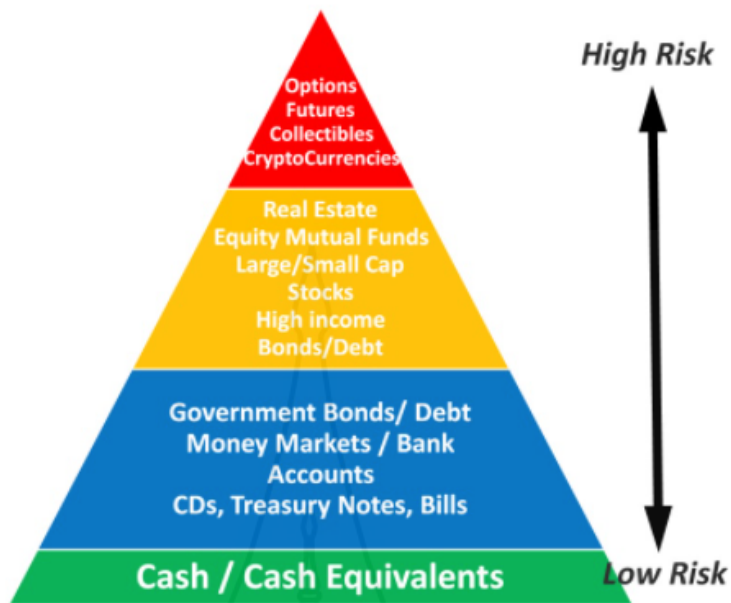
ประโยชน์ เมื่อผู้เอาประกันภัยเสียชีวิตในระยะเวลาประกันภัย วัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครอง การเสียชีวิตก่อนวัยอันสมควร การประกันชีวิตแบบนี้ไม่มีส่วนของการออมทรัพย์ เบี้ยประกันภัยจึงต่ำกว่าแบบอื่น และไม่มีเงินเหลือคืนให้หากผู้เอาประกันภัยอยู่จนครบกำหนดสัญญา

6.4 แบบเงินได้ประจำ เป็นการประกันชีวิตที่บริษัทประกันชีวิตจะจ่ายเงินจำนวนหนึ่งเท่ากันอย่างสม่ำเสมอ ให้แก่ผู้เอาประกันภัยทุกเดือน นับแต่ผู้เอาประกันภัยเกษียณอายุ หรือมีอายุครบ 55 ปี หรือ 60 ปี เป็นต้นไป แล้วแต่เงื่อนไขในกรมธรรม์ที่กำหนดไว้ สำหรับระยะเวลาการจ่ายเงินได้ประจำนี้ขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้เอา ประกันชีวิตที่จะเลือกซื้อ

ข้อดีของการซื้อประกันชีวิตคือมีหลักประกันให้ครอบครัวเมื่อเกิดเหตุร้ายแรงขึ้น หรือผู้เอาประกันเสียชีวิตก่อนวัยอันควร เป็นการสร้างวินัยการออมเงินและมีเงินออมสำหรับอนาคต หลังจากครบกำหนดกรมธรรม์ นอกจากนี้กรมธรรม์บางตัวสามารถนำเบี้ยประกันชีวิตมาใช้ลดหย่อนภาษีได้ ในส่วนของจุดด้อยของการซื้อประกันชีวิตคือมีสภาพคล่องต่ำ เนื่องจากใช้เวลานานกว่าจะได้เงินคืนเพราะบางกรมธรรม์มีระยะเวลาที่จะได้รับผลตอบแทนที่ต่างกัน กรมธรรม์บางประเภทอาจจะต้องใช้เวลามากกว่า 10 ปี กว่าจะได้ผลตอบแทน นอกจากนี้ยังมีข้อกำหนดเงื่อนไขการทำประกันค่อนข้างเยอะไม่ว่าจะเป็นข้อกำหนดทางด้านอายุของผู้ทำประกัน ข้อกำหนดเรื่องการจ่ายเงินคืน รวมถึงกฎเกณฑ์ในการเรียกเคลมประกัน

7.อสังหาริมทรัพย์(Properties) เป็นการลงทุนในรูปแบบของสินทรัพย์ที่ไม่สามารถเคลื่อนที่ได้ ผู้ลงทุนสามารถได้รับผลตอบแทนที่สม่ำเสมอจากค่าเช่า และราคาของอสังหาริมทรัพย์นั้นยังสูงขึ้นตามอัตราเงินเฟ้อ แต่เนื่องจากอสังหาริมทรัพย์มีราคาสูง ระยะเวลาการเช่ามีความไม่แน่นอน และมีค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษา ซึ่งเป็นความเสี่ยงในการลงทุนอสังหาริมทรัพย์

ข้อดีในการลงทุนในอสังหาริมทรัพย์นั้นคือได้ผลตอบแทนมากกว่า 1 ด้าน ไม่ใช่เป็นเพียงแค่การซื้อมาขายไปเท่านั้น ยังสามารถปล่อยเช่าเก็บเงินรายเดือนได้ ความเสี่ยงด้านการเปลี่ยนแปลงของราคาอสังหาริมทรัพย์ต่ำ เนื่องจากราคาอสังหาริมทรัพย์ใช้ระยะเวลาการเปลี่ยนแปลงขึ้นลงที่ค่อนข้างนาน และการลงทุนในอสังหาริมทรัพย์นั้นสามารถนำดอกเบี้ยจ่ายมาลดหย่อนภาษีได้ ในส่วนของข้อเสียคืออสังหาริมทรัพย์มีสภาพคล่องต่ำ เนื่องจากราคาอสังหาริมทรัพย์มีราคาสูงทำให้การซื้อขายนั้นยากกว่าการลงทุนประเภทอื่น ๆ ค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมจากสินทรัพย์เสียหายสูง และการลงทุนในอสังหาริมทรัพย์เป็นการทำให้ผู้ลงทุนมีภาระหนี้สินติดตัวในระยะยาว ผู้ลงทุนเองต้องประเมินศักยภาพทางการเงิน ทำเลของอสังหาริมทรัพย์ ความสามารถในการปล่อยเช่า และความสามารถในการชำระหนี้กับสถาบันการเงินของตนเองก่อนตัดสินใจลงทุน

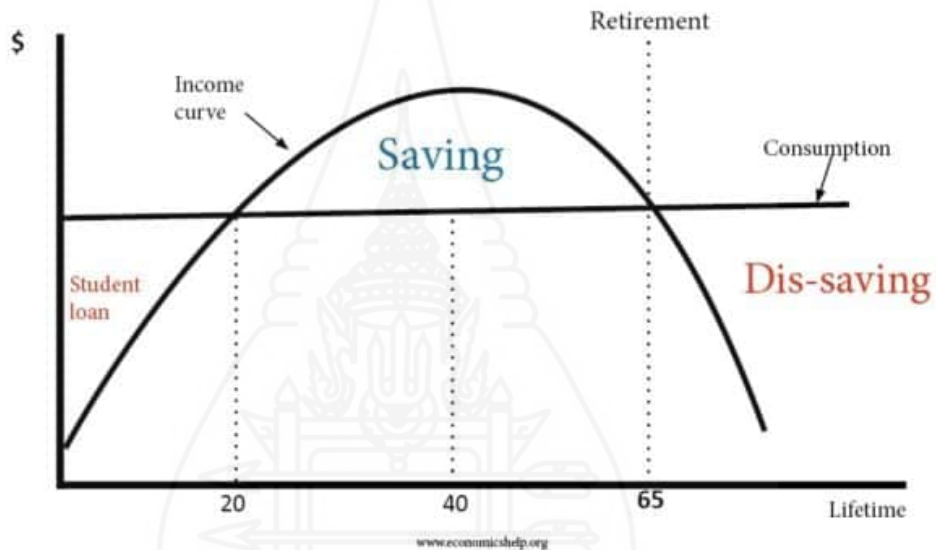
ภาพที่ 2.2 ปีตรามิตการลงทุน

ที่มา: The 8 Main Types of Investment Risk

จากภาพที่ 2.2 จะเห็นได้ว่าเห็นว่า เงินสดมีความเสี่ยงต่ำที่สุด ซึ่งอยู่ล่างสุดของปีรามิต และเงินฝากกับสถาบันการเงิน พันธบัตรรัฐบาล และกองทุนตราสารหนี้ระยะสั้นเป็นสินทรัพย์ที่มีความเสี่ยงต่ำ เหมาะสำหรับนักลงทุนที่รับความเสี่ยงได้น้อยหรือยอมรับความเสี่ยงไม่ได้เลย โดยปีรามิตและค่อย ๆ ไล่เรียงลำดับความเสี่ยงมากขึ้นเรื่อย ๆ จากต่ำสุดจนถึงความเสี่ยงระดับสูงสุด นั่นคือตราสารอนุพันธ์ เหรียญสกุลเงินดิจิทัล ที่อยู่บนยอดของปีรามิต ซึ่งสินทรัพย์ที่มีความเสี่ยงต่ำจะมีโอกาสขาดทุนไม่มากและแน่นอนว่าจะมีโอกาสได้ผลตอบแทนที่ไม่มากเช่นกัน และส่วนมากจะสามารถคาดเดาผลตอบแทนได้ ส่วนสินทรัพย์ที่มีความเสี่ยงมากขึ้นมีโอกาสที่จะทำให้บุคคลที่ลงทุนขาดทุนได้มากกว่าสินทรัพย์ที่มีความเสี่ยงต่ำ แต่ในขณะเดียวกันก็มีโอกาสได้ผลตอบแทนจากการลงทุนได้มากกว่าเช่นกัน

3. ทฤษฎีวงจรการบริโภคและการออม

ฟรังโก โมดิกเลียอานี ร่วมกับลูกศิษย์ อัลเบิร์ต แอน โด และริชาร์ด บรูมเบิร์ก เสนอแนวคิดทฤษฎีวงจรชีวิต(Life Cycle Theory) โดยในทฤษฎีได้อธิบายพฤติกรรมการบริโภคและการออมว่า ในแต่ละบุคคลจะมีกระแสรายได้ก่อนข้างต่ำในระยะเริ่มแรกและบั้นปลายของชีวิตเนื่องจากผลิตภาพแรงงานอยู่ในระดับต่ำ และจะมีรายได้อยู่ในระดับสูงเมื่ออยู่ในวัยกลางคนเนื่องจากผลิตภาพแรงงานอยู่ในระดับสูง

ภาพที่ 2.3 ทฤษฎีวงจรของการบริโภคและการออม

ที่มา: Life-Cycle Hypothesis จาก <https://www.economicshelp.org>

จากภาพที่ 2.3 หากกำหนดแกน x เป็นช่วงอายุ(Lifetime)ของแต่ละบุคคล โดยที่ระดับรายได้ของแต่ละบุคคลจะค่อย ๆ เพิ่มขึ้นในช่วงอายุ 20 ปี เป็นต้นไป เนื่องจากอยู่ในวัยทำงานหรือเรียกว่าวัยกลางคน(Middle of his life) และจะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จนถึงอายุ 65 ปี หลังจากนั้นรายได้จะลดลงเมื่อเข้าสู่ช่วงหลังชีวิตการทำงานหรือเรียกได้ว่าเข้าสู่ช่วงวัยชรา ในขณะเดียวกันบุคคลจะมีการวางแผนการบริโภคและการออมในระยะยาว เพื่อเป็นการจัดสรรการบริโภคของตนเอง เพื่อให้ตัวเองมีทางเลือกที่ดีที่สุดที่จะเป็นไปได้ตลอดชีวิต

พื้นฐานของทฤษฎีวงจรของการบริโภคและการออมคือ การบริโภคของบุคคลในแต่ละช่วงเวลานั้นถูกกำหนดหรือจำกัดโดยรายได้ที่เขาได้รับในแต่ละช่วงเวลา หรือเรียกได้ว่า มูลค่าปัจจุบันของการบริโภคของแต่ละบุคคลจะต้องไม่เกินมูลค่าปัจจุบันของรายได้ที่ได้รับ ซึ่งในระยะเริ่มแรกของชีวิตบุคคลหนึ่ง ๆ จะเป็นผู้กู้ยืมสุทธิ(Net Borrower) เพราะมีการใช้จ่ายมากกว่ารายได้ที่

หามา ช่วงที่สองของชีวิตคือช่วงวัยทำงานแต่ละบุคคลจะมีเงินเก็บออม เนื่องจากมีรายได้มากกว่ารายจ่าย ส่วนในช่วงบั้นปลายชีวิตการใช้จ่ายของแต่ละบุคคลจะมากกว่ารายได้ที่มีอยู่และจะเป็นช่วงที่นำเงินออมที่สะสมไว้มากใช้จ่าย

ตามแนวคิดนี้จะสมมติว่าบุคคลต่าง ๆ คาดว่าจะมีอายุการทำงานเท่ากับ T โดยมีสินทรัพย์เท่ากับ W และมีรายได้เท่ากับ Y จนกระทั่งเกษียณอายุการทำงานหรือ R (R คือระยะเวลาทำงานตั้งแต่ปัจจุบันจนถึงเกษียณอายุ) ดังนั้นทรัพยากรที่บุคคลหรือผู้บริโภคจะมีประกอบด้วยทรัพย์สินที่มีตั้งแต่เริ่มต้นคือ W และรายได้จากการทำงานจนเกษียณอายุคือ $R \times Y$ ซึ่งแต่ละบุคคลจะมีการแบ่งสินทรัพย์ที่หามาในช่วงวัยกลางคนมาใช้ในช่วงบั้นปลายของชีวิต โดยมีการเฉลี่ยการบริโภคอย่างสม่ำเสมอเท่า ๆ กัน จะสามารถแสดงเป็นสมการได้ดังนี้

$$C = \frac{W + RY}{T}$$

ซึ่งสามารถเขียนเป็นฟังก์ชันการบริโภคส่วนบุคคลได้ ดังนี้

$$C = \left(\frac{1}{T}\right)W + \left(\frac{R}{T}\right)Y$$

และหากผู้บริโภคทุก ๆ คนในระบบเศรษฐกิจมีการวางแผนการบริโภคตามแบบข้างต้น จะได้ฟังก์ชันการบริโภคมวลรวม(Aggregate Consumption Function) ของระบบเศรษฐกิจ ดังนี้

$$C = \alpha W + \beta Y$$

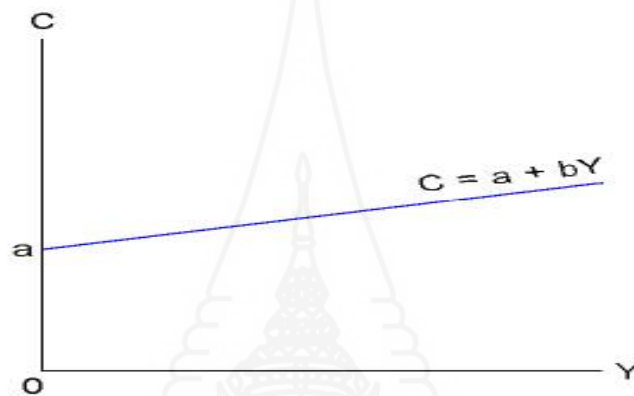
โดยที่ C คือ การบริโภค

α คือ ค่าความโน้มเอียงส่วนเพิ่มของสินทรัพย์

β คือ ค่าความโน้มเอียงส่วนเพิ่มของรายได้

4. ทฤษฎีการบริโภคและการออมของเคนส์

ทฤษฎีการบริโภคของเคนส์หรือเรียกว่า สมมติฐานรายได้สัมบูรณ์ (Absolute Income Hypothesis) เป็นทฤษฎีที่ว่าด้วยรายจ่ายในการบริโภคเป็นฟังก์ชันคงที่ต่อรายได้ที่จับจ่ายใช้สอยได้จริง (Y) ซึ่งรายได้ที่จับจ่ายใช้สอยได้จริงหมายถึง รายได้ประชาชาติหักด้วยภาษี โดยเคนส์เชื่อว่าการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคของแต่ละบุคคลจะขึ้นอยู่กับรายได้สุทธิที่สามารถใช้จ่ายได้จริง

ภาพที่ 2.4 ฟังก์ชันการบริโภคของเคนส์

ที่มา:สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง(สศค.)

จากภาพแสดงให้เห็นว่าทฤษฎีการบริโภคตามแนวคิดของ จอห์น เมย์นาร์ด เคนส์ (John Maynard Keynes) เชื่อว่าในระบบเศรษฐกิจที่ผู้บริโภคมีเสรีภาพในการเลือกบริโภคสินค้าและบริการ ค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคที่ตั้งใจไว้ของแต่ละบุคคลในช่วงเวลาหนึ่ง จะถูกกำหนดโดยระดับรายได้สุทธิที่สามารถใช้สอยได้จริงในช่วงเวลานั้น โดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือหากบุคคลใดมีรายได้สุทธิเพิ่มสูงขึ้นจะส่งผลให้บุคคลนั้นจะมีการจับจ่ายใช้สอยเพื่อการบริโภคสูงขึ้นด้วยเช่นกัน แต่จะบริโภคสูงขึ้นน้อยกว่ารายได้ที่เพิ่มสูงขึ้น ซึ่งเขียนในรูปแบบของสมการได้ดังนี้

$$C = a + bY$$

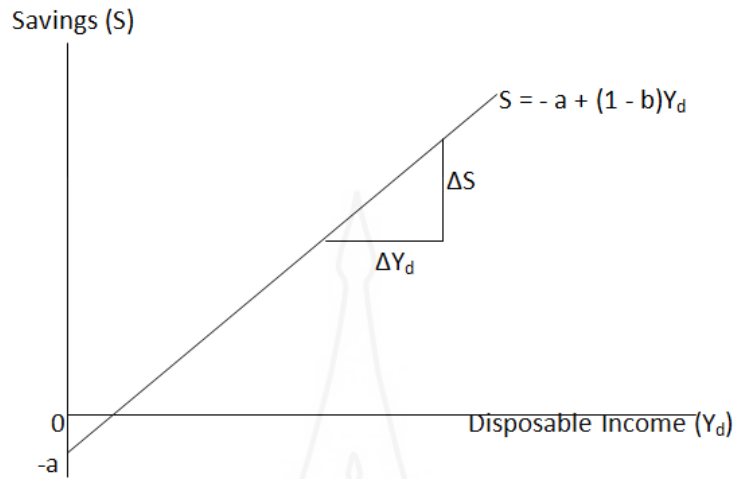
โดยที่ C คือ ค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภค

a คือ ค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคที่ไม่ขึ้นกับรายได้ หรือค่าใช้จ่ายอิสระ

b คือ ค่าความโน้มเอียงส่วนเพิ่มในการบริโภค หรือความลาดชัน(slope) ของเส้นการบริโภค

Y คือ รายได้ที่สามารถจ่ายได้ของบุคคลหรือรายได้ที่อยู่ในมือหลังหักภาษี

ทฤษฎีการออมของเคนส์

ภาพที่ 2.5 ฟังก์ชันการออมของเคนส์

ที่มา: The Concepts of Consumption, Investment, and Savings

จากภาพที่ 2.5 แสดงให้เห็นถึงทฤษฎีการออมของเคนส์หรือเรียกว่า สมมติฐานว่าด้วยรายได้สัมบูรณ์ ซึ่งสามารถได้อธิบายว่า โดยปกติแล้วคนเราจะมีการบริโภคเพิ่มขึ้นเมื่อมีรายได้เพิ่มขึ้น แต่การบริโภคที่เพิ่มขึ้นนั้นจะไม่เพิ่มขึ้นเท่ากับรายได้ที่เพิ่มขึ้น ซึ่งส่วนต่างระหว่างรายได้กับรายจ่ายเพื่อการบริโภคนั้นก็คือการออม

ดังนั้นแนวคิดของเคนส์สามารถสรุปได้ว่า การออมของแต่ละบุคคลขึ้นอยู่กับรายได้ กล่าวคือหากแต่ละบุคคลมีรายได้เพิ่มสูงขึ้นจะทำให้การออมเพิ่มสูงขึ้นตามไปด้วย ซึ่งเขียนในรูปของสมการได้ดังนี้

$$S = -a + (1 - b) Y_d$$

โดยที่ S คือ จำนวนเงินออม

a คือ ค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคที่ไม่ขึ้นกับรายได้ หรือค่าใช้จ่ายอิสระ

b คือ ค่าความโน้มเอียงส่วนเพิ่มในการบริโภค หรือความลาดชัน(slope)

ของ

เส้นการบริโภค

Y_d คือ รายได้ที่สามารถจ่ายได้ของบุคคลหรือรายได้ที่อยู่ในมือหลังหัก

ภาษี

5.แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการกระจายความเสี่ยงในการลงทุน

ความหมายของความเสี่ยงในการลงทุน

นิภาพันท์ พูนเสถียรทรัพย์(2563) ได้ให้ความหมายของความเสี่ยงในการลงทุนคือ โอกาสที่เราจะไม่ได้ผลตอบแทนตามที่เราคาดหวังไว้จากการลงทุนนั้น ๆ ในขณะที่ ณัฐพล ดีลาวัฒนานันท์(2559) ได้ให้ความหมายของความเสี่ยงจากการลงทุนไว้ว่า การที่ผลการดำเนินงานของผู้ลงทุนที่ได้รับจริงคลาดเคลื่อนหรือแตกต่างไปจากผลการดำเนินงานของผู้ลงทุนคาดว่าจะได้รับ ซึ่งอาจจะสูงกว่าหรือต่ำกว่าที่ตั้งไว้ นอกจากนี้กฤษฎา เสกตระกูล(2552) ได้ให้ความหมายของความเสี่ยงไว้คือ ความผันผวนหรือความไม่แน่นอนของผลตอบแทน ยิ่งผันผวนมากก็ยิ่งมีความเสี่ยงมากขึ้น โดยกรณีที่อัตราผลตอบแทนที่คาดหวังเท่ากัน นักลงทุนย่อมเลือกลงทุนในสินทรัพย์ที่มีความเสี่ยงต่ำกว่า และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย(2555) ให้ความหมายของความเสี่ยงไว้ว่า ความเสี่ยงคือ ความไม่แน่นอนที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตหรือโอกาสที่จะมีความผิดพลาด หรือความเสียหาย หรือเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์เกิดขึ้น และได้ให้ความหมายของความเสี่ยงจากการลงทุนคือการที่อัตราผลตอบแทนที่ได้รับที่แท้จริง (Actual Rate of Return) แตกต่างไปจากอัตราผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับ(Expected Rate of Return) ความเสี่ยงจึงเป็นตัวที่วัดค่าผลตอบแทนว่ามีความผันผวนมากน้อยเพียงใด ถ้าผลตอบแทนที่ได้รับจริงแตกต่างไปจากผลตอบแทนที่คาดหวังมากก็ถือว่าผลตอบแทนมีความผันผวนมากหรือมีความเสี่ยงสูง

จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า ความเสี่ยงหมายถึง ความผันผวนหรือความไม่แน่นอนของการเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ทำให้อัตราผลตอบแทนคลาดเคลื่อน ซึ่งอาจจะสูงกว่าหรือต่ำกว่าที่เราตั้งเป้าหมายไว้

การวัดความเสี่ยงจากการลงทุน

ณัฐพล ดีลาวัฒนานันท์(2559) ได้อธิบายการวัดค่าความเสี่ยงไว้ดังนี้

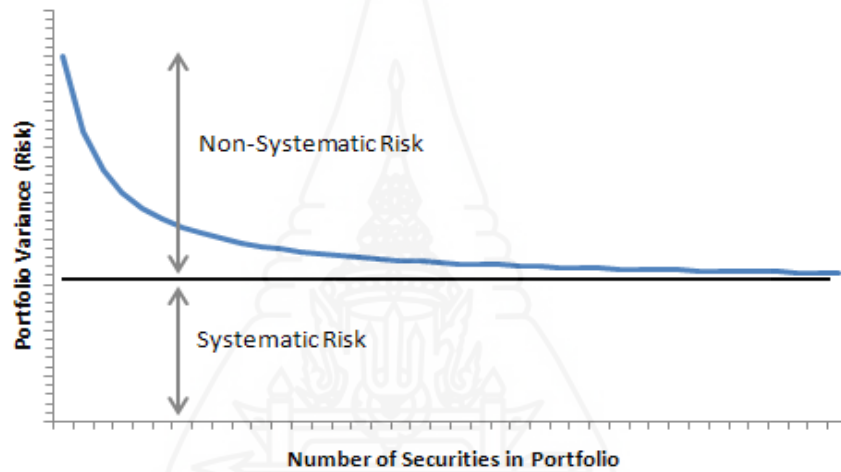
1. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ลักษณะการกระจายตัวของอัตราผลตอบแทนที่อาจเป็นไปได้ที่ผลตอบแทนที่เกิดขึ้นจริงจากการลงทุนในหลักทรัพย์หรือสินทรัพย์ใด ๆ จะเบี่ยงเบนหรือผันแปรไปจากผลตอบแทนที่คาดหวัง ซึ่งหากค่า Standard Deviation ต่ำหมายความว่าหลักทรัพย์นั้นมีความเสี่ยงต่ำ แต่ถ้า Standard Deviation สูง หลักทรัพย์นั้นมีความเสี่ยงสูง เพราะมีอัตราผลตอบแทนที่กระจายตัวเบี่ยงเบนจากอัตราที่คาดไปมาก

2. ค่าสัมประสิทธิ์ (Beta Coefficient) เป็นเครื่องชี้วัดความเสี่ยงที่เป็นระบบ ถ้าค่า Beta Coefficient มีค่าสูงกว่า 1 หมายความว่า ผลตอบแทนจากการลงทุนในหลักทรัพย์นั้นมีความเสี่ยงที่ระดับสูงกว่าระดับความเสี่ยงของตลาดที่เป็นระดับอ้างอิง แต่ถ้าค่า Beta Coefficient ต่ำกว่า 1

หมายความว่า ผลตอบแทนจากการลงทุนในหลักทรัพย์นั้นมีความเสี่ยงต่ำกว่าระดับความเสี่ยงของตลาดที่เป็นระดับอ้างอิง

การกระจายความเสี่ยงจากการลงทุน

สถาบันพัฒนาความรู้ตลาดทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2548) ได้อธิบายไว้ว่า การกระจายการลงทุน (Investment Diversification) หมายถึง การลงทุนโดยการแบ่งสัดส่วนการลงทุนไปในหลักทรัพย์มากกว่าหนึ่งตัว การกระจายการลงทุนถือได้ว่าเป็นการกระจายความเสี่ยง (Risk Diversification) ซึ่งความเสี่ยงแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ ความเสี่ยงที่ไม่เป็นระบบ (Non-Systematic Risk) และความเสี่ยงที่เป็นระบบ (Systematic Risk)

ภาพที่ 2.6 ความเสี่ยงของ Portfolio

ที่มา: Julian Shovlin Applied Finance (2011)

1. ความเสี่ยงที่ไม่เป็นระบบ (Non-Systematic Risk) หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากภายในตัวของหลักทรัพย์หรือสินทรัพย์ที่ลงทุนที่อาจจะส่งผลให้มีผลตอบแทนไม่เป็นไปตามที่ผู้ลงทุนคาดหวังไว้ แต่เป็นความเสี่ยงที่ผู้ลงทุนสามารถควบคุมได้จากการปรับการลงทุน เนื่องจากความเสี่ยงเหล่านี้เกิดขึ้นจากภายในบริษัทนั้น ๆ เช่น ความเสี่ยงทางการเงิน ความเสี่ยงจากสภาพคล่อง เป็นต้น โดยความเสี่ยงดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่อบริษัทใดบริษัทหนึ่งเท่านั้น ซึ่งหากกระจายความเสี่ยงโดยการถือครองกลุ่มหลักทรัพย์หลายตัว ความเสี่ยงที่ไม่เป็นระบบจะหักล้างกันและลดลงตามลำดับ ถ้าถือครองกลุ่มหลักทรัพย์ด้วยจำนวนมากพอ ก็จะสามารถกำจัดความเสี่ยงที่ไม่เป็นระบบออกไปได้

2. ความเสี่ยงที่เป็นระบบ (Systematic Risk) หมายถึง ความเสี่ยงโดยรวมทั้งหมดที่มีอยู่ตลอดเวลาและไม่สามารถควบคุมได้ ทั้งนี้ความเสี่ยงแบบ Systematic Risk จะมีผลกระทบต่อทั้งระบบเศรษฐกิจในลักษณะมหภาคเช่น ความเสี่ยงทางเศรษฐกิจ ทางการเมืองของประเทศ และรวม

ไปถึงผลกระทบจากปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อความไม่แน่นอนกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจภายในประเทศ เช่น สงครามการค้า สงครามโลก ดังนั้นความเสี่ยงประเภทนี้จะส่งผลกระทบต่อหลักทรัพย์หรือสินทรัพย์ที่ผู้ลงทุนถือครองทั้งหมด จะมากหรือน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับความรุนแรงจากปัจจัยต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

ดังนั้นการสร้างกลุ่มหลักทรัพย์โดยการลงทุนในหลักทรัพย์หลายตัวพร้อม ๆ กัน อาจทำให้ความเสี่ยงโดยรวมของกลุ่มหลักทรัพย์ลดลงมากกว่าการถือครองหลักทรัพย์ที่มีความเสี่ยงเพียงตัวเดียว ข้อดีของการกระจายการลงทุนคือ ถ้าสร้างกลุ่มหลักทรัพย์หรือพอร์ตการลงทุนที่มีการกระจายความเสี่ยงเป็นอย่างดีแล้วจะคงเหลือเฉพาะกลุ่มความเสี่ยงที่ทุก ๆ หลักทรัพย์ต้องเผชิญที่เรียกว่า ความเสี่ยงที่เป็นระบบ ส่วนข้อเสียของการกระจายการลงทุนคือ อาจทำให้อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนลดลงได้

6.แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการกำหนดสัดส่วนหลักทรัพย์ลงทุนกับช่วงอายุของบุคคล

การกำหนดสัดส่วนหลักทรัพย์ลงทุนเป็นการแบ่งเงินลงทุนไปลงทุนในหลักทรัพย์ประเภทต่าง ๆ ผู้ลงทุนจะต้องกำหนดสัดส่วนหลักทรัพย์ลงทุนให้เหมาะสมกับตนเอง โดยบลจ. หลักทรัพย์จัดการกองทุนยูโอบี(2560) ได้กำหนดสัดส่วนการลงทุนตามช่วงวัยไว้ 4 แบบ ได้แก่ 1. ช่วงเริ่มทำงาน 2. ช่วงสร้างครอบครัว 3. ช่วงวัยปีกแผ่น 4. ช่วงวัยเกษียณ ซึ่งแต่ละช่วงวัยมีรายละเอียดดังนี้

ช่วงอายุ	ตราสารทุน (หุ้น)	ตราสารหนี้ (พันธบัตรรัฐบาล / หุ้นกู้)	สินทรัพย์ เทียบเท่าเงินสด
20 – 30 ปี	70	20	10
31 – 40 ปี	50	30	20
41 – 55 ปี	30	40	30
มากกว่า 55 ปี	10	50	40

ภาพที่ 2.7 สัดส่วนการลงทุนตามช่วงอายุ

ที่มา: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

1. ช่วงเริ่มทำงานอายุ 21 – 30 ปี เป็นวัยที่ได้เปรียบในการออมและการลงทุนมากที่สุด เพราะเป็นช่วงที่เพิ่งเริ่มต้นทำงาน ยังไม่มีภาระที่ต้องรับผิดชอบมากนัก มีเวลาและกำลังในการหารายได้ จึงสามารถจัดสรรเงินไปลงทุนในตราสารที่มีความเสี่ยงสูงอย่างหุ้นได้ถึง 90% โดยหุ้นที่

เลือกลงทุน ควรเป็นหุ้นที่มีปัจจัยพื้นฐานดี มีความมั่นคงทางการเงิน มีเงินปันผลที่น่าพอใจ และมีโอกาสเติบโตในอนาคต ส่วนอีก 10% ที่เหลือควรเก็บไว้ในรูปของเงินฝากและตราสารหนี้ต่าง ๆ เช่น พันธบัตรรัฐบาล หรือหุ้นกู้ที่มีความปลอดภัยของเงินต้นสูง และได้อัตราดอกเบี้ยที่แน่นอน

2. ช่วงวัยสร้างครอบครัวช่วงอายุ 31 - 40 ปี เป็นช่วงที่การเงินค่อนข้างจะตึงเครียดกว่าช่วงอื่น ๆ แม้หน้าที่การงานจะเริ่มมั่นคง รายได้เพิ่มสูงขึ้น แต่ภาระค่าใช้จ่ายก็สูงขึ้นเป็นตามไปด้วย เพราะอยู่ในช่วงที่กำลังสร้างครอบครัว แต่งงาน ผ่อนบ้าน ผ่อนรถ ค่าเทอมลูก และเมื่อมีภาระที่ต้องรับผิดชอบมากขึ้น ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ก็น้อยลง ผู้ที่อยู่ในวัยนี้จึงควรลดสัดส่วนการลงทุนในหุ้นลงเหลือเพียง 50% ขณะเดียวกันก็เพิ่มสัดส่วนของเงินฝาก และตราสารหนี้ให้มากขึ้นเพื่อกระจายความเสี่ยง

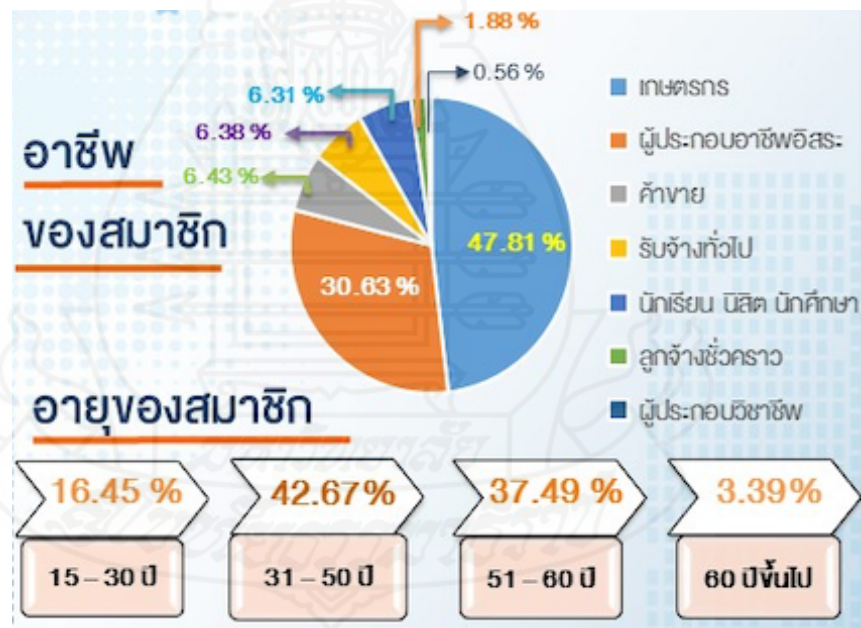
3. ช่วงวัยปักแผ่นมั่นคงเป็นช่วงอายุ 41 - 50 ปี เป็นช่วงที่ชีวิตมีหลักฐานมั่นคงที่สุด ฐานเงินเดือนสูงขึ้น แม้จะยังมีภาระทางการเงินอยู่แต่ก็ผ่อนคลายลงไปมากไม่เหมือนช่วงสร้างครอบครัว หากเก็บออมและลงทุนอย่างมีวินัยมาตั้งแต่ต้น ช่วงนี้น่าจะเป็นช่วงที่ครอบครัวและฐานะทางการเงินดี มีความสมดุลที่สุดในทุก ๆ ด้าน แต่เนื่องจากวัยที่เริ่มมากขึ้นมีเวลาหารายได้เหลืออีกไม่กี่ปี การลงทุนของคนวัยนี้จึงเน้นให้นำเงิน 70% ไปไว้ในที่ปลอดภัยอย่างเงินฝากและตราสารหนี้ ส่วนที่เหลืออีก 30% ให้แบ่งมาลงทุนในหุ้นระยะยาวเพื่อเพิ่มพูนเงินออมและเงินลงทุนให้มากขึ้น นอกเหนือจากดอกเบี้ยเงินฝากที่ได้รับ

4. ช่วงวัยเกษียณอายุตั้งแต่ 55 ขึ้นไป เป็นช่วงที่บางคนไม่มีรายได้จากการทำงานแล้ว ขณะที่บางคนก็เหลือเวลาหารายได้อีกไม่เกิน 5 ปี ในช่วงนี้ส่วนใหญ่จะอยู่ได้ด้วยเงินสะสมของตนเอง แม้ค่าใช้จ่ายบางอย่างจะลดลง แต่ค่ารักษาพยาบาลเพิ่มมากขึ้นตามวัยและสุขภาพเงินออมเกือบทั้งหมดในชีวิต กว่า 90% จึงควรอยู่ในรูปของเงินฝากและตราสารหนี้ที่มีความเสี่ยงต่ำ แต่เชื่อว่าคนวัยนี้จะลงทุนในหุ้นไม่ได้ หากใครมีทรัพย์สินเงินทองเก็บออมไว้มากพอ ก็อาจจัดสรรเงินไม่เกิน 10% ไปลงทุนในหุ้นเพื่อหวังผลตอบแทนที่สูงขึ้น ถึงแม้จะผิดพลาดเกิดสูญเงินก้อนนี้ไป ก็คงไม่กระทบฐานะการเงินโดยรวมมากนัก

7.นโยบายส่งเสริมการออมของภาครัฐ

ปัจจุบันรัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมการออมให้กับบุคคลในวัยทำงานเพื่อเป็นเงินออมสำหรับใช้จ่ายในวัยเกษียณมากขึ้น โดยได้มีการจัดตั้งกองทุนการออมแห่งชาติ(กอช.) ขึ้นในปี 2558 เพื่อให้ประชาชนที่ประกอบอาชีพอิสระที่ไม่ได้เป็นสมาชิกประกันสังคมและไม่ได้รับบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ได้มีช่องทางในการออมเงินเพิ่มมากขึ้น

โดยแต่ละบุคคลสามารถออมขั้นต่ำได้ตั้งแต่ 50 บาทเป็นต้นไป แต่ไม่เกิน 13,200 บาท/ปี และทางภาครัฐมีนโยบายจ่ายเงินสมทบให้แก่ผู้ออมเพิ่มอีก 50%-100% ของจำนวนเงินที่ออมตามช่วงอายุ โดยผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 15 - 30 ปี รัฐบาลจะส่งเงินสมทบเพิ่มให้ 50% ของเงินออมและไม่เกิน 600 บาทต่อปี และในช่วงอายุ 30 – 50 ปี รัฐบาลจะส่งเงินสมทบให้ 80% ของเงินออมและไม่เกิน 960 บาทต่อปี ในส่วนของผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 50 – 60 ปี รัฐบาลจะส่งเงินสมทบให้ 100% ของเงินออมและไม่เกิน 1,200 บาทต่อเดือน

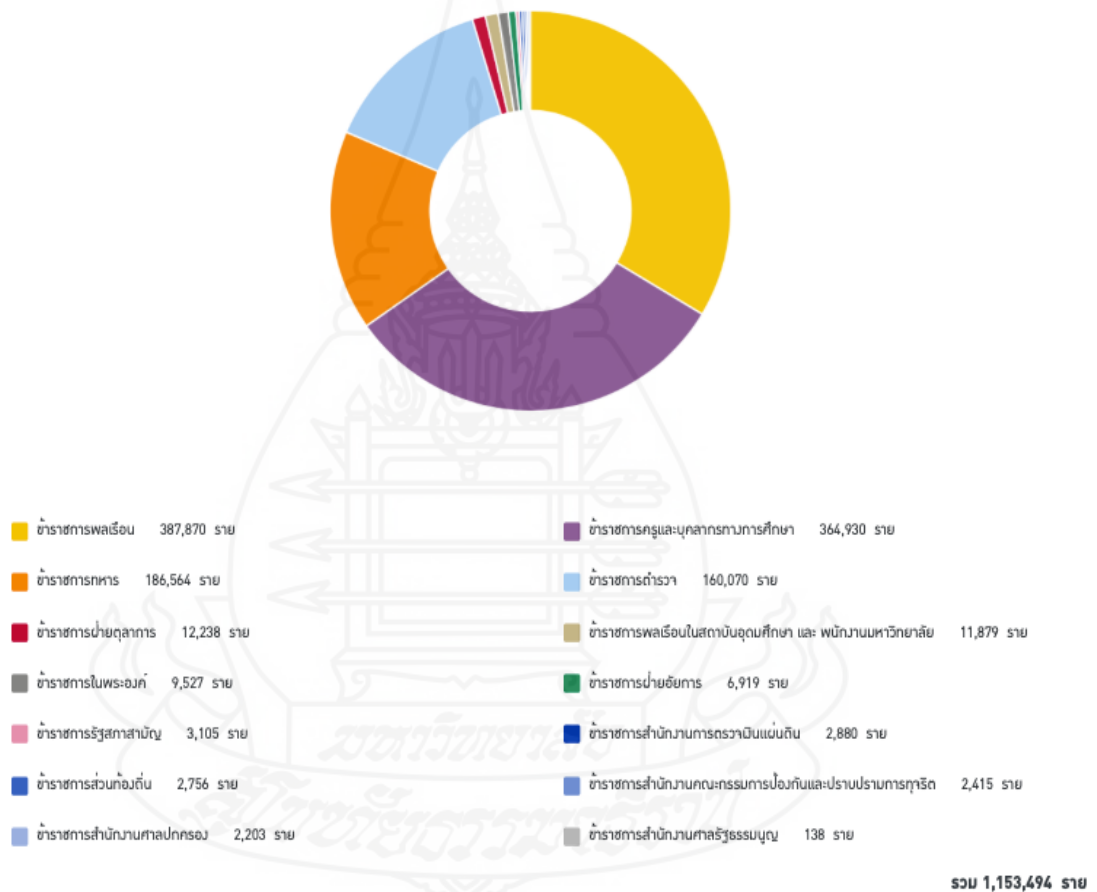

ภาพที่ 2.8 จำนวนสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

ที่มา: กองทุนการออมแห่งชาติ(กอช.)

ซึ่งปัจจุบันจากข้อมูลกองทุนการออมแห่งชาติพบว่า ณ สิ้นปี 2563 มีสมาชิกที่อยู่กองทุนการออมแห่งชาติจำนวน 2,382,605 คน โดยสมาชิกส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 31-50 ปี และสมาชิกส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร

ในส่วนของอาชีพราชการทางภาครัฐบาลได้มีการจัดตั้งกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ(กบข.)ขึ้นในปี 2540 เพื่อเป็นแรงจูงใจให้อาชีพราชการมีการออมเงิน และเมื่อออกจากราชการหรือเกษียณอายุราชการ จะได้รับเงินก้อนเพื่อใช้จ่ายหลังเกษียณอายุ โดยผู้เป็นสมาชิกจะต้องส่งเงินสมทบทุกเดือนในอัตราร้อยละ 3 ของเงินเดือนและสามารถส่งเพิ่มได้ในอัตราร้อยละ 1 – 12 ของเงินเดือน โดยทางรัฐบาลจะส่งเงินสบให้ในอัตราร้อยละ 3 ของเงินเดือนสมาชิก และส่งเงินชดเชยบำนาญให้ในอัตราร้อยละ 2 ของเงินเดือนสมาชิก ซึ่งผู้เป็นสมาชิกจะได้รับการยกเว้นภาษีในส่วน of เงินสะสมที่นำส่งเข้ามายังกองทุนไม่เกิน 500,000 บาท สำหรับปีภาษี

ภาพที่ 2.9 จำนวนสมาชิกในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ณ วันที่ 31 มกราคม 2564
ที่มา: กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ(กบข.)

ซึ่งปัจจุบันจากข้อมูลของกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการพบว่า ณ สิ้นเดือนมกราคม 2564 มีสมาชิกที่อยู่กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการจำนวน 1,153,494 คน โดยสมาชิกส่วนใหญ่อยู่ในสังกัดข้าราชการพลเรือนจำนวน 387,870 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 33.63 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมด

และในส่วนอาชีพพนักงานบริษัทเอกชนทางรัฐบาลได้มีการกำหนดนโยบายส่งเสริมการออมให้กับพนักงานบริษัทเอกชน โดยได้ให้นายจ้างและลูกจ้างจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพขึ้นเพื่อส่งเสริมการออมระยะยาวสำหรับเกษียณอายุ ซึ่งเงินที่หักเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพของแต่ละบุคคลนั้นสามารถนำไปลดหย่อนภาษีได้ตามที่จ่ายจริงแต่ไม่เกินร้อยละ 15 ของรายได้พึงประเมินและไม่เกิน 500,000 บาท

	2563		
	ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3
จำนวนกองทุน	375	372	368
จำนวนสมาชิก	3,086,256	3,047,481	2,943,516
จำนวนนายจ้าง	19,735	19,753	19,817
มูลค่าทรัพย์สินสุทธิ (ล้านบาท)	1,154,791	1,213,949	1,209,247

ภาพที่ 2.10 จำนวนสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ณ วันที่ 30 กันยายน 2563
ที่มา: กองทุนสำรองเลี้ยงชีพไทย

ซึ่งปัจจุบันจากข้อมูลของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพพบว่า ณ สิ้นไตรมาส 3 เดือนกันยายน 2563 มีสมาชิกที่อยู่กองทุนสำรองเลี้ยงชีพจำนวน 2,943,516 คน มีนายจ้างจำนวน 19,817 บริษัท จำนวนกองทุน 368 กองทุน มูลค่ารวมกว่า 1,209,247 ล้านบาท

นอกจากนี้รัฐบาลยังมีนโยบายส่งเสริมการออมให้แก่ประชาชนทุกคน โดยการซื้อกองทุน SSF SSFX และ RMF โดยบุคคลที่ซื้อจะสามารถนำจำนวนเงินที่ซื้อไปลดหย่อนภาษีได้

โดยปัจจุบันรัฐบาลได้มีนโยบายในการลดหย่อนภาษีให้กับประชาชนทั่วไปที่ซื้อกองทุน กองทุน SSF SSFX และ RMF โดยผู้ที่ซื้อกองทุน RMF จะต้องถือครองหน่วยลงทุนจนครบอายุ 55 ปี เพื่อเป็นการออมเงินในระยะยาว โดยจะต้องซื้อต่อเนื่องทุกปีขั้นต่ำร้อยละ 3 ของรายได้พึงประเมินต่อปีหรือไม่น้อยกว่า 5,000 บาท ซึ่งผู้ซื้อกองทุน RMF จะได้สิทธิในการลดหย่อนภาษีสูงสุดไม่เกินร้อยละ 30 ของรายได้พึงประเมินในปีนั้น ๆ และไม่เกิน 500,000 บาท ของปีนั้น ๆ

สำหรับกองทุน SSF ผู้ซื้อกองทุนจะต้องถือหน่วยลงทุนอย่างน้อย 10 ปี นับจากวันที่ซื้อ โดยผู้ซื้อไม่จำเป็นต้องซื้อกองทุน SSF ทุกปี ซึ่งผู้ซื้อกองทุน SSF จะได้สิทธิในการลดหย่อนภาษีสูงสุดไม่เกินร้อยละ 30 ของรายได้พึงประเมินในปีนั้น ๆ โดยลดหย่อนภาษีได้ไม่เกิน 200,000 บาท และเมื่อรวมกับกองทุน RMF แล้วไม่เกิน 500,000 บาท ของปีนั้น ๆ

ในส่วนของกองทุน SSFX ผู้ซื้อกองทุนจะต้องถือหน่วยลงทุนอย่างน้อย 10 ปี นับจากวันที่ซื้อ โดยผู้ซื้อไม่จำเป็นต้องซื้อกองทุน SSF ทุกปี ซึ่งผู้ซื้อกองทุน SSFX จะได้สิทธิในการลดหย่อนภาษีสูงสุดไม่เกินไม่เกิน 200,000 บาท โดยแยกต่างหากจาก SSF และ RMF และไม่คำนึงเงินได้พึงประเมินในปีนั้น ๆ

8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จุฑามาส อักษร (2553) ศึกษาการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อชีวิตหลังวัยเกษียณ มีวัตถุประสงค์ในการศึกษารูปแบบและโครงสร้างการลงทุนโดยใช้เงินออมที่บุคคลเลือกในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อชีวิตวัยเกษียณและวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการพิจารณาความเสี่ยงและผลตอบแทนในการลงทุน ตลอดจนศึกษาปัจจัยที่มีความสำคัญในการเปลี่ยนแปลงรูปแบบและโครงสร้างในการลงทุน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากบุคคลวัยทำงานในโครงการสำรวจภาวะการมีงานทำของบุคคลวัยทำงานในกรุงเทพมหานครของสำนักงานสถิติแห่งชาติจำนวน 430 ตัวอย่าง และใช้ค่าสถิติ Chi-Square ในการทดสอบความสัมพันธ์และความเป็นอิสระต่อกันของตัวแปร ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เลือกลงทุนในบัญชีเงินฝากคิดเป็นร้อยละ 27 รองลงมาเป็นประจำกันชีวิตแบบออมทรัพย์คิดเป็นร้อยละ 16 และทองคำแท่ง ทองคำรูปพรรณคิดเป็นร้อยละ 13 โดยโครงสร้างการลงทุนของกลุ่มตัวอย่างจะในรูปแบบความเสี่ยงต่ำคิดเป็นร้อยละ 59.49 ซึ่งการทดสอบค่าความสัมพันธ์พบว่าเพศและรายได้มีความสัมพันธ์กับการพิจารณาความเสี่ยงและผลตอบแทน โดยเพศหญิงมีแนวโน้มที่จะลงทุนในสินทรัพย์ที่มีความเสี่ยงต่ำมากกว่าเพศชาย และผู้ที่มีรายได้สูงมักจะเลือกลงทุนในสินทรัพย์ที่มีความเสี่ยงสูงมากกว่าผู้มีรายได้ต่ำ ในขณะที่อายุไม่มีความสัมพันธ์กับการพิจารณาความเสี่ยงและผลตอบแทนจากการลงทุน นอกจากนี้ปัจจัยด้านรายได้มีความสัมพันธ์มากที่สุดกับการเลือกเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการลงทุน รองลงมาได้แก่ปัจจัยด้านราคาและผลตอบแทนของสินทรัพย์ที่ลงทุน และปัจจัยด้านอายุและสุขภาพ ตามลำดับ ส่วนปัจจัยอื่น ๆ ไม่มีผลทำให้โครงสร้างการลงทุนเปลี่ยนแปลง

ธิดารัตน์ อธิชาตนันท์ และแพรวพรรณ มังคลา (2554) ศึกษาการวางแผนการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจำนวน 355 ตัวอย่าง และใช้การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ Contingency Coefficient ในการทดสอบหาความสัมพันธ์ของตัวแปร ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษามากกว่าร้อยละ 50 มีออมเงินในรูปแบบของฝากเงินกับสถาบันการเงินมากที่สุด ส่วนผู้ที่มีประสบการณ์ในด้านของการลงทุนมักจะลงทุนในพันธบัตรของรัฐบาล โดยออมเงินและลงทุนคิดเป็นร้อยละ 25 ของรายได้ และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะตัดสินใจออมหรือลงทุนด้วยตัวเอง เพื่อให้เป็นหลักประกันด้านความมั่นคงให้แก่ครอบครัวของตนเอง และพบว่ารูปแบบการออมและลงทุนมีความความสัมพันธ์กับเพศ

รายได้ ตำแหน่งงาน ความเสี่ยง ความเชื่อ และประสบการณ์ ประเภทการลงทุนมีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษา ในส่วนของระยะเวลาการออมและการลงทุนนั้นมีความสัมพันธ์กันกับตัวแปรด้านตำแหน่งของงาน ความเสี่ยง และความรู้ความเข้าใจ นอกจากนี้สัดส่วนของการออมและการลงทุนจะมีความสัมพันธ์กับอายุ รายได้ ตำแหน่งงาน ความเสี่ยง ผลตอบแทน ความรู้ความเข้าใจ ความเชื่อ และประสบการณ์

พัฒน์ ทอพิง (2555) ศึกษาการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณอายุ : กรณีศึกษาเฉพาะครูโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาคือเพื่อศึกษาความรู้ ความเข้าใจ และการรับรู้ที่มีผลต่อการวางแผนการเกษียณอายุของครู โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินเมื่อยามเกษียณอายุของครู โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร รวมทั้งเรียงลำดับความสำคัญของปัจจัย และหารูปแบบ แนวทางการวางแผนเกษียณอายุให้เหมาะสมกับครูโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครก่อนที่จะเกษียณอายุจริง เก็บรวบรวมข้อมูลการโดยใช้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 534 ตัวอย่าง โดยใช้สถิติ Chi-Square ในการหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินเมื่อยามเกษียณอายุของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร และใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) โดยการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis) และการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อหารูปแบบการวางแผนทางการเงินที่เหมาะสม ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยด้านคุณลักษณะกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงระดับตำแหน่ง ครูชำนาญการ (คศ2) มีครอบครัวแล้ว ขนาดครอบครัว 3-5 คน คู่สมรสรับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ ปัจจัยด้านรูปแบบการออมพบว่ารูปแบบการออมที่สำคัญคือ บำเหน็จ บำนาญของข้าราชการ (กบข.) การลงทุนในเงินฝากธนาคารและการลงทุนหุ้นสหกรณ์ ในส่วนของปัจจัยด้านความพร้อมในการเกษียณอายุส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนเกษียณ และเมื่อยามเกษียณอายุได้มีการรับรู้ข้อมูล ข่าวสารทางด้านการเงิน เศรษฐกิจ การเมือง การตลาดและการลงทุนเป็นประจำ และปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินเมื่อยามเกษียณอายุของครู โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ถ้าเรียงลำดับความสำคัญจากปัจจัยมากไปน้อย 5 อันดับแรกได้แก่ รายได้ประจำ สถานภาพของครอบครัว ตำแหน่งหน้าที่การงาน เงินบำเหน็จบำนาญเลี้ยงชีพข้าราชการ และอายุงาน

เนษพร นาคสีเหลือง (2557) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการออมเพื่อเตรียมความพร้อมการเกษียณ อายุของพนักงานธนาคารกรุงเทพ จำกัด(มหาชน) สำนักงานใหญ่ มีวัตถุประสงค์ในการศึกษารูปแบบและพฤติกรรมการออมเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการเกษียณอายุและศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการออมเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการเกษียณอายุ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้

แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างพนักงานธนาคารกรุงเทพ สำนักงานใหญ่จำนวน 375 ตัวอย่าง โดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้สถิติ Chi-Square ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ออมตั้งแต่ 4 ครั้งขึ้นไปต่อปี มีเงินออมเฉลี่ยเดือนละ 5,000 บาทขึ้นไป ระยะเวลาออมตั้งแต่ 1-6 ปี มีการออมในรูปแบบของเงินฝากประจำ กองทุน บัญชีที่มีผลต่อการออมมากที่สุดคือ ทัศนคติการออม รองลงมาคืออัตราผลตอบแทน การยอมรับความเสี่ยงและปัจจัยด้านเศรษฐกิจ การทดสอบสมมติฐานพบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ สถานภาพสมรสมีผลต่อรูปแบบการออมอื่น อายุ สถานภาพสมรส จำนวนสมาชิกในครอบครัว มีผลต่อรูปแบบการออมตราสารหนี้ และอายุ ระดับรายได้ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรสมีผลต่อรูปแบบการออมประเภทอสังหาริมทรัพย์ ความถี่ในการออมมีผลต่อรูปแบบการออมประเภทเงินฝากและตราสารทุน จำนวนเงินออมและระยะเวลาที่ออมมีผลต่อรูปแบบการออมทุกประเภท อัตราผลตอบแทนมีผลต่อรูปแบบการออมเงินฝากและการออมรูปแบบอื่น ปัจจัยด้านเศรษฐกิจมีผลต่อรูปแบบการออมอื่น ทัศนคติการออมมีผลต่อการออมประเภทเงินฝาก ตราสารทุน และรูปแบบการออมอื่น และการยอมรับความเสี่ยงมีผลต่อรูปแบบการออมประเภทตราสารหนี้ ตราสารทุนและการออมรูปแบบอื่น

นครินทร์ เจียวสว่าง (2558) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมเพื่อวัยเกษียณ: กรณีศึกษาข้าราชการ โยธาธิการและผังเมือง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออมเพื่อวัยเกษียณของข้าราชการในกรมโยธาธิการและผังเมือง และศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมเพื่อการเกษียณของข้าราชการในกรมโยธาธิการและผังเมือง เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างข้าราชการของกรมโยธาธิการและผังเมือง ทั้งจากส่วนกลางและส่วนภูมิภาคจำนวน 328 ตัวอย่าง และใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา และใช้สถิติ Chi-Square ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอนุมาน ผลการศึกษาพบว่า 1.ระดับตำแหน่งงานเป็นปัจจัยที่มีส่งผลต่อการออมและการลงทุนมากที่สุด ทั้งในรูปแบบของเงินฝากประจำ หุ้่น และหลักทรัพย์กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ กองทุนการออมแห่งชาติ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ทองคำ ที่ดินสิ่งปลูกสร้าง และพันธบัตรรัฐบาล 2.ระดับตำแหน่งงานและรายได้เฉลี่ยต่อเดือนเป็นปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ในการออมมากที่สุด เพื่อเป็นวัตถุประสงค์ในการวางแผนการลงทุนเพื่อใช้จ่ายในยามเกษียณอายุในอนาคต เพื่อการศึกษาบุตร เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในด้านการรักษาสุขภาพตอนเกษียณอายุ 3.รายได้ประจำและค่าใช้จ่ายประจำวันเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการออมในระดับมาก ส่วนหนี้สินเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการออมในระดับน้อย

อติญาณ์ แดงสมุทร (2559) ศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนเพื่อวัยเกษียณของครู โรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา จังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาลักษณะส่วนบุคคล พฤติกรรมการออม พฤติกรรมการลงทุนทางการเงิน และปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนเพื่อวัยเกษียณของครู โรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างครูในโรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา จังหวัดชลบุรี จำนวน 200 ตัวอย่าง และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ในรูปแบบของแบบจำลอง Logit ผลการศึกษาพบว่า ครูโรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 46-55 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี สถานภาพสมรส/อยู่ร่วมกัน ตำแหน่งงานเป็นครูผู้สอน ครูส่วนใหญ่อายุงานไม่เกิน 5 ปี มีสมาชิกในครอบครัว 2 คน มีรายได้พิเศษ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ที่ 20,001-25,000 บาท ส่วนใหญ่มีภาระหนี้สิน มีรายจ่ายที่เป็นหนี้สินเฉลี่ยต่อเดือนอยู่ที่ 5,000 - 10,000 บาท หนี้สินส่วนใหญ่เกี่ยวกับบอสังหาริมทรัพย์ ด้านการออมส่วนใหญ่มีเงินออมอยู่ที่ 1-5,000 บาทต่อเดือน โดยคิดว่ามีเงินออมน้อยเกินไปแต่จะออมมากขึ้นหากมีรายได้เพิ่มขึ้น ด้านการลงทุนส่วนใหญ่เป็นการลงทุนในเงินฝากธนาคาร ในส่วนของปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนเพื่อวัยเกษียณของครู โรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา จังหวัดชลบุรี ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.10 ได้แก่ อายุงาน จำนวนสมาชิกที่ต้องเลี้ยงดู รายได้พิเศษ รายจ่ายเพื่อการบริโภค ความปลอดภัยของเงินลงทุน รายได้ผลตอบแทนที่แน่นอน การกองเงยของเงินลงทุนที่แน่นอน การกระจายการลงทุน สิทธิพิเศษต่าง ๆ ที่จะได้รับจากการลงทุน การลงทุนที่รักษาอำนาจการซื้อให้คงไว้ และทัศนคติเกี่ยวกับการประสบความสำเร็จในชีวิต

ศิริลักษณ์ วรรณกุล (2559) ศึกษาพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณของผู้มีเงินได้อายุระหว่าง 22 - 60 ปี ในพื้นที่อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างบุคคลวัยทำงานช่วงอายุ 22 - 60 ปี ในพื้นที่อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี จำนวน 400 ตัวอย่าง และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการวิเคราะห์เชิงพรรณนา และใช้ค่าสถิติ Chi-Square ในการหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร นอกจากนี้ยังใช้ค่าสถิติ t-test และ F-test โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) ในการวิเคราะห์ศึกษาถึงการให้ความสำคัญต่อปัจจัยด้านคุณลักษณะเฉพาะส่วนบุคคลในแต่ละด้าน ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 22-29 ปี สถานะภาพโสด การศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพข้าราชการ พนักงานราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ รายได้เฉลี่ยอยู่ที่ 15,000 – 30,000 บาท มีการออมระยะยาว 5 ปี ขึ้นไป ด้วยสัดส่วนร้อยละ 10 แต่ไม่ถึงร้อยละ 20 ผลตอบแทนที่คาดหวังอยู่ที่ร้อยละ 6 ถึง ร้อยละ 8 โดยกลุ่มตัวอย่างศึกษาข้อมูลการลงทุนด้วยตนเอง โดยวัตถุประสงค์การ

ลงทุนคือเพื่อที่จะลดความไม่แน่นอนในอนาคต ข้อจำกัดที่สองคือผลการตัดสินใจ โดยขาดความรู้ ความเข้าใจ และส่วนใหญ่เลือกวางแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณด้วยการฝากเงิน กับธนาคาร โดยข้อมูลส่วนบุคคลได้แก่ เพศ สถานภาพ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อพฤติกรรมการ วางแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณ และการให้ความสำคัญต่อคุณลักษณะเฉพาะส่วนบุคคลในแต่ละด้าน ได้แก่ความรู้ ความเข้าใจ ความเชื่อ ความคาดหวังต่อผลตอบแทน และการยอมรับความเสี่ยงแตกต่างกัน

คมสันต์ จันทา (2561) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมเพื่อการเกษียณอายุของเกษตรกรในอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออมและปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมเพื่อการเกษียณอายุของเกษตรกร กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคือเกษตรกรในอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างเกษตรกรในพื้นที่อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย จำนวน 400 ตัวอย่าง และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าร้อยละ ความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการวิเคราะห์เชิงพรรณนา สำหรับสถิติเชิงอนุมานใช้การทดสอบ F-Test (ANOVA) ในการวิเคราะห์ ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการออมของผู้ตอบแบบสอบถามจะมีการออมในรูปการออมผ่านกลุ่มสัจจะออมทรัพย์ชุมชน และออมโดยฝากไว้กับธนาคาร มีความถี่ในการออมเดือนละ 1 ครั้ง และมีการออมมาแล้วระหว่าง 1-5 ปี ส่วนใหญ่ไม่มีกำหนดสัดส่วนหรือเงินออมที่ชัดเจน โดยจะออมเฉลี่ยเดือนละต่ำกว่า 1,000 บาท ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า รายได้ในครัวเรือนที่ต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมการออมในรูปแบบการออมและจำนวนเงินออมต่อเดือนแตกต่างกัน ค่าใช้จ่ายในครัวเรือนที่ต่างกันมีพฤติกรรมการออมในระยะเวลาในการออมและสัดส่วนในการออมแตกต่างกัน ภาระหนี้สินที่ต่างกันมีพฤติกรรมการออมในด้านรูปแบบการออมและจำนวนเงินที่ออมต่อเดือนแตกต่างกัน ด้านปัจจัยการบริหารการเงินพบว่า

- 1.เป้าหมายการออมที่ต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมการออมแตกต่างกันในด้านการกำหนดสัดส่วนการออมและจำนวนเงินออมต่อเดือน
2. ผลตอบแทนจากการออมที่แตกต่างกันที่ผลต่อพฤติกรรมการออมแตกต่างกันในด้านการกำหนดสัดส่วนการออมและจำนวนเงินออมต่อเดือน
- 3.สภาพคล่องที่ต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมการออมแตกต่างกันในด้านของระยะเวลาออม การกำหนดสัดส่วนการออมและจำนวนเงินออมต่อเดือน
- 4.สิ่งจูงใจในการออมที่แตกต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมการออมแตกต่างกันในด้านของจำนวนเงินออมต่อเดือน

5. ความเสี่ยงของการออมที่แตกต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมการออมแตกต่างกันในด้านจำนวนเงินออมต่อเดือน

Kamal Halili Hassan (2559) ศึกษาพฤติกรรมการวางแผนเกษียณอายุของบุคคลที่ทำงานและข้อเสนอทางกฎหมายสำหรับระบบบำนาญใหม่ในมาเลเซีย โดยมีวัตถุประสงค์การศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการวางแผนเกษียณอายุของบุคคลวัยทำงานจากภาคเอกชนจำนวน 500 คน ในเมือง Selangor และ Kuala Lumpur โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลและใช้ค่าสถิติ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ(Multiple Regression Analysis) ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรสำคัญหลายประการที่ส่งผลต่อการวางแผนเกษียณอายุของบุคคลวัยทำงานในมาเลเซีย ได้แก่ บุคคลที่มีการศึกษาในระดับที่สูง รายได้ที่สูงขึ้น เพศ อายุ ความรู้ทางการเงิน ความชัดเจนของเป้าหมายการเกษียณ และทัศนคติต่อการเกษียณอายุ มีความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการวางแผนเกษียณและการออมสำหรับวัยชรา ในทางกลับกันขนาดของครอบครัวไม่มีผลต่อการวางแผนเกษียณอายุ

Muhummad Amirul Masran และ Hafinaz Hasniyanti Hassan (2560) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนเกษียณอายุของบุคคลวัยทำงาน Gen-Y ภาคเอกชนในพื้นที่ Klang Valley ประเทศมาเลเซีย โดยมีวัตถุประสงค์การศึกษาเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนการเกษียณอายุ 4 ประการ ได้แก่ ด้านพฤติกรรมการออม ด้านเงินเพื่อ ด้านภาษีเงินได้ และด้านความรู้ทางการเงิน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากกลุ่มคน Gen-Y ในเมือง Klang Valley และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Correlation) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ(Multiple Regression Analysis) ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านความรู้ทางการเงิน ด้านพฤติกรรมการออม และภาษีเงินได้มีอิทธิพลต่อการวางแผนเกษียณอายุของบุคคลวัยทำงาน Gen-Y ในพื้นที่ Klang Valley เป็นอย่างมาก ในทางกลับกันด้านอัตราเงินเฟ้อกลับไม่มีผลต่อการวางแผนการเกษียณอายุ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมสำหรับการเกษียณอายุของบุคคลวัยทำงานในอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งผู้ศึกษาได้กำหนดระบบและวิธีการศึกษาในครั้งนี้คือ

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ บุคคลวัยทำงานที่มีอายุ 20 -60 ปี ในอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี โดยการประมาณการขนาดกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาในครั้งนี้ใช้วิธีกรณีไม่ทราบจำนวนประชากรของบุคคลวัยทำงานที่แน่นอน เนื่องจากข้อมูลของกรมการปกครองแสดงจำนวนของประชากรรวมทั้งอำเภอเมืองสุพรรณบุรี ซึ่งเมื่อคำนวณตัวอย่างประชากรที่จะศึกษาในครั้งนี้จะได้กลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 385 คน โดยใช้สูตรของคอกแรน(Cochran) คำนวณหากกลุ่มตัวอย่าง ณ ระดับความเชื่อมั่นที่ 95% ซึ่งยอมให้คลาดเคลื่อนได้ 5% สามารถหาจำนวนตัวอย่างของการศึกษาได้ดังนี้

$$\text{สูตร} \quad n = \frac{Z^2}{4e^2}$$

เมื่อ	n	คือ จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ
	e	คือ ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างที่ยอมให้เกิดขึ้นได้เท่ากับ 0.05
	z	คือ ระดับความเชื่อมั่นที่ 95% (Z=1.96)
	n	= $\frac{1.96^2}{4(0.05^2)}$
	n	= 384.16 คน \approx 385 คน

โดยเก็บกลุ่มตัวอย่างจากประชากรที่มีอายุระหว่าง 20 – 60 ปี จำนวน 385 คน จาก 20 ตำบล เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างกระจายตัวครอบคลุมทั่วทุกพื้นที่ในเขตอำเภอเมืองสุพรรณบุรี ดังตาราง

ตารางที่ 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ตำบล	ประชากร(คน)	กลุ่มตัวอย่าง(คน)
รั้วใหญ่	17,902	41
ทับตีเหล็ก	3,937	9
ไผ่ขวาง	7,996	18
โคกโคเต่า	3,846	9
ดอนตาล	3,355	8
คอนมะสังข์	3,404	8
พิหารแดง	5,111	12
ดอนกำยาน	10,154	23
ดอนโพธิ์ทอง	6,705	15
บ้านโพธิ์	8,685	20
ตลิ่งชัน	9,059	21
ศาลาขาว	8,659	20
สวนแดง	10,060	23
สนามชัย	11,078	25
โพธิ์พระยา	6,711	15
สนามกลี	7,689	18
บางกุ่ม	1,918	4
สระแก้ว	14,159	32
ท่าระหัด	11,074	25
ท่าพี่เลี้ยง	16,577	38
รวม	168,079	385

2. เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการศึกษาคั้งนี้เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามด้านข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ สถานภาพ จำนวนสมาชิกในครอบครัว ภาระหนี้สิน ภาระค่าใช้จ่าย มูลค่าสินทรัพย์อื่น

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อการออมและความรู้ทางการเงินและการลงทุน ได้แก่ สภาวะเศรษฐกิจ ผลตอบแทน ความเสี่ยง ความรู้ในการลงทุนเงินเพื่อ ประสิทธิภาพด้านการลงทุน และสภาวะเศรษฐกิจ

โดยลักษณะการวัดแบ่งตามระดับความสำคัญของปัจจัยด้านต่าง ๆ โดยการประเมิน Rating Scale แบ่งระดับออกเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยมีหลักเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

มากที่สุด	มีคะแนน	5
มาก	มีคะแนน	4
ปานกลาง	มีคะแนน	3
น้อย	มีคะแนน	2
น้อยที่สุด	มีคะแนน	1

เกณฑ์การแปรผลข้อมูลระดับความสำคัญของปัจจัยต่าง ๆ นำมาหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากสูตรหาความกว้างของอันตรภาคชั้นได้ดังนี้

$$\text{ความกว้างอันตรภาคชั้น} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

$$= \frac{5-1}{5} = 0.8$$

จากนั้นมาแบ่งช่วงคะแนนเฉลี่ยช่วงละเท่า ๆ กัน เพื่อแปรผลของค่าเฉลี่ยโดยใช้เกณฑ์ช่วงคะแนนที่เท่ากัน(Class Interval) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	ระดับความสำคัญ
4.21 – 5.00	มากที่สุด
3.41 – 2.40	มาก
2.61 – 3.40	ปานกลาง
1.81 – 2.60	น้อย
1.00 – 1.81	น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับการออมส่วนบุคคลได้แก่ ความถี่ในการออม จำนวนเงินที่ออม ระยะเวลาที่ออม รูปแบบการออมเช่น เงินฝาก กองทุน ตราสารหนี้ ตราสารทุน ประกันชีวิต กองทุนรวม กองทุน RMF/LTF/SSF กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ อสังหาริมทรัพย์ ทองคำ และการออมในรูปแบบอื่น ๆ

ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม

วิธีการสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้ในการศึกษารุ่นนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามวิธีการและขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

1. ศึกษาและค้นคว้าเอกสาร ตำราและรายงานผลวิจัยต่าง ๆ เพื่อนำมาสร้างกรอบแนวคิดการสร้างแบบสอบถาม กำหนดการวัดตัวแปรและตั้งเป็นคำถาม

2. นำเครื่องมือที่ปรับปรุงเรียบร้อยแล้วไปทำการทดสอบกับบุคคลวัยทำงานในอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ทั้งหมดจำนวน 30 ชุด และคำนวณหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เพื่อประเมินคุณภาพของแบบสอบถามของคำถามพบว่าได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ 0.86 ซึ่งค่าแอลฟามากกว่า 0.70 แสดงถึงแบบสอบถามมีความเชื่อมั่น

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษารุ่นนี้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้การสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย แบบ Portion Sampling โดยการเก็บรวบรวมตัวอย่างจำนวน 385 ตัวอย่าง จาก 20 ตำบล มีการจัดสรรจำนวนกลุ่มตัวอย่างแต่ละตำบลที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับขนาดประชากรของแต่ละตำบล โดยจะเก็บรวบรวมข้อมูลผ่านการทำแบบสอบถามออนไลน์ผ่านทางอินเทอร์เน็ต และการลงพื้นที่เก็บสำรวจข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามการสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายเพื่อให้เกิดความหลากหลายของกลุ่มตัวอย่าง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากที่ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิและตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ผู้ศึกษาจะดำเนินการวิเคราะห์ค่าสถิติเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติดังนี้

สถิติเชิงพรรณนา เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแปรข้อมูลดิบ (Raw Data) เช่น เพศ อายุ อาชีพ เป็นต้น โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาเพื่อให้ข้อมูลอยู่ในรูปที่สามารถเข้าใจและแปรผลได้ง่ายขึ้น

1.ค่าเฉลี่ย(Mean) เป็นค่าเฉลี่ยที่ได้มาจากการคำนวณผลรวมของข้อมูลทั้งหมดหารด้วยจำนวนข้อมูลทั้งหมด เพื่อวัดแนวโน้มการเข้าสู่ศูนย์กลางของข้อมูล

2.ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นการวัดในลักษณะของการกระจายของข้อมูลเพื่อดูความปกติของการแจกแจงข้อมูล

3.ค่าแจกแจงความถี่ (Frequency) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับลักษณะของประชากรและการกระจายตัวของข้อมูล

4.ค่าร้อยละ (Percentage) เป็นการนำเสนอข้อมูล โดยการคำนวณสัดส่วนของข้อมูลแต่ละตัวแปรเทียบกับข้อมูลทั้งหมด เพื่อเปรียบเทียบความถี่ของแต่ละกลุ่ม

สถิติเชิงอนุมาน เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยมีแบบจำลองการถดถอยพหุคูณ ดังนี้

$$Y = \alpha + \sum_{i=1}^{12} \beta_i X_i + \varepsilon$$

โดยที่กำหนดให้

Y = จำนวนเงินออมเพื่อการเกษียณอายุ

X_1 = เพศ

X_2 = อายุ

X_3 = อาชีพ

X_4 = ระดับการศึกษา

X_5 = สถานะภาพ

X_6 = จำนวนสมาชิกที่อยู่ในการดูแล

X_7 = รายได้

X_8 = ภาระหนี้สิน

X_9 = ภาระค่าใช้จ่าย

X_{10} = มูลค่าทรัพย์สิน

X_{11} = ประสบการณ์การลงทุน

X_{12} = ระยะเวลาในการออม

α = ค่าคงที่

β_i = สัมประสิทธิ์ประมาณค่าพารามิเตอร์

ε = ความคลาดเคลื่อน

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมสำหรับการเกษียณอายุของบุคคลวัยทำงานในอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการออมสำหรับการเกษียณอายุของบุคคลวัยทำงานในอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อศึกษาการจัดสรรเงินออมไปเงินลงทุนในรูปแบบต่าง ๆ สำหรับการเกษียณอายุ และศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมสำหรับการเกษียณอายุของบุคคลวัยทำงานในอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้วิเคราะห์ศึกษารั้งนี้จำนวน 385 คน โดยผู้ศึกษากำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

การวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ศึกษาแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลที่เกี่ยวกับความรู้ ประสบการณ์การลงทุนและปัจจัยที่มีผลต่อการออม

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการออม

ตอนที่ 4 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมสำหรับการเกษียณอายุของบุคคลวัยทำงานในอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลส่วนบุคคลของบุคคลวัยทำงานในอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ อาชีพ ระดับศึกษาสูงสุด จำนวนสมาชิกในครอบครัว จำนวนสมาชิกที่อยู่ในการดูแล รายได้ประจำเฉลี่ยต่อเดือน รายได้พิเศษเฉลี่ยต่อเดือน รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน ภาระหนี้สินเฉลี่ย ร้อยละของอัตราการเสียภาษีเงินได้ และสินทรัพย์อื่น(เช่น ที่ดิน ที่อยู่อาศัย รถยนต์) โดยมีรายละเอียดผลการวิเคราะห์ดังนี้

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ อายุ และสถานะภาพ (n = 385)

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	172	44.70
หญิง	213	55.30
รวม	385	100.00
อายุ	จำนวน	ร้อยละ
20 - 30 ปี	195	50.70
31 - 40 ปี	116	30.10
41 - 50 ปี	48	12.50
51 - 60 ปี	26	6.80
รวม	385	100.00
สถานะภาพ	จำนวน	ร้อยละ
โสด	240	62.30
สมรส	136	35.30
หย่าร้าง	6	1.60
หม้าย	3	0.80
รวม	385	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาในครั้งนี้นับส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 213 คน คิดเป็นร้อยละ 55.30 และเพศชายจำนวน 172 คน คิดเป็นร้อยละ 44.70 โดยส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 20 - 30 ปี มากที่สุดมีจำนวน 195 คน คิดเป็นร้อยละ 50.70 รองลงมามีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 30.10 ต่อมาคือกลุ่มที่มีอายุช่วง 41 - 50 ปี มีจำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่น้อยที่สุดคือช่วงอายุ 51 - 60 ปี จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 6.80 และกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามีสถานะภาพโสด 240 คน คิดเป็นร้อยละ 62.30 รองลงคือสถานะภาพสมรสจำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 35.30 ต่อมาคือหย่าร้าง จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.60 ตามลำดับ ส่วนกลุ่มตัวอย่างน้อยที่สุดคือสถานะภาพหม้าย จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.80

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด($n = 385$)

ระดับการศึกษาสูงสุด	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา	12	3.10
มัธยมศึกษา	61	15.80
อาชีวศึกษา/อนุปริญญา	36	9.40
ปริญญาตรี	234	60.80
ปริญญาโท	39	10.10
ปริญญาเอก	2	0.50
อื่น ๆ	1	0.30
รวม	385	100.00

จากตารางที่ 4.2 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ที่ศึกษาในครั้งนี้งบการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรีจำนวน 234 คน คิดเป็นร้อยละ 60.80 รองลงมาคือระดับมัธยมศึกษาจำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 15.80 ต่อมาคือระดับปริญญาโทจำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 10.10 ระดับอาชีวศึกษา/อนุปริญญา จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 9.40 ระดับประถมศึกษา จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.10 ระดับปริญญาเอก จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50 รองลงมาตามลำดับ ส่วนระดับการศึกษาที่น้อยที่สุดคือ อื่น ๆ ซึ่งเป็นบุคคลที่ไม่ได้รับการศึกษาจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.30

ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพ(n = 385)

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
ราชการ	44	11.40
พนักงานราชการ	13	3.40
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	15	3.90
พนักงานบริษัทเอกชน	97	25.20
ลูกจ้างชั่วคราว	27	7.00
รับจ้างทั่วไป	81	21.00
เกษตรกร	47	12.20
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	51	13.20
อื่น ๆ	10	2.60
รวม	385	100.00

จากตารางที่ 4.3 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชนเป็นส่วนใหญ่ จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 25.20 รองลงมาคือประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไปจำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 21.00 ต่อมาคือประกอบธุรกิจส่วนตัวจำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 13.20 ต่อมาคิดประกอบอาชีพเกษตรกรจำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 12.20 ราชการจำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 11.30 ลูกจ้างชั่วคราวจำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 7.00 พนักงานรัฐวิสาหกิจจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 3.90 พนักงานราชการจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 3.40 และประกอบอาชีพอื่น ๆ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.60 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจำนวนสมาชิกในครอบครัว และสมาชิกที่อยู่ในการดูแล(n = 385)

จำนวนสมาชิกในครอบครัว	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีสมาชิก	3	0.80
1 คน	13	3.40
2 คน	27	7.00
3 คน	53	13.80
4 คน	138	35.80
มากกว่า 4 คน	151	39.20
รวม	721	100.00
จำนวนสมาชิกที่อยู่ในการดูแล	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีสมาชิก	131	34.00
1 คน	68	17.70
2 คน	85	22.10
3 คน	56	14.50
4 คน	26	6.80
มากกว่า 4 คน	19	4.90
รวม	385	100.00

จากตารางที่ 4.4 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวมากกว่า 4 คน จำนวน 151 คน คิดเป็นร้อยละ 39.20 รองลงมาคือมีจำนวนสมาชิก 4 คน จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 35.80 ต่อมาคือมีสมาชิก 3 คน จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 13.80 มีสมาชิก 2 คน จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 7.00 มีสมาชิก 1 คน จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 3.40 รองลงมาตามลำดับ และลำดับสุดท้ายคือมีสมาชิกในครอบครัว 0 คน หรือไม่มีสมาชิกในครอบครัวเลย จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.80 และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่มีจำนวนสมาชิกที่อยู่ในการดูแล จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 34.00 รองลงมาคือมีสมาชิกในการดูแล 2 คน จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 22.10 ต่อมาคือมีสมาชิกในการดูแล 1 คน จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 17.70 มีสมาชิกในการดูแล 3 คน จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 14.50 มีสมาชิกในการดูแล 4 คน จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 6.80 และจำนวนสมาชิกในการดูแลที่น้อยที่สุดคือ มีสมาชิกในการดูแลมากกว่า 4 คน จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 4.90

ตารางที่ 4.5 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้ประจำเฉลี่ยต่อเดือน และรายได้พิเศษเฉลี่ยต่อเดือน (n = 385)

รายได้ประจำเฉลี่ยต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 5,000 บาท	12	3.10
5,000 – 10,000 บาท	55	14.30
10,001 – 20,000 บาท	190	49.40
20,001 – 30,000 บาท	69	17.90
30,001 - 40,000 บาท	16	4.20
40,001 - 50,000 บาท	22	5.70
มากกว่า 50,000 บาท	21	5.50
รวม	385	100.00
รายได้พิเศษเฉลี่ยต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มี	246	63.90
น้อยกว่า 500 บาท	13	3.40
500 - 1,000 บาท	24	6.20
1,001 - 2,000 บาท	28	7.30
2,001 - 4,000 บาท	17	4.40
4,001 - 6,000 บาท	21	5.50
6,001 - 8,000 บาท	4	1.00
มากกว่า 8,000 บาท	32	8.30
รวม	385	100.00

จากตารางที่ 4.5 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้ประจำเฉลี่ยต่อเดือน 10,001 - 20,000 บาท จำนวน 190 คน คิดเป็นร้อยละ 49.40 รองลงมาคือมีรายได้ในช่วง 20,001 - 30,000 บาท จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 17.90 ต่อมาคือมีรายได้ในช่วง 5,000 - 10,000 บาท จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 14.30 รายได้ 40,000 – 50,000 บาท จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 5.7 รายได้มากกว่า 50,000 บาท จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 5.50 รายได้ 30,001 - 40,000 บาท จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.20 ส่วนระดับรายได้ที่น้อยที่สุดคือมีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.10 และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่มีรายได้พิเศษจำนวน 246 คน คิดเป็นร้อยละ 63.90 รองลงมาคือมีรายได้พิเศษเฉลี่ยเดือนละมากกว่า 8,000 บาท จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 8.20 ต่อมาคือช่วง

1,001 – 2,000 บาท จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 7.30 ช่วง 500 - 1,000 บาท จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 6.20 ช่วง 4,001 - 6,000 บาท จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 5.50 ช่วง 2,001 – 4,000 บาท จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 4.40 อยู่ในช่วงต่ำกว่า 500 จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 3.40 รองลงมาตามลำดับ และมีรายได้พิเศษที่น้อยที่สุดคืออยู่ในช่วง 6,001 - 8,000 บาท จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.00

ตารางที่ 4.6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน (n = 385)

รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 5,000 บาท	62	16.10
5,000 – 10,000 บาท	121	31.40
10,001 – 20,000 บาท	136	35.30
20,001 – 30,000 บาท	41	10.60
30,001 - 40,000 บาท	7	1.80
40,001 - 50,000 บาท	10	2.60
มากกว่า 50,000 บาท	8	2.10
รวม	385	100.00

จากตารางที่ 4.6 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน 5,000 - 10,000 บาท จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 35.30 รองลงมาคือ 5,000 – 10,000 บาท จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 31.40 ต่อมาคิดต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 16.10 รายจ่ายเฉลี่ย 20,001 -30,000 บาท มีจำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 10.60 รายจ่ายเฉลี่ย 40,001 – 50,000 บาท จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.60 รายจ่ายเฉลี่ยมากกว่า 50,000 บาท จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.10 รองลงมาตามลำดับ ส่วนช่วงรายจ่ายเฉลี่ยที่น้อยที่สุดคือ 30,001 - 40,000 บาท จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.80

ตารางที่ 4.7 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามภาระหนี้สิน (n = 385)

ภาระหนี้สินเฉลี่ย	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มี	198	51.40
ต่ำกว่า 500 บาท	1	0.30
500 - 1,000 บาท	6	1.60
1,001 - 2,000 บาท	14	3.60
2,001 - 4,000 บาท	16	4.20
4,001 - 6,000 บาท	30	7.80
6,001 - 8,000 บาท	20	5.20
มากกว่า 8,000 บาท	100	26.00
รวม	385	100.00

จากตารางที่ 4.7 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่มีภาระหนี้สินจำนวน 198 คน คิดเป็นร้อยละ 51.40 รองลงมามีภาระหนี้สินมากกว่า 8,000 บาท มีจำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 26.00 ลำดับถัดมาคือมีภาระหนี้สิน 4,001 – 6,000 บาท จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 7.80 มีภาระหนี้สิน 6,001 – 8,000 บาท จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.20 มีภาระหนี้สิน 6,001 - 8,000 บาท จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.20 ภาระหนี้สิน 2,001 - 4,000 บาท จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.20 ภาระหนี้สิน 1,001 - 2,000 บาท จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 3.60 ภาระหนี้สิน 500 - 1,000 บาท จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.60 รองลงมาตามลำดับ ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีภาระหนี้สินอยู่ในช่วงที่น้อยที่สุดคือ 500 บาท จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.30

ตารางที่ 4.8 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามร้อยละของอัตราการเสียภาษีเงินได้ และสินทรัพย์อื่น (n = 385)

ร้อยละของอัตราการเสียภาษีเงินได้	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มี	312	81.00
ต่ำกว่าร้อยละ 5	38	9.90
ร้อยละ 5 - 10	24	6.20
มากกว่าร้อยละ 10	11	2.90
รวม	385	100.00
สินทรัพย์อื่น	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 500,000 บาท	302	78.40
500,000 - 1,000,000 บาท	33	8.60
1,000,001 - 2,000,000 บาท	20	5.20
2,000,001 - 3,000,000 บาท	7	1.80
มากกว่า 3,000,000 บาท	23	6.00
รวม	385	100.00

จากตารางที่ 4.8 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ได้เสียภาษีเงินได้ เนื่องจากรายได้ไม่ถึงเกณฑ์เสียภาษีมีจำนวน 302 คน คิดเป็นร้อยละ 81.00 ลำดับถัดมาคือเสียภาษีเงินได้ต่ำกว่าร้อยละ 5 จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 9.90 ต่อมาคือเสียภาษีย้อยละ 5 – 10 จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 6.20 รองลงมาตามลำดับ ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่น้อยที่สุดคือเสียภาษีย้อยละ 10 จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 2.90 และนอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสินทรัพย์อื่น(เช่น ที่ดิน ที่อยู่อาศัย รถยนต์) มูลค่าต่ำกว่า 500,000 บาท จำนวน 302 คน คิดเป็นร้อยละ 78.40 รองลงมา มีสินทรัพย์อื่น 500,000 - 1,000,000 บาท จำนวน 33 คนคิดเป็นร้อยละ 8.60 ต่อมาคือมีสินทรัพย์อื่นมากกว่า 3,000,000 บาท จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 6.00 และช่วง 1,000,001 - 2,000,000 บาท จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.20 และสัดส่วนสินทรัพย์อื่นที่น้อยที่สุดคือ 2,000,001 – 3,000,000 บาท มีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.80

ตอนที่ 2 ข้อมูลที่เกี่ยวกับความรู้ ประสิทธิภาพการลงทุนและปัจจัยที่มีผลต่อ

การออม

ข้อมูลปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อการออมของบุคคลวัยทำงานได้แก่ สภาวะเศรษฐกิจ ผลตอบแทน ความเสี่ยง ความรู้ด้านการลงทุน เงินเพื่อ ประสิทธิภาพด้านการลงทุน และสภาวะเศรษฐกิจ โดยผลลัพธ์ของข้อมูลจะมีทั้งหมด 5 ระดับคือ น้อยมาก น้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุด โดยผลการวิเคราะห์มีดังนี้

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัจจัยที่นำมาศึกษาในภาพรวม($n = 385$)

ปัจจัยที่มีผลต่อการออม	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปรผล	ลำดับ
ด้านผลตอบแทน	3.65	1.11	มาก	2
ด้านความเสี่ยง	3.51	0.91	มาก	4
ด้านประสิทธิภาพในการลงทุน	3.20	0.97	ปานกลาง	7
ด้านความรู้ด้านการลงทุน	3.31	1.03	ปานกลาง	5
ด้านสภาวะเศรษฐกิจ	3.82	0.95	มาก	1
ด้านอัตราเงินเฟ้อ	3.59	0.89	มาก	3
ด้านอัตราภาษีเงินได้	3.31	1.03	ปานกลาง	5

จากตารางที่ 4.9 พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการออมมากที่สุดคือ ปัจจัยด้านสภาวะเศรษฐกิจ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก(3.82) รองลงมาคือด้านผลตอบแทน(3.65) ต่อมาคือด้านอัตราเงินเฟ้อ (3.59) ด้านความเสี่ยง(3.51) ด้านความรู้ด้านการลงทุนและด้านอัตราภาษีเงินได้มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางเท่ากัน(3.31) ในส่วนของด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านประสิทธิภาพการลงทุน (3.20)

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านผลตอบแทน ด้านความเสี่ยง และด้าน
ประสพการณ์การลงทุน (n = 385)

ด้านผลตอบแทน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปรผล	ลำดับ
อัตราดอกเบี้ย	3.71	1.07	มาก	2
อัตราเงินปันผล	3.72	1.07	มาก	1
ระยะเวลาที่ได้รับผลตอบแทน	3.70	1.07	มาก	3
สิทธิประโยชน์ทางภาษี	3.48	1.22	มาก	4
รวม	3.65	1.11	มาก	
ด้านความเสี่ยง	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปรผล	ลำดับ
ความเสี่ยงจากการขาดทุน	3.23	0.92	ปานกลาง	4
ความเสี่ยงจากอำนาจซื้อที่ลดลงอัน เกิดจากเงินเฟ้อ	3.36	0.88	ปานกลาง	3
ความมั่นคงของสถาบันการเงิน	3.94	0.89	มาก	1
การกระจายความเสี่ยง	3.53	0.97	มาก	2
รวม	3.51	0.91	มาก	
ด้านประสพการณ์การลงทุน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปรผล	ลำดับ
ประสพการณ์ในการลงทุน	2.66	0.96	ปานกลาง	2
ประสพการณ์ในการลงทุนส่งผลต่อ การตัดสินใจลงทุน	3.75	0.98	มาก	1
รวม	3.20	0.97	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.10 พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับในด้านผลตอบแทน โดยภาพรวมมี
คะแนนเฉลี่ยที่อยู่ในระดับมาก(3.65) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อัตราผลตอบแทนด้านเงิน
ปันผลมีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด(3.72) ลำดับถัดมาคืออัตราดอกเบี้ย(3.71) ต่อมาคือระยะเวลาที่ได้รับ
ผลตอบแทน(3.70) ส่วนข้อที่มีผลคะแนนน้อยที่สุดคือ สิทธิประโยชน์ทางภาษี(3.48)

ในส่วนของด้านความเสี่ยมีคะแนนโดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก(3.51) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าความมั่นคงของสถาบันการเงินมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด(3.94) รองลงมาคือ การกระจายความเสี่ย(3.53) ต่อมาคือความเสี่ยจากอำนาจซื้อที่ลดลงอันเกิดจากเงินเฟ้อ(3.36) ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือความเสี่ยจากการขาดทุน(3.23)

ต่อมาในด้านของประสบการณ์ในการลงทุนมีคะแนนเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (3.20) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าประสบการณ์ในการลงทุนส่งผลต่อการตัดสินใจลงทุนมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด(3.75) รองลงมาคือ ประสบการณ์การลงทุน(2.66)

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านความรู้ในการลงทุน และด้านสถานะเศรษฐกิจ(n = 385)

ด้านความรู้ในการลงทุน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปรผล	ลำดับ
ความรู้ในการลงทุน	2.62	0.91	ปานกลาง	3
ความรู้ในการลงทุนมีผลต่อการตัดสินใจลงทุน	3.69	1.06	มาก	1
การศึกษาข้อมูลก่อนตัดสินใจลงทุน	3.63	1.11	มาก	2
รวม	3.31	1.03	ปานกลาง	
ด้านสถานะเศรษฐกิจ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปรผล	ลำดับ
สถานะเศรษฐกิจภายในประเทศส่งผลต่อการตัดสินใจออมเงิน	3.97	0.98	มาก	1
สถานะเศรษฐกิจต่างประเทศส่งผลต่อการตัดสินใจออมเงิน	3.68	0.93	มาก	2
รวม	3.82	0.95	มาก	

จากตารางที่ 4.11 พบว่าปัจจัยด้านความรู้ในการลงทุนมีคะแนนเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง(3.31) ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความรู้ในการลงทุนมีผลต่อการตัดสินใจ

ลงทุนมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด (3.69) รองลงมาคือ การศึกษาข้อมูลก่อนตัดสินใจลงทุน(3.63) รองมาตามลำดับ ส่วนข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ความรู้ในการลงทุน(2.62)

ในส่วนของด้านสถานะเศรษฐกิจมีคะแนนเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก(3.82) ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า สถานะเศรษฐกิจภายในประเทศเช่น การเมือง การเติบโตทางเศรษฐกิจ ส่งผลต่อการตัดสินใจออมเงินมากที่สุด(3.97) รองลงมาคือ สถานะเศรษฐกิจภายนอกประเทศเช่น สงครามการค้า การเติบโตของเศรษฐกิจโลก(3.68)

ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านอัตราเงินเฟ้อ และด้านภาษีเงินได้
(n = 385)

ด้านอัตราเงินเฟ้อ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปรผล	ลำดับ
อัตราเงินเฟ้อส่งผลต่อการออมเงิน	3.59	0.89	มาก	1
รวม	3.59	0.89	มาก	
ด้านภาษีเงินได้	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปรผล	ลำดับ
อัตราภาษีเงินได้ในปัจจุบันส่งผลต่อการออมเงิน	3.31	1.03	ปานกลาง	1
รวม	3.31	1.03	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.11 พบว่าปัจจัยด้านด้านอัตราเงินเฟ้อมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (3.59) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อัตราเงินเฟ้อส่งผลต่อการออมเงินมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด และปัจจัยด้านภาษีเงินได้มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง(3.31) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อัตราภาษีเงินได้ในปัจจุบันส่งผลต่อการออมเงินมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการออม

การออมของบุคคลวัยทำงานในอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ได้แก่ การออมเพื่อการเกษียณอายุ สัดส่วนของการออม แนวโน้มการออมในอนาคต จำนวนเงินออมเพื่อการเกษียณอายุ ระยะเวลาออม ความถี่ในการออมต่อเดือน ประสบการณ์ในการลงทุน ปริมาณเงินออมในปัจจุบันเพียงพอต่อการเกษียณอายุ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออม วัตถุประสงค์ในการออม แหล่งในการศึกษาข้อมูลการออม รูปแบบการออม และปัจจัยที่ใช้ในการพิจารณาเลือกรูปแบบการออม โดยมีรายละเอียดผลการวิเคราะห์ดังนี้

ตารางที่ 4.13 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการออมเพื่อการเกษียณอายุ สัดส่วนการออม และแนวโน้มการออมในอนาคต (n = 385)

การออมเพื่อการเกษียณอายุ	จำนวน	ร้อยละ
มี	217	56.40
ไม่มี	168	43.60
รวม	385	100.00
สัดส่วนของการออม	จำนวน	ร้อยละ
กำหนดสัดส่วนการออมที่แน่นอน	135	35.10
ไม่มีการกำหนดสัดส่วนการออมที่แน่นอน	250	64.90
รวม	385	100.00
แนวโน้มการออมในอนาคต	จำนวน	ร้อยละ
มีสัดส่วนการออมคงที่	125	32.50
มีสัดส่วนการออมลดลง	58	15.10
มีสัดส่วนการออมเพิ่มขึ้น	187	48.60
อื่น ๆ	15	3.90
รวม	385	100.00

จากตารางที่ 4.13 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการออมเพื่อการเกษียณอายุ จำนวน 217 คน คิดเป็นร้อยละ 56.40 และไม่มีการออมเพื่อการเกษียณอายุแต่เป็นการออมเงินเพื่อวัตถุประสงค์อื่น จำนวน 168 คน คิดเป็นร้อยละ 43.60 รองลงมาตามลำดับ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างยังไม่มีกำหนด

สัดส่วนการออมที่แน่นอนจำนวน 250 คน คิดเป็นร้อยละ 64.90 มีการกำหนดสัดส่วนการออมที่แน่นอน จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 35.10 ส่วนใหญ่มีแนวโน้มที่จะเพิ่มสัดส่วนการออมให้มากขึ้น จำนวน 187 คน คิดเป็นร้อยละ 48.60 ในอนาคตมีสัดส่วนการออมคงที่ จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 32.50 ต่อมาคือ มีสัดส่วนการออมจะลดลง จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 15.10 รองมาตามลำดับ และแนวโน้มการออมในอนาคตที่น้อยที่สุดคือ อื่น ๆ คือไม่สามารถคาดการณ์สัดส่วนการออมในอนาคตได้จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 3.90

ตารางที่ 4.14 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามจำนวนเงินออมเพื่อการเกษียณอายุต่อรายได้เฉลี่ยต่อเดือน(n = 385)

จำนวนเงินออมเพื่อการเกษียณอายุ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มี	46	11.90
ต่ำกว่า 500 บาท	46	11.90
500 - 1,000 บาท	81	21.00
1,001 - 2,000 บาท	71	18.40
2,001 - 4,000 บาท	52	13.50
4,001 - 6,000 บาท	38	9.90
6,001 - 8,000 บาท	11	2.90
มากกว่า 8,000 บาท	40	10.40
รวม	385	100.00

จากตารางที่ 4.14 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีจำนวนเงินออมเพื่อการเกษียณอายุต่อรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ที่ 500 - 1,000 บาท จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 21.00 รองลงมาคือ 1,001 - 2,000 บาท จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 18.40 ต่อมาคือ 2,001 - 4,000 บาท จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 13.50 ไม่มีเงินออมเพื่อการเกษียณอายุ และมีเงินออมเพื่อการเกษียณอายุต่ำกว่า 500 บาท ทั้ง 2 มีจำนวนเท่ากันคือ จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 11.90 มากกว่า 8,000 บาท จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 10.40 มีเงินออม 4,001 - 6,000 บาท จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 9.90 รองมาตามลำดับ

ตารางที่ 4.15 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระยะเวลาเก็บออม(n = 385)

ระยะเวลาเก็บออม	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มี	47	12.20
1 - 5 ปี	176	45.70
6 - 10 ปี	82	21.30
11 - 15 ปี	16	4.20
16 - 20 ปี	23	6.00
มากกว่า 20 ปี	41	10.60
รวม	385	100.00

จากตารางที่ 4.15 ส่วนกลุ่มตัวอย่างน้อยที่สุดคือ 6,001 - 8,000 บาท จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 2.90 โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระยะเวลาเก็บออมมา 1 - 5 ปี จำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 45.70 รองลงมา 6 - 10 ปี จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 21.30 ต่อมาคือ ไม่มี จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 12.20 มากกว่า 20 ปี จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 10.60 16 - 20 ปี จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 6.00 รองมาตามลำดับ ส่วนช่วงระยะเวลาเก็บออมที่น้อยที่สุดคือ 11 - 15 ปี จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.20

ตารางที่ 4.16 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม ปริมาณเงินออมในปัจจุบันเพียงพอต่อการเกษียณอายุ(n = 385)

ปริมาณเงินออมในปัจจุบันเพียงพอต่อการเกษียณอายุ	จำนวน	ร้อยละ
เพียงพอ	89	23.10
ไม่เพียงพอ	287	74.50
อื่น ๆ	9	2.30
รวม	385	100.00

จากตารางที่ 4.16 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีปริมาณเงินออมในปัจจุบันไม่เพียงพอต่อการเกษียณอายุ จำนวน 287 คน คิดเป็นร้อยละ 74.50 รองลงมา ปริมาณเงินออมในปัจจุบัน

เพียงพอต่อการเกษียณอายุ จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 23.10 รองลงมาตามลำดับ ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่น้อยที่สุดคือ อื่น ๆ จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.30

ตารางที่ 4.17 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความถี่ในการเก็บออมต่อเดือน
ประสบการณ์ในการลงทุน (n = 385)

ความถี่ในการเก็บออมต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มี	37	9.60
1 ครั้ง	273	70.90
2 ครั้ง	37	9.60
3 ครั้ง	6	1.60
มากกว่า 3 ครั้ง	32	8.30
รวม	385	100.00
ประสบการณ์ในการลงทุน	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มี	170	44.20
1 ปี	66	17.10
2 ปี	30	7.80
3 ปี	25	6.50
มากกว่า 3 ปี	94	24.40
รวม	385	100.00

จากตารางที่ 4.17 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความถี่ในการเก็บออมต่อเดือน 1 ครั้ง จำนวน 273 คน คิดเป็นร้อยละ 70.90 รองลงมา ไม่มีความถี่ในการออม และออม 2 ครั้งต่อเดือน ซึ่งมีจำนวนเท่ากันคือ 37 คน คิดเป็นร้อยละ 9.60 ต่อมาคือ มากกว่า 3 ครั้งต่อเดือน จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 8.30 รองลงมาตามลำดับ ส่วนช่วงความถี่ในการออมที่น้อยที่สุดคือ 3 ครั้งต่อเดือน จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.60 ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ยังไม่มีประสบการณ์ในการลงทุนจำนวน 170 คน คิดเป็นร้อยละ 44.20 รองลงมาคือมีประสบการณ์ในการลงทุนมากกว่า 3 ปี จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 24.40 ต่อมาคือมีประสบการณ์ 1 ปี จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 17.10 มีประสบการณ์ 2 ปี จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 7.80 รองลงมาตามลำดับ ส่วนกลุ่มตัวอย่างน้อยที่สุดคือมีประสบการณ์ในการลงทุน 3 ปี จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 6.50

ตารางที่ 4.18 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปัจจัยที่อิทธิพลต่อการออม และ
วัตถุประสงค์ในการออม (n = 385)

ปัจจัยที่อิทธิพลต่อการออม	จำนวน	ร้อยละ
การตัดสินใจของตนเอง	266	35.50
เพื่อน	45	6.00
สถานะทางการเงิน	291	38.90
ญาติ คนในครอบครัว	147	19.60
รวม	749	100.00
วัตถุประสงค์ในการออม	จำนวน	ร้อยละ
เพื่อเก็บไว้ใช้ยามเกษียณอายุ	225	22.50
เพื่อใช้จ่ายฉุกเฉิน	272	27.20
เพื่อเป็นทุนการศึกษาของบุตรหลาน	106	10.60
เพื่อความมั่นคงของชีวิต	300	30.00
เพื่อเก็งกำไร	96	9.60
อื่น ๆ	1	0.10
รวม	1000	100.00

หมายเหตุ: เลือกรตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 4.18 พบว่าปัจจัยที่อิทธิพลต่อการออมของกลุ่มตัวอย่างที่มากที่สุดคือสถานะทางการเงินจำนวน 291 คน คิดเป็นร้อยละ 38.90 รองลงมาการตัดสินใจของตนเองที่ไม่พึ่งปัจจัยอื่น จำนวน 266 คน คิดเป็นร้อยละ 35.50 ต่อมาคือ ญาติ คนในครอบครัว จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 19.60 รองลงมาตามลำดับ ส่วนกลุ่มตัวอย่างน้อยที่สุดคือ เพื่อน จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 6.00 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการออมคือ เพื่อความมั่นคงของชีวิตจำนวน 300 คน คิดเป็นร้อยละ 30.00 รองลงมา เพื่อใช้จ่ายฉุกเฉิน จำนวน 272 คน คิดเป็นร้อยละ 27.20 ต่อมาคือ เพื่อเก็บไว้ใช้ยามเกษียณอายุ จำนวน 225 คน คิดเป็นร้อยละ 22.50 เพื่อเป็นทุนการศึกษาของบุตรหลาน จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 10.60 เพื่อเก็งกำไร จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 9.60 รองมาตามลำดับ ส่วนวัตถุประสงค์ในการออมที่น้อยที่สุดคือ อื่น ๆ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.10

ตารางที่ 4.19 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามแหล่งในการศึกษาข้อมูลการออม
(n = 385)

แหล่งในการศึกษาข้อมูลการออม	จำนวน	ร้อยละ
สื่อต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์	163	20.70
เพื่อน	164	20.80
ค้นหาข้อมูลผ่านอินเทอร์เน็ต สื่อออนไลน์	280	35.50
ญาติ คนในครอบครัว	148	18.80
ศึกษาผ่านโรงเรียน มหาวิทยาลัย	29	3.70
อื่น ๆ	4	0.50
รวม	788	100.00

หมายเหตุ: เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 4.19 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีแหล่งในการศึกษาข้อมูลการออมมาจาก ค้นหาข้อมูลผ่านอินเทอร์เน็ต สื่อออนไลน์ จำนวน 280 คน คิดเป็นร้อยละ 35.50 รองลงมาคือปรึกษาหรือสอบถามจากเพื่อนจำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 20.80 ต่อมาคือ สื่อต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ จำนวน 163 คน คิดเป็นร้อยละ 20.70 ญาติ คนในครอบครัว จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 18.80 ศึกษาผ่านโรงเรียน มหาวิทยาลัย จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 3.70 รองลงมาตามลำดับ ส่วนแหล่งข้อมูลที่ศึกษาที่กลุ่มตัวอย่างเลือกน้อยที่สุดคือ อื่น ๆ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50

ตารางที่ 4.20 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรูปแบบการออมเงิน (n = 385)

รูปแบบการออมเงิน	จำนวน	ร้อยละ
เงินฝากกับสถาบันการเงิน	292	26.00
สลากออมทรัพย์	129	11.50
พันธบัตรรัฐบาล/รัฐวิสาหกิจ	44	3.90
หุ้นกู้เอกชน	18	1.60
กรมธรรม์ประกันชีวิต	135	12.00
สะสมในรูปของเงินสด	123	10.90
หุ้นสามัญ/หุ้นบุริมสิทธิ	35	3.10
กองทุนรวม	85	7.60
กองทุน RMF/LTF/SSF	42	3.70
กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	69	6.10
อสังหาริมทรัพย์	16	1.40
ทองคำ	79	7.00
กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ(กบข.)	36	3.20
อื่น ๆ	22	2.00
รวม	1125	100.00

หมายเหตุ: เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 4.20 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรูปแบบการออมเงินคือ เงินฝากกับสถาบันการเงิน จำนวน 292 คน คิดเป็นร้อยละ 26.00 รองลงมากรมธรรม์ประกันชีวิต จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 12.00 ต่อมาคือสลากออมทรัพย์ จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 11.50 สะสมในรูปของเงินสด จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 10.90 กองทุนรวม จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 7.60 ทองคำ จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 7.00 กองทุนสำรองเลี้ยงชีพจำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 6.10 พันธบัตรรัฐบาล/รัฐวิสาหกิจจำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 3.90 กองทุน RMF/LTF/SSF จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 3.70 กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ(กบข.) จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 3.20 หุ้นสามัญ/หุ้นบุริมสิทธิจำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 3.10 และออมในรูปแบบอื่น ๆ เช่น กองทุนการออมแห่งชาติ สหกรณ์ออมทรัพย์ จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 2.00 หุ้นกู้เอกชน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 1.60 รองลงมาตามลำดับ ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่น้อยที่สุดคือ อสังหาริมทรัพย์ จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 1.40

ตารางที่ 4.21 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปัจจัยที่ใช้ในการพิจารณาเลือกรูปแบบการออม (n = 385)

ปัจจัยที่ใช้ในการพิจารณาเลือกรูปแบบการออม	จำนวน	ร้อยละ
ผลตอบแทนของสินทรัพย์	278	31.40
ความเสี่ยงของสินทรัพย์	156	17.60
สภาพคล่องของสินทรัพย์	150	16.90
ผลประโยชน์ด้านภาษี	95	10.70
อัตราเงินเฟ้อ	46	5.20
สถานะเศรษฐกิจ	161	18.20
รวม	886	100.00

หมายเหตุ: เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 4.21 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีปัจจัยที่ใช้พิจารณาในการเลือกรูปแบบการออม โดยส่วนใหญ่พิจารณาจากผลตอบแทนของสินทรัพย์ จำนวน 278 คน มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 31.40 รองลงมาคือ สถานะเศรษฐกิจ จำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ 18.20 ต่อมาคือ ความเสี่ยงของสินทรัพย์ จำนวน 156 คน คิดเป็นร้อยละ 17.60 สภาพคล่องของสินทรัพย์ จำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 16.90 ผลประโยชน์ด้านภาษีจำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 10.70 รองลงมาตามลำดับ ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่น้อยที่สุดคือ อัตราเงินเฟ้อ จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 5.20

ตารางที่ 4.22 สรุปภาพรวมการออมของกลุ่มตัวอย่าง โดยเลือกเฉพาะจำนวนที่มากที่สุดในแต่ละด้าน

การออมที่มากที่สุด	จำนวน	ร้อยละ
1.การออมเพื่อการเกษียณอายุ		
- กลุ่มตัวอย่างมีการออมเพื่อการเกษียณอายุ	217	56.40
2.แหล่งในการศึกษาข้อมูลในการออม		
- ศึกษาข้อมูลการออมผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต	280	35.50
สื่อออนไลน์		
3.ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออม		
- สถานะทางการเงิน	291	38.90
4.วัตถุประสงค์ในการออม		
- ออมเพื่อความมั่นคงของชีวิต	300	30.00
5.สัดส่วนการออม		
- ไม่มีการกำหนดสัดส่วนการออมที่แน่นอน	250	64.90
6.จำนวนเงินออมเพื่อการเกษียณอายุต่อเดือน		
- จำนวนเงินออมอยู่ในช่วง 500 – 1,000 บาท	81	21.00
7.แนวโน้มการออมในอนาคต		
- ในอนาคตจะเพิ่มการออมมากขึ้น	187	48.60
8.ระยะเวลาเก็บออม		
- ระยะเวลาเก็บออมอยู่ในช่วง 1 – 5 ปี	176	45.70
9.ความถี่ในการออมต่อเดือน		
- 1 ครั้งต่อเดือน	273	70.90
10.ประสบการณ์การลงทุน		
- ไม่มีประสบการณ์การลงทุน	170	44.20
11.รูปแบบการออม		
- รูปแบบเงินฝากกับสถาบันการเงิน	292	26.00

ตารางที่ 4.22 (ต่อ)

การออมที่มากที่สุด	จำนวน	ร้อยละ
12.ปัจจัยในการพิจารณาเลือกรูปแบบการออม		
- ผลตอบแทนของสินทรัพย์	278	31.40
13.ปริมาณเงินออมเพียงพอหรือไม่ในปัจจุบัน		
- ไม่เพียงพอ	287	74.50

จากตารางที่ 4.22 สรุปภาพรวมการออมของกลุ่มตัวอย่าง โดยเฉพาะข้อที่กลุ่มตัวอย่างเลือกมากที่สุดในแต่ละด้าน พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีการออมเพื่อการเกษียณอายุคิดเป็นร้อยละ 56.64 ซึ่งส่วนใหญ่ศึกษาข้อมูลการออมผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต หรือสื่อออนไลน์ ร้อยละ 35.50 โดยปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อจำนวนเงินออมมากที่สุดคือ สถานะทางการเงินคิดเป็นร้อยละ 38.91 และกลุ่มตัวอย่างมีวัตถุประสงค์การออมเพื่อเป็นหลักประกันในด้านความมั่นคงของชีวิต คิดเป็นร้อยละ 30.00 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างมีจำนวนเงินออมอยู่ในช่วง 500 – 1,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 21.00 มีการออม 1 ครั้งต่อเดือนคิดเป็นร้อยละ 70.90 ซึ่งในอนาคตคาดว่าจะมีเงินออมเพิ่มมากขึ้นหากมีสถานะทางการเงินที่ดีขึ้นมีจำนวน 187 คน คิดเป็นร้อยละ 48.60

ซึ่งผลการวิเคราะห์สอดคล้องกับช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่างที่มีส่วนใหญ่อยู่นในช่วง 20-30 ปี ร้อยละ 50.70 ซึ่งเป็นช่วงวัยที่เติบโตมาพร้อมกับเทคโนโลยีที่ทันสมัยไม่ว่าจะเป็นโทรศัพท์มือถือ สื่อออนไลน์ ระบบอินเทอร์เน็ต ทำแหล่งข้อมูลในการออมส่วนใหญ่สืบค้นข้อมูลผ่านสื่อออนไลน์เป็นหลัก นอกจากนี้กลุ่มช่วงอายุ 20-30 ปี เป็นช่วงที่เพิ่งจบการศึกษาและเริ่มทำงานได้ไม่นานยังมีรายได้ไม่มากและยังไม่มีรายได้เสริม ส่งผลจำนวนเงินออมจึงอยู่ในช่วงที่ค่อนข้างน้อยที่ 500 -1,000 และทำให้สถานะทางการเงินเป็นปัจจัยสำคัญในการออม ซึ่งหากในอนาคตกลุ่มตัวอย่างมีสถานะทางการเงินดีขึ้น จะมีการออมเงินที่เพิ่มสูงขึ้นเช่นกัน นอกจากกลุ่มตัวอย่างส่วนมากประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชนซึ่งมีรายได้ประจำเป็นรายเดือนทำให้การออมส่วนใหญ่จึงอยู่ที่ 1 ครั้งต่อเดือน

นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างไม่กำหนดสัดส่วนเงินออมที่แน่นอนมีจำนวน 260 คน คิดเป็นร้อยละ 64.90 และกลุ่มตัวอย่างจำนวน 292 คน มีการออกเงินผ่านเงินฝากกับสถาบันการเงินมากที่สุดร้อยละ 26.00 เนื่องจากมีสภาพคล่องสูง และยังไม่มีความรู้ ประสบการณ์การลงทุน ซึ่งสอดคล้องกับผลลัพธ์ของแบบสอบถามที่ว่ากลุ่มตัวอย่างกว่า 170 คน หรือร้อยละ 44.20 มีประสบการณ์ในการลงทุน 0 ปี หรือเรียกได้ว่าไม่มีประสบการณ์ในการลงทุน โดยปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกรูปแบบการออมมากที่สุดคือผลตอบแทนที่ได้จากการออมเงินคิดเป็นร้อยละ 31.40 และ

จากการสำรวจพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีเงินออมไม่เพียงพอในการเกษียณอายุ คิดเป็นร้อยละ 74.50 ซึ่งเป็นอัตราที่ค่อนข้างสูง อาจเป็นผลมาจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เพิ่งจบการศึกษาหรืออยู่ในช่วงเริ่มทำงานได้ไม่นานนักทำให้ยังมีเงินออมไม่มากพอสำหรับการเกษียณอายุ

ตอนที่ 4 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมสำหรับการเกษียณอายุ

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมสำหรับการเกษียณอายุที่นำมาวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณในครั้งนี้มีทั้งหมด 12 ตัวแปร ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา สถานะภาพ จำนวนสมาชิกที่อยู่ในการดูแล รายได้ ภาระหนี้สิน ภาระค่าใช้จ่าย มูลค่าสินทรัพย์ ประสบการณ์การลงทุน และระยะเวลาในการลงทุน

ทั้งนี้ได้ทดสอบการเกิดปัญหา Heteroscedasticity ทางผู้ศึกษาได้ทดสอบด้วยวิธี Breusch-Pagan-Godfrey ภายใต้สมมติฐาน

$$H_0 = \text{Homoscedasticity}$$

$$H_1 = \text{Heteroskedasticity}$$

พบว่าค่า Probability ของ R - Square มีค่าเท่ากับ 0.001 ต่ำกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 จึงปฏิเสธสมมติฐานหลัก ซึ่งหมายความว่าเกิดปัญหา Heteroskedasticity และทางผู้ศึกษาได้แก้ไขด้วยวิธีการ White's Heteroscedasticity-Consistent Variances and Standard Errors (Robust standard error) เพื่อให้ค่าสัมประสิทธิ์ในสมการถดถอยมีความน่าเชื่อถือเพิ่มมากขึ้น

ในส่วนของปัญหาตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์ระหว่างกัน (Multicollinearity) จากการทดสอบพบว่าไม่พบปัญหาการทดสอบปัญหา Multicollinearity โดยพิจารณาค่าความสัมพันธ์ (Correlation) ของแต่ละตัวแปรอิสระมีค่าอยู่ระหว่าง -0.170 ถึง 0.499 ซึ่งไม่เกิน 0.50 จึงไม่พบปัญหา Multicollinearity (ผลการทดสอบอยู่ในภาคผนวก ข หน้า 96)

ตารางที่ 4.23 ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมสำหรับการเกษียณ

ปัจจัย	standardized		
	Coefficients		P-Value
	Beta	t	
ค่าคงที่		-2.389	.017
เพศ (X ₁)	.031	.836	.404
อายุ (X ₂)	.103	2.107	.036*
อาชีพ (X ₃)	.090	2.051	.041*
ระดับการศึกษา (X ₄)	.094	2.053	.041*
สถานะภาพ (X ₅)	.037	.786	.432
จำนวนสมาชิกที่อยู่ในการดูแล (X ₆)	-.080	-2.012	.045*
รายได้ (X ₇)	.546	11.692	.000*
ภาระหนี้สิน (X ₈)	-.149	-3.973	.000*
ภาระค่าใช้จ่าย (X ₉)	-.163	-3.637	.000*
มูลค่าทรัพย์สิน (X ₁₀)	.235	5.750	.000*
ประสบการณ์การลงทุน (X ₁₁)	.100	2.454	.015*
ระยะเวลาในการออม (X ₁₂)	.090	2.301	.022*

R = .718, R² = .516, Adjusted R² = .500 SEE = 2.424 F = 33.032

จากตารางที่ 4.23 พบว่า ปัจจัยข้อมูลทั่วไป, ปัจจัยความรู้ทางการเงินและการลงทุน มีอิทธิพลต่อการออมสำหรับการเกษียณของบุคคลวัยทำงานในอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรีด้านจำนวนเงินออมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ซึ่งตัวแปรอิสระที่ใช้ในการทดสอบทั้งหมด 12 ตัวแปร มีตัวแปรอิสระที่ทดสอบแล้วว่ามีความ

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งหมด 10 ตัวแปร ได้แก่ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษาจำนวนสมาชิกที่อยู่ในการดูแล รายได้ ภาระหนี้สิน ภาระค่าใช้จ่าย มูลค่าทรัพย์สิน ประสบการณ์ในการลงทุน และระยะเวลาในการออม ซึ่งสามารถอธิบายความผันแปรของการออมได้ร้อยละ 51.16 และสามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

$$Y = -1,721.099 + 35.815(X_2) + 669.108(X_3) + 729.892(X_4) - 180.897(X_6) + 0.106(X_7) - 0.002(X_8) - 0.038(X_9) + 0.00(X_{10}) + 69.999(X_{11}) + 30.212(X_{12})$$

สรุปได้ว่าปัจจัยประชากรศาสตร์ด้าน อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกที่อยู่ในการดูแล รายได้ ภาระหนี้สิน ภาระค่าใช้จ่าย มูลค่าสินทรัพย์ ประสบการณ์การลงทุน ระยะเวลาในการออม มีอิทธิพลต่อจำนวนเงินออมของบุคคลวัยทำงานในอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

โดยหากพิจารณาค่า Beta ตามตารางที่ 4.23 แล้วนั้นจะพบว่ารายได้เป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในด้านบวกที่จะกำหนดขีดความสามารถในการออมของแต่ละบุคคล โดยปกติผู้มีรายได้มากย่อมมีจำนวนเงินเหลือและออมได้มากกว่าผู้ที่มีรายได้น้อย ทั้งนี้ อายุ ระดับการศึกษาที่สูงขึ้น จะทำให้บุคคลมีทักษะในการทำงานเพิ่มสูงขึ้นตามไปด้วย ย่อมส่งผลให้ค่าตอบแทน รายได้สูงขึ้นตามไปด้วย ในส่วนของอาชีพพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ประกอบอาชีพที่มีรายได้ประจำที่แน่นอนในแต่ละเดือนเช่น ข้าราชการ พนักงานราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทเอกชน จะมีจำนวนเงินออมมากกว่ากลุ่มที่ประกอบอาชีพเกษตรกร รับจ้างทั่วไป หรือประกอบธุรกิจส่วนตัว ซึ่งกลุ่มตัวอย่างประเภทนี้จะมีรายได้ไม่แน่นอนในแต่ละเดือนมีสาเหตุมาจากฤดูกาลเก็บเกี่ยว ความผันผวนของราคาสินค้า ส่งผลให้เงินออมในแต่ละเดือนมีความไม่แน่นอนเช่นเดียวกัน นอกจากนี้หากบุคคลมีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ในการลงทุน ระยะเวลาการออม และมูลค่าสินทรัพย์ที่มาก ย่อมส่งผลให้มีโอกาสที่จะได้รับผลตอบแทนจากการลงทุนสูงขึ้น หรือสามารถหาผลประโยชน์จากสินทรัพย์นั้นเพิ่มมากขึ้น ทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้นเช่นเดียวกัน

ในขณะที่ปัจจัยที่มีผลลบต่อการออมได้แก่ ภาระค่าใช้จ่าย ภาระหนี้สิน และจำนวนสมาชิกที่อยู่ในการดูแล นั้นเป็นปัจจัยที่ทำให้การออมลดลง โดยหากพิจารณาจากค่า Beta ในตารางที่ 4.23 พบว่าภาระค่าใช้จ่ายเป็นปัจจัยที่ส่งผลลบต่อการออมมากที่สุด โดยหากบุคคลมีภาระค่าใช้จ่ายจำนวนมากย่อมส่งผลให้เหลือเงินออมลดน้อยลง และนอกจากค่าใช้จ่ายที่จะส่งผลให้เงินออมลดลงแล้ว ยังมีภาระหนี้สินและจำนวนสมาชิกที่อยู่ในการดูแลของแต่ละบุคคล กล่าวคือหากบุคคลมีภาระหนี้สินและบุคคลที่อยู่ในความดูแล เช่น บุตร บิดา มารดา ย่อมส่งผลให้แต่ละบุคคลมีภาระค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นทำให้จำนวนเงินออมลดน้อยลง

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมสำหรับการเกษียณอายุของบุคคลวัยทำงานในอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี มีวัตถุประสงค์คือ เพื่อศึกษาการออมสำหรับการเกษียณอายุของบุคคลวัยทำงานในอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อศึกษาการจัดสรรเงินออมไปเงินลงทุนในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการเกษียณอายุ และเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมสำหรับการเกษียณของบุคคลวัยทำงานในอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ประชากรที่ศึกษาในครั้งนี้ไม่ทราบขนาดของประชากรที่แน่ชัด โดยจากการคำนวณกลุ่มตัวอย่างจากสูตรไม่ทราบจำนวนประชากรของคอกแรน(Cochran) จะได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ 385 คน จากวิธีการสุ่มแบบแบ่งสัดส่วนตามแต่ละตำบล โดยกลุ่มตัวอย่างคือกลุ่มบุคคลวัยทำงานที่มีอายุ 20 -60 ปี ในอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ตัวแปรในการศึกษาประกอบด้วย ตัวแปรอิสระได้แก่ ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ สถานภาพ จำนวนสมาชิกในครอบครัว ภาระหนี้สิน ภาระค่าใช้จ่าย ปัจจัยด้านความรู้ทางการเงินและการลงทุนประกอบด้วย ประสิทธิภาพการลงทุน ระยะเวลาการออม ตัวแปรตามคือจำนวนเงินออม

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถาม โดยผู้ศึกษาแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอนได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ สถานภาพ จำนวนสมาชิกในครอบครัว ภาระหนี้สิน ภาระค่าใช้จ่าย อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา มูลค่าสินทรัพย์อื่น ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อการออมและความรู้ทางการเงินและการลงทุนได้แก่ ด้านสถานะเศรษฐกิจ ด้านผลตอบแทน ด้านความเสี่ยง ด้านความรู้ด้านการลงทุน ด้านเงินเฟ้อ ด้านประสิทธิภาพด้านการลงทุน และสถานะเศรษฐกิจ ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับการออมส่วนบุคคล ได้แก่ ความถี่ในการออม จำนวนเงินที่ออม ระยะเวลาที่ออม รูปแบบการออมเช่น เงินฝาก กองทุน ตราสารหนี้ ตราสารทุน ประกันชีวิต กองทุนรวม กองทุน RMF/LTF/SSF กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ อสังหาริมทรัพย์ ทองคำ และการออมในรูปแบบอื่น ๆ

1. สรุปผลการศึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบสอบถามพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 55.30) อายุ 20 - 30 ปี (ร้อยละ 50.70) สถานภาพโสด (ร้อยละ 62.30) อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน (ร้อยละ 25.20) ศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 60.80) จำนวนสมาชิกในครอบครัว คือ มากกว่า 4 คน (ร้อยละ 39.20) ไม่มีจำนวนสมาชิกที่อยู่ในการดูแล (ร้อยละ 34.00) รายได้ประจำเฉลี่ยต่อเดือน 10,001 - 20,000 บาท (ร้อยละ 49.40) ไม่มีรายได้พิเศษเฉลี่ยต่อเดือน (ร้อยละ 63.90) รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน 5,000 - 10,000 บาท (ร้อยละ 35.30) ไม่มีภาระหนี้สิน (ร้อยละ 51.40) ไม่มีร้อยละของอัตรการเสียภาษีเงินได้ (ร้อยละ 81.00) และมีสินทรัพย์อื่น(เช่น ที่ดิน ที่อยู่อาศัย รถยนต์) ต่ำกว่า 500,000 บาท (ร้อยละ 78.40)

ตอนที่ 2 ข้อมูลที่เกี่ยวกับความรู้ ประสบการณ์การลงทุนและปัจจัยที่มีผลต่อการออมพบว่า ความรู้ ประสบการณ์การลงทุนและปัจจัยที่มีผลต่อการออมมีคะแนนเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อแบ่งพิจารณาออกเป็นรายได้จะพบว่า ด้านสถานะเศรษฐกิจมีผลต่อการออมมากที่สุด เนื่องจากมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านผลตอบแทน ต่อมาคือ ด้านอัตราเงินเฟ้อ ด้านความเสี่ยง ด้านความรู้ด้านการลงทุน และด้านอัตรการเสียภาษีเงินได้ ทั้ง 4 ด้านมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากัน ส่วนด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านประสบการณ์ในการลงทุน

ด้านผลตอบแทน โดยรวมมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก หากพิจารณาเป็นรายข้อจะพบว่า อัตราเงินปันผลมีผลต่อด้านผลตอบแทนสูงสุด เนื่องจากมีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด และรองลงมาคืออัตรดอกเบี้ย ลำดับถัดมาคือ ระยะเวลาที่ได้รับผลตอบแทน รองลงมาตามลำดับ และส่วนข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดในด้านผลตอบแทนคือ สิทธิประโยชน์ทางภาษี

ด้านความเสี่ยง โดยรวมมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อมูลพบว่าข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ความมั่นคง/ชื่อเสียงของสถาบันการเงิน รองลงมาคือการกระจายการลงทุนเพื่อลดความเสี่ยง ลำดับถัดมาคือความเสี่ยงจากอำนาจซื้อที่ลดลงจากเงินเฟ้อ และข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือ ความเสี่ยงจากการขาดทุน

ด้านประสบการณ์ในการลงทุนพบว่ามีคะแนนเฉลี่ยโดยรวมอยู่ที่ระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีคะแนนสูงที่สุดคือ ประสบการณ์ในการลงทุนส่งผลต่อการตัดสินใจลงทุน ข้อต่อมาคือประสบการณ์ในการลงทุน รองลงมาตามลำดับ

ด้านความรู้ด้านการลงทุน โดยรวมมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความรู้ในการลงทุนมีผลต่อการตัดสินใจลงทุนมีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือการศึกษาข้อมูลก่อนตัดสินใจลงทุน ส่วนข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ความรู้ในการลงทุน

ด้านสถานะเศรษฐกิจมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจะพบว่าสถานะเศรษฐกิจภายในประเทศเช่น การเมือง การเติบโตทางเศรษฐกิจ มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ สถานะเศรษฐกิจภายนอกประเทศเช่น สงครามการค้า การเติบโตของเศรษฐกิจโลกรองมาตามลำดับ

ด้านอัตราเงินเพื่อมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก หากพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อัตราเงินเพื่อส่งผลต่อการออมเงินมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด

ด้านอัตรากำไรเงินได้มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง และหากพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อัตรากำไรเงินได้ในปัจจุบันมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการออมพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการออมเพื่อการเกษียณอายุ (ร้อยละ 56.40) มีแหล่งในการศึกษาข้อมูลการออม คือ ค้นหาข้อมูลผ่านอินเทอร์เน็ต สื่อออนไลน์ (ร้อยละ 35.50) ปัจจัยที่อิทธิพลต่อการออม คือ สถานะทางการเงิน (ร้อยละ 38.90) วัตถุประสงค์ในการออม คือ เพื่อความมั่นคงของชีวิต (ร้อยละ 30.00) ไม่มีการกำหนดสัดส่วนการออมที่แน่นอน (ร้อยละ 64.90) จำนวนเงินออมเพื่อการเกษียณอายุต่อรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 500 - 1,000 บาท (ร้อยละ 21.00) แนวโน้มการออมในอนาคต คือ มีสัดส่วนการออมเพิ่มขึ้น (ร้อยละ 48.60) ระยะเวลาเก็บออม คือ 1 - 5 ปี (ร้อยละ 45.70) ความถี่ในการเก็บออมต่อเดือน 1 ครั้ง (ร้อยละ 70.90) ไม่มีประสบการณ์ในการลงทุน (ร้อยละ 44.20) รูปแบบการออมเงิน คือ เงินฝากกับสถาบันการเงิน (ร้อยละ 26.00) ปัจจัยที่ใช้ในการพิจารณาเลือกรูปแบบการออม คือ ผลตอบแทนของสินทรัพย์ (ร้อยละ 31.40) และ ปริมาณเงินออมในปัจจุบันไม่เพียงพอต่อการเกษียณอายุ (ร้อยละ 74.50)

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์สมการถดถอย

1. ปัจจัยประชากรศาสตร์ด้าน อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกที่อยู่ในการดูแล รายได้ ภาระหนี้สิน ภาระค่าใช้จ่าย มูลค่าทรัพย์สิน มีอิทธิพลต่อการออมสำหรับการเกษียณอายุของบุคคลวัยทำงานในอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

โดยที่ปัจจัยด้านรายได้มีอิทธิพลต่อการออมเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการเกษียณอายุในด้านบวกมากที่สุด รองลงมาเป็น มูลค่าทรัพย์สิน อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพตามลำดับ

ในส่วนของปัจจัยที่มีอิทธิพลในด้านลบมากที่สุดคือ ปัจจัยด้านภาระค่าใช้จ่าย รองลงมาคือภาระหนี้สิน และจำนวนสมาชิกที่อยู่ในการดูแล ตามลำดับ

2. ปัจจัยความรู้ทางการเงินและการลงทุนได้แก่ ประสิทธิภาพการลงทุน และระยะเวลาออม มีอิทธิพลต่อการออมสำหรับการเกษียณอายุของบุคคลวัยทำงานในอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ในด้านบวกทั้ง 2 ปัจจัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมสำหรับการเกษียณอายุของบุคคลวัยทำงานในอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัย ได้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการออมสำหรับการเกษียณอายุของบุคคลวัยทำงานในอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการออมเพื่อการเกษียณอายุ (ร้อยละ 56.40) มีแหล่งในการศึกษาข้อมูลการออม คือ ค้นหาข้อมูลผ่านอินเทอร์เน็ต สื่อออนไลน์ (ร้อยละ 35.50) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออม คือ สถานะทางการเงิน (ร้อยละ 38.90) วัตถุประสงค์ในการออม คือ เพื่อความมั่นคงของชีวิต (ร้อยละ 30.00) ไม่มีการกำหนดสัดส่วนการออมที่แน่นอน (ร้อยละ 64.90) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชิดารัตน์ อติชาตนันท์ (2554) ศึกษา การวางแผนการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ผลการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดมีการฝากเงินกับสถาบันการเงินมากที่สุด ส่วนผู้ที่มีประสิทธิภาพด้านการลงทุนส่วนใหญ่ลงทุนในหลักทรัพย์ประเภทพันธบัตรรัฐบาลมากที่สุด และมีสัดส่วนในการออมและลงทุนอยู่ร้อยละ 25 ของรายได้ มีการตัดสินใจออมและลงทุนด้วยตนเอง และมีวัตถุประสงค์ในการออมและลงทุนเพื่อเป็นหลักประกันทางการเงินของครอบครัวมากที่สุด

2. เพื่อศึกษาการจัดสรรเงินออมไปเงินลงทุนในรูปแบบต่าง ๆ สำหรับการเกษียณอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีจำนวนเงินออมเพื่อการเกษียณอายุต่อรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 500 - 1,000 บาท (ร้อยละ 21.00) แนวโน้มการออมในอนาคต คือ มีสัดส่วนการออมเพิ่มขึ้น (ร้อยละ 48.60) ระยะเวลาเก็บออม คือ 1 - 5 ปี (ร้อยละ 45.70) ความถี่ในการเก็บออมต่อเดือน 1 ครั้ง (ร้อยละ 70.90) ไม่มีประสิทธิภาพในการลงทุน (ร้อยละ 44.20) รูปแบบการออมเงิน คือ เงินฝากกับสถาบันการเงิน (ร้อยละ 26.00) ปัจจัยที่ใช้ในการพิจารณาเลือกรูปแบบการออม คือ ผลตอบแทนของสินทรัพย์ (ร้อยละ 31.40) และ ปริมาณเงินออมในปัจจุบัน ไม่เพียงพอต่อการเกษียณอายุ (ร้อยละ 74.50) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอศิญาณ์ แดงสมุทร (2559) ศึกษา พฤติกรรมและปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนเพื่อวัยเกษียณของครู โรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า ครูโรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชาส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิง มีอายุอยู่ในช่วง 46-55 ปี และระดับการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรี สถานภาพสมรส/อยู่ร่วมกัน ตำแหน่งงานเป็นครูผู้สอน ครูส่วน

ใหญ่อายุงานไม่เกิน 5 ปี มีสมาชิกในครอบครัว 2 คน มีรายได้พิเศษ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ที่ 20,001-25,000 บาท ส่วนใหญ่มีภาระหนี้สิน มีรายจ่ายที่เป็นหนี้สินเฉลี่ยต่อเดือนอยู่ที่ 5,000 - 10,000 บาท หนี้สินส่วนใหญ่เกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ ด้านการออมส่วนใหญ่มีเงินออมอยู่ที่ 1-5,000 บาท ต่อเดือน โดยคิดว่ามีเงินออมน้อยเกินไปแต่จะออมมากขึ้นหากมีรายได้เพิ่มขึ้น ด้านการลงทุนส่วนใหญ่เป็นการลงทุนในเงินฝากธนาคาร ในส่วนของปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนเพื่อวัยเกษียณของครู โรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา จังหวัดชลบุรี ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.10 ได้แก่ อายุงาน จำนวนสมาชิกที่ต้องเลี้ยงดู รายได้พิเศษ รายจ่ายเพื่อการบริโภค ความปลอดภัยของเงินลงทุน รายได้ผลตอบแทนที่แน่นอน การออกของเงินลงทุนที่แน่นอน การกระจายการลงทุน สิทธิพิเศษต่าง ๆ ที่จะได้รับจากการลงทุน การลงทุนที่รักษาอำนาจการซื้อให้คงไว้ และทัศนคติเกี่ยวกับการประสบความสำเร็จในชีวิต และยังคงคล้อยตามทฤษฎีวงจรการบริโภคและการออมของฟรังโก โมดิกลีอานี ที่เชื่อว่าการบริโภคของบุคคลในแต่ละช่วงเวลานั้นถูกกำหนดหรือจำกัดโดยรายได้ที่เขาได้รับในแต่ละช่วงเวลา ในแต่ละบุคคลจะมีกระแสรายได้ค่อนข้างต่ำในระยะเริ่มแรกและบั้นปลายของชีวิต และจะมีรายได้อยู่ในระดับสูงเมื่ออยู่ในวัยกลางคน โดยผลการศึกษาค้นคว้าพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ในช่วง 21-30 ปี ซึ่งอยู่ในช่วงเริ่มแรกในการทำงานทำให้ยังคงมีรายได้น้อย ทำให้จำนวนเงินออมยังไม่มากนัก โดยการออมส่วนใหญ่เป็นการออมเพื่อความมั่นคงของชีวิต แต่ในอนาคตหากสถานะทางการเงินดีขึ้นหรือมีรายได้เพิ่มสูงขึ้น กลุ่มตัวอย่างมีแนวโน้มที่จะเก็บออมเพิ่มสูงขึ้นเช่นกัน

3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมสำหรับการเกษียณอายุของบุคคลวัยทำงาน ในอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ปัจจัยประชากรศาสตร์ด้านอายุ อาชีพ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกที่อยู่ในการดูแล รายได้ ภาระหนี้สิน ภาระค่าใช้จ่าย มูลค่าทรัพย์สิน ประสบการณ์การลงทุน และระยะเวลาออม มีอิทธิพลต่อการออมสำหรับการเกษียณอายุของบุคคลวัยทำงานในอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสิริลักษณ์ วรรณกุล (2559) ศึกษาพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณ ของผู้มีเงินได้อายุระหว่าง 22 - 60 ปี ในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ผลการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 22-29 ปี สถานภาพโสด ระดับการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพรับราชการ พนักงานราชการ รัฐวิสาหกิจ รายได้เฉลี่ย ต่อ เดือนอยู่ที่ 15,000 - 30,000 บาท มีการออมหรือลงทุนทุกเดือน ในระยะยาว 5 ปีขึ้นไป ด้วยสัดส่วน 10% แต่ไม่ถึง 20% ของรายได้ อัตราผลตอบแทนที่คาดหวังอยู่ที่ 6% ถึง 8% ทำการศึกษาข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อลดความเสี่ยงจากความไม่แน่นอนในอนาคต ข้อจำกัดที่สองผลคือการตัดสินใจคือการขาดความรู้ความเข้าใจ และส่วนใหญ่เลือกวางแผนทางการเงินเพื่อวัย

เกษียณด้วยการฝากเงิน กับธนาคาร โดยข้อมูลส่วนบุคคลได้แก่ เพศ สถานภาพ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อพฤติกรรม การวางแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณ และการให้ความสำคัญต่อคุณลักษณะเฉพาะส่วนบุคคลในแต่ละด้าน ได้แก่ความรู้ ความเข้าใจ ความเชื่อ ความคาดหวังผลตอบแทน และการยอมรับความเสี่ยงแตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ อธิญาณ์ แดงสมุทร (2559) ที่ศึกษา พฤติกรรมและปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนเพื่อวัยเกษียณของครู โรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา จังหวัดชลบุรี โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาปัจจัยลักษณะส่วนบุคคล พฤติกรรมการออม พฤติกรรมการลงทุนทางการเงินและปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนเพื่อวัยเกษียณของครู โรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนเพื่อการเกษียณอายุของครู โรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา จังหวัดชลบุรี ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.10 ได้แก่ आयुงาน จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ต้องดูแล รายได้พิเศษ รายจ่ายเพื่อการบริโภค ความปลอดภัยของเงินลงทุน รายได้ผลตอบแทนที่แน่นอน การรอกเงยของเงินลงทุนที่แน่นอน การกระจายการลงทุน สิทธิพิเศษที่จะได้รับจากการลงทุน การลงทุนเพื่อรักษาอำนาจซื้อ และทัศนคติเกี่ยวกับการประสบความสำเร็จในชีวิต และสอดคล้องกับทฤษฎีการบริโภคและการออมของเคนส์ ที่เชื่อว่า หากแต่ละบุคคลมีรายได้เพิ่มสูงขึ้นจะทำให้การออมเพิ่มสูงขึ้นตามไปด้วย ซึ่งส่วนต่างระหว่างรายได้ออมกับรายจ่ายเพื่อการบริโภคนั้นก็คือการออม ซึ่งผลการศึกษาครั้งนี้พบว่ารายได้ออมมีอิทธิพลต่อจำนวนเงินออมมากที่สุดในทางบวก ซึ่งหมายถึงเมื่อกลุ่มตัวอย่างมีรายได้เพิ่มสูงขึ้น กลุ่มตัวอย่างจะมีจำนวนเงินออมที่เพิ่มสูงขึ้นเช่นเดียวกัน

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา

1. จากผลการศึกษาพบว่าปัจจัยส่วนบุคคลพบว่า อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกที่อยู่ในการดูแล รายได้ ภาระหนี้สิน ภาระค่าใช้จ่าย มูลค่าทรัพย์สิน มีความสัมพันธ์กับการออมสำหรับการเกษียณอายุของบุคคลวัยทำงานในอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ดังนั้นสถาบันการเงินทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน ควรมีการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย หรือพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีอยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้นเพื่อให้ตรงกับความต้องการของผู้ที่ต้องการออมเงินมากยิ่งขึ้น

2. ผลการศึกษาพบว่าความรู้ด้านการลงทุนของบุคคลวัยทำงานในเขตอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี โดยรวมมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรหาช่องทางที่จะช่วยให้ความรู้ สนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดการออมแก่บุคคลวัยทำงานในอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อที่จะให้บุคคลวัยทำงานมีคุณภาพชีวิตที่ดี

ขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการจัดกิจกรรมเสริมสร้างความรู้ การร่วมมือกับสถาบันการเงินในการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้ การจัดให้มีการออมในลักษณะการออมแบบจูงใจ เช่น กองทุนสำรองเลี้ยงชีพที่จะมีการสนับสนุนให้บุคคลวัยทำงานในอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ออมเงิน โดยการหักรายได้ในแต่ละเดือนเพื่อให้เกิดความสนใจในการออมมากขึ้น รวมถึงการให้ความรู้ด้านการลงทุนเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ผู้สูงอายุ เช่น นโยบายการลดหย่อนภาษีจากเงินออม เป็นต้น

3. ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างกว่าร้อยละ 43.60 ยังไม่มีการออมเพื่อการเกษียณอายุทางหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนควรสนับสนุนให้เกิดการออมในบุคคลวัยทำงานในอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรีเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากเป็นช่วงที่มีการสร้างรายได้ จึงควรเป็นช่วงที่มีการสะสมเงินออมด้วย ควรมีการสร้างความตระหนักถึงความน่ากลัวของพฤติกรรมการเงินที่ไม่ดี ถึงแม้ว่าความรู้เป็นเรื่องสำคัญที่จะทำให้มีสุขภาพทางการเงินที่ดี แต่พฤติกรรมและทัศนคตินั้นมีความสำคัญกว่า เพราะเป็นตัวที่ทำให้เกิดวินัยในการออม

4. นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างกว่าร้อยละ 63.90 ยังไม่มีรายได้พิเศษทำให้มีรายได้เข้ามาเพียงช่องทางเดียว ซึ่งหน่วยงานภาครัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการส่งเสริมการเพิ่มรายได้ให้มากกว่า 1 ช่องทาง เพื่อเป็นหลักประกันหากเกิดเหตุสุดวิสัยในงานประจำจะทำให้ประชาชนมีรายได้สำรองเข้ามาอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้การมีรายได้ที่เพิ่มขึ้นจะส่งผลให้ประชาชนมีเงินออมเพิ่มมากขึ้นเช่นกัน

3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป คือ

1. การออกแบบแบบสอบถามควรมีความละเอียดมากกว่านี้ ซึ่งการออกแบบแบบสอบถามที่ดีนั้น จะสามารถทำให้ได้รับคำตอบที่ถูกต้องมากขึ้น แต่ก็ต้องได้รับความร่วมมือจากผู้ตอบแบบสอบถามด้วยซึ่งบางคนไม่ได้ตั้งใจตอบแบบสอบถาม อย่างจริงจังและไม่ยอมเปิดเผยข้อมูลบางส่วนตามความจริง ทำให้ข้อมูลที่ได้ไม่ถูกต้องได้

2. ควรมีการศึกษาวิจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมสำหรับการเกษียณอายุของบุคคลวัยทำงานในอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ในระเบียบวิธีวิจัยแบบอื่น เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกจากมุมมองของแต่ละบุคคล และเพื่อให้ผลการวิจัยทางด้านพฤติกรรมการณ์การออมสำหรับการเกษียณอายุของบุคคลวัยทำงานในอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรีมีความครอบคลุม และชัดเจนมากขึ้น อาทิ การวิจัยเชิงคุณภาพผ่านการสัมภาษณ์เชิงลึกจากบุคคลวัยทำงานในอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นต้น

3. ควรจะศึกษาตัวแปรอื่น ๆ ที่อาจส่งผลต่อการออมสำหรับการเกษียณอายุของบุคคลวัยทำงานในอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรีเพิ่มเติม เช่น บัญชีทางด้านพฤติกรรม บัญชีทางด้านทัศนคติ บัญชีทางด้านความเสี่ยงเพื่อให้สามารถปรับปรุง พัฒนา และออกแบบผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับการออมให้มีความหลากหลายตรงกับความต้องการของผู้ที่ต้องการวางแผนทางการเงิน

4. ควรศึกษาด้านนโยบายว่าหน่วยงานภาครัฐและเอกชนแต่ละแห่งนั้นมีแนวทางส่งเสริมการออมให้บุคลากรของตนเองอย่างไร แนวทางการออมแบบใดที่เหมาะสมกับองค์กรของแต่ละแห่ง เพราะมีช่องทางการออมที่หลากหลาย

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กองทุนการออมแห่งชาติ. (2563). การส่งเสริมการออมของภาครัฐ. สืบค้นจาก <https://www.nsf.or.th>
- กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ. (2563). การส่งเสริมการออมของข้าราชการ. สืบค้นจาก <https://www.gpf.or.th/thai2019/Index/index.php?lang=th>
- กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ. (2563). การส่งเสริมการออมของหน่วยงานเอกชน. สืบค้นจาก <https://www.thaipvd.com>
- กฤษฎา เสกตระกูล. (2552). มั่งคั่งอย่างไร...ไม่รู้: ความทนทานในการรับความเสี่ยง คุณยอมรับได้แค่ไหน สืบค้นจาก <https://www.set.or.th/set/education/knowledgedetail.do?contentId=542&type=article>
- กิตติพัฒน์ แสนทวีสุข. (2557). เงินทองต้องใส่ใจ. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.
- คมสันต์ จันดา. (2561). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมเพื่อการเกษียณอายุของเกษตรกรในเขตพื้นที่อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย (บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพฯ
- จุฑามาส อักษร. (2553). วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อชีวิตหลังวัยเกษียณ(ปริญญามหาบัณฑิต) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- ณัฐพล ลีลาวัดนานันท์. (2559). ความเสี่ยงในการลงทุน. สืบค้นจาก <https://bsc.dip.go.th/th/category/2016-09-06-05-21-02/2016-09-18-10-37-50>
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2555). ความเสี่ยง. สืบค้นจาก <https://www.set.or.th/set/financialplanning/glossary.do?contentId=24>
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2548). การวางแผนการลงทุน. สืบค้นจาก https://www.set.or.th/education/th/start/start_start_3_6.pdf
- ธิดารัตน์ อติชาตนันท์ และแพรวพรรณ มังคลา. (2554). การวางแผนการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค(ศิลปศาสตรบัณฑิต การจัดการธุรกิจทั่วไป), มหาลัยศิลปกร, กรุงเทพฯ
- นครินทร์ เจียวสว่าง. (2558). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมเพื่อวัยเกษียณ: กรณีศึกษาข้าราชการโยธาธิการและผังเมือง (เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ

- นิภาพันธุ์ พูนเสถียรทรัพย์. (2563). เรา รู้จักความเสี่ยงในการลงทุนแค่ไหน. สืบค้นจาก <https://www.scb.co.th/th/personal-banking/stories/risk-investment.html>
- เนษพร นาคสีเหลือง. (2557). ปัจจัยที่มีผลต่อการออมเพื่อเตรียมความพร้อมการเกษียณ อายุของ พนักงานธนาคารกรุงเทพ จำกัด(มหาชน) สำนักงานใหญ่ (บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ปทุมธานี
- บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ทิสโก้ จำกัด. (2553). การวางแผนการลงทุนเพื่อการเกษียณ. สืบค้นจาก <https://www.set.or.th/set/financialplanning/knowledgedetail.do?contentId=533>
- พัฒน์ ทองพิง. (2555). การวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณอายุ: กรณีศึกษาเฉพาะครู โรงเรียนสังกัดกรุงเทพฯ (บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, กรุงเทพฯ
- มะลิวรรณ พระธรรมมัตย์. (2561). ปัจจัยสำคัญในการออม. สืบค้นจาก <https://sites.google.com/site/karpenphupraksbkar12/paccay-sakhay-ni-kar-xxm>
- รัชนิกร วงศ์จันทร์. (2555). 365+1... คำศัพท์การเงินและการลงทุน. การวางแผนการเงินส่วนบุคคล, น.6. สืบค้นจาก <https://www.set.or.th/dat/setbooks/e-book/6.pdf>
- ศิรินุช อินละคร. (2559). การเงินส่วนบุคคล. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สิริลักษณ์ วรรณกุล (2559). พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณ ของผู้มีเงินได้ อายุระหว่าง 22 - 60 ปี ในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี (บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น
- สุดารัตน์ พิมลรัตนกานต์. (2555). การเงินส่วนบุคคล. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: บมจ.ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- สุดารัตน์ สุดสมบูรณ์. (2557). สวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในประเทศไทย (ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยทักษิณ, สงขลา
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2561). สถิติบอกอะไร ผู้สูงวัยในปัจจุบันและอนาคต. สืบค้นจาก http://www.nso.go.th/sites/2014/Pages/Press_Release/2561/N10-04-61-1.aspx
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2563). สถิติประชากรศาสตร์ ประชากรและเคหะ. สืบค้นจาก <http://statbbi.nso.go.th/staticreport/page/sector/th/01.aspx>
- สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง. (2546). เศรษฐศาสตร์น่ารู้. สืบค้นจาก <http://www2.fpo.go.th/S-I/Source/ECO/ECO8.htm>
- สำนักงานบริหารงานจดทะเบียน กรมการปกครอง. (2562). จำนวนประชากร. สืบค้นจาก https://stat.bora.dopa.go.th/new_stat/webPage/statByYear.php

- หลักทรัพย์จัดการกองทุนยูโอบี. (2560). ปรับพอร์ตลงทุนตามจังหวะชีวิตด้วย Target Date Fund สืบค้นจาก <https://www.set.or.th/set/financialplanning/knowledgedetail.do?contentId=925&type=article>
- อศัญญาณ์ แดงสมุทร. (2559). พฤติกรรมและปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนเพื่อวัยเกษียณของครูโรงเรียน อัสสัมชัญศรีราชา จังหวัดชลบุรี (เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์,
- Dave Ahern. (2021). The 8 Main Types of Investment Risk. Retrieved from <https://investingforbeginners.com/investment-risk-daah/>
- Financial Services Academy. (2550). วางแผนการเงินและชีวิตให้มั่นคงและมั่นคง. (พิมพ์ครั้งที่1). กรุงเทพฯ: บมจ.ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- Internationale Nederlanden Groep. (2006). Global Retirement Services 2006. Retrieved from <://fdocuments.in/document/business-development-global-pensions-2005-2-pension-models-around-the-world-global-pensions-is-proud-to-present-you-a-summary-of-various-pension-models.html>
- Julian Shovlin. (2011). How Can We Minimize Systematic Risk. Retrieved from <https://appliedfinancejulianshovlin.wordpress.com/2011/12/12/how-can-we-minimize->
- Kamal Halili Hassan. (2016). Retirement Planning Behaviour of Working Individuals and Legal Proposition for New Pension System in Malaysia (Master's of Law), Universiti Kebangsaan Malaysia, Selangor.
- Muhummad Amirul Masran and Hafinaz Hasniyanti Hassan. (2017). Factors Affecting Retirement Planning Of Gen-Y Workers In Klang Valley Private Sectors, Malaysia (Master's of Accounting and Finance). Asia Pacific University of Technology and Innovation, Kuala Lumpur
- Nigerianscholars. (2018). The Concepts of Consumption, Investment, and Savings. Retrieved from <https://nigerianscholars.com/tutorials/national-income/savings/systematic-risk/>
- Population Pyramids of the World. (2019). Population Pyramids of Thailand. Retrieved from <https://www.populationpyramid.net/thailand/>
- Tejvan Pettinger. (2019). Life-Cycle Hypothesis. Retrieved from <https://www.economicshelp.org/blog/27080/concepts/life-cycle-hypothesis/>

Vipan Prachuabmoh, (2017). Aging in Thailand. Retrieved from https://www.un.org/development/desa/pd/sites/www.un.org.development.desa.pd/files/unpd_egm_201902_s3_vipanprachuabmoh.pdf

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.
แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมสำหรับการเกษียณอายุของบุคคลวัยทำงานในอำเภอเมือง
สุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

คำชี้แจง รายละเอียดแบบสอบถามมีทั้งหมด 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ข้อมูลที่เกี่ยวกับความรู้ ประสบการณ์การลงทุนและปัจจัยที่มีผลต่อการออม

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการออม

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง กรุณาใส่คำตอบในช่องว่าง

1.เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ ปี

3.สถานภาพ

โสด

สมรส

หย่าร้าง

หม้าย

อื่นๆ (ระบุ).....

4.อาชีพ

ราชการ

พนักงานราชการ

พนักงานรัฐวิสาหกิจ

พนักงานบริษัทเอกชน

ลูกจ้างชั่วคราว

รับจ้างทั่วไป

เกษตรกร

ประกอบธุรกิจส่วนตัว

อื่นๆ (ระบุ).....

5. ระดับศึกษาสูงสุด

ประถมศึกษา

มัธยมศึกษา

อาชีวศึกษา/อนุปริญญา

ปริญญาตรี

ปริญญาโท

ปริญญาเอก

อื่น ๆ (ระบุ).....

6.จำนวนสมาชิกในครอบครัว.....คน

7.จำนวนสมาชิกที่อยู่ในการดูแลของท่าน.....คน

8. รายได้ประจำเฉลี่ยต่อเดือนบาท และรายได้พิเศษเฉลี่ยต่อเดือน

บาท

9. รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน.....บาท

10. ภาระหนี้สินเฉลี่ย.....บาท

11. ปัจจุบันท่านเสียภาษีเงิน ได้อยู่ที่อัตราร้อยละเท่าใด.....

12. สินทรัพย์อื่น(เช่น ที่ดิน ที่อยู่อาศัย รถยนต์) มูลค่า..... บาท

ส่วนที่ 2 ข้อมูลที่เกี่ยวกับความรู้ ประสบการณ์การลงทุนและปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อการออม

คำชี้แจง กรุณาใส่เครื่องหมาย / หน้าข้อความและคำตอบในช่องว่าง

	ระดับความสำคัญ				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
ปัจจัยที่มีผลต่อการออม					
2.1 ปัจจัยด้าน					
ผลตอบแทน					
13. อัตราดอกเบี้ย					
14. อัตราเงินปันผล					
15. ระยะเวลาที่ได้รับ ผลตอบแทน					
16. สิทธิประโยชน์ทาง ภาษี					
2.2 ด้านความเสี่ยง					
17. การลงทุนใน หลักทรัพย์ที่ให้ ผลตอบแทนสูง ย่อมจะมี ความเสี่ยงสูงด้วยเช่นกัน ท่านสามารถยอมรับความ เสี่ยงจากการขาดทุนได้ มากน้อยเพียงใด					
18. การลงทุนใน หลักทรัพย์ปลอดภัยอาจ					

ให้ผลตอบแทนในระดับที่ต่ำกว่าอัตราเงินเฟ้อ ทำให้อำนาจในการซื้อลดลง ท่านสามารถยอมรับได้มากน้อยเพียงใด					
19.ชื่อเสียง/ความมั่นคงของสถาบันการเงินมีผลต่อการออมของท่านมากน้อยเพียงใด					
20.การเลือกลงทุนในหลักทรัพย์หลาย ๆ ประเภทเป็นการกระจายความเสี่ยงรูปแบบหนึ่ง ท่านมีการกระจายความเสี่ยงมากน้อยเพียงใด					
2.3 ประสบการณ์การลงทุน					
21.ท่านมีประสบการณ์การลงทุนมากน้อยเพียงใด					
22.ท่านคิดว่าประสบการณ์การลงทุนมีผลต่อการตัดสินใจลงทุนมากน้อยเพียงใด					
2.4 ความรู้ด้านการลงทุน					
23.ท่านมีความรู้ด้านการลงทุนมากน้อยเพียงใด					
24.ท่านคิดว่าความรู้ด้านการลงทุนมีผลต่อการ					

ตัดสินใจลงทุนมากน้อย เพียงใด					
25.ก่อนตัดสินใจลงทุน ท่านศึกษาข้อมูลใน หลักทรัพย์ที่จะลงทุนมาก น้อยเพียงใด					
2.5 สถานะเศรษฐกิจ					
26.สถานะเศรษฐกิจ ภายในประเทศเช่น การเมือง การเติบโตทาง เศรษฐกิจ ส่งผลต่อการ การตัดสินใจออมเงินของ ท่านมากน้อยเพียงใด					
27.สถานะเศรษฐกิจ ภายนอกประเทศเช่น สงครามการค้า การเติบโต ของเศรษฐกิจโลก ส่งผล ต่อการตัดสินใจออมเงิน ของท่านมากน้อยเพียงใด					
2.6 อัตราเงินเฟ้อ					
28.อัตราเงินเฟ้อส่งผลต่อ การออมเงินของท่านมาก น้อยเพียงใด					
2.7 อัตราภาษีเงินได้					
29.อัตราภาษีเงินได้ใน ปัจจุบันส่งผลต่อการออม เงินของท่านมากน้อย เพียงใด					

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการออม

คำชี้แจง กรุณาใส่คำตอบในช่องว่าง

30. ท่านมีการออมเพื่อการเกษียณอายุหรือไม่

มี

ไม่มี

อื่น ๆ (ระบุ)

31. ท่านศึกษาข้อมูลการออมมาจากแหล่งใด(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

สื่อต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์

เพื่อน

ค้นหาข้อมูลผ่านอินเทอร์เน็ต สื่อออนไลน์

ญาติ คนในครอบครัว

ศึกษาผ่านโรงเรียน มหาวิทยาลัย

อื่น ๆ (ระบุ).....

32. ปัจจัยที่อิทธิพลต่อการออมของท่าน(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ตนเอง

เพื่อน

สถานะทางการเงิน

ญาติ คนในครอบครัว

อื่น ๆ (ระบุ)

33.วัตถุประสงค์ในการออม(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

เพื่อเก็บไว้ใช้จ่ายเกษียณอายุ

เพื่อใช้จ่ายฉุกเฉิน

เพื่อเป็นทุนการศึกษาของบุตรหลาน

เพื่อความมั่นคงของชีวิต

เพื่อเก็งกำไร

อื่น ๆ

(ระบุ).....

34. สัดส่วนของการออม

กำหนดสัดส่วนการออมที่แน่นอน

ไม่มีการกำหนดสัดส่วนการออมที่แน่นอน

อื่น ๆ (ระบุ)

35. จำนวนเงินออมเพื่อการเกษียณอายุต่อรายได้เฉลี่ยต่อเดือน.....บาท

36. แนวโน้มการออมในอนาคต

มีสัดส่วนการออมคงที่

มีสัดส่วนการออมลดลง

มีสัดส่วนการออมเพิ่มขึ้น

อื่น ๆ (ระบุ)

.....

37. นับถึงปัจจุบันท่านมีระยะเวลาเก็บออมนานเท่าใด.....ปี

38. ความถี่ในการเก็บออมต่อเดือน.....ครั้ง/เดือน

39. ท่านมีประสบการณ์ในการลงทุนนานเท่าใด.....ปี

40.รูปแบบการออมเงิน(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ เงินฝากกับสถาบันการเงิน	☐ สลากออมทรัพย์
☐ พันธบัตรรัฐบาล/รัฐวิสาหกิจ	☐ หุ้นกู้เอกชน
☐ กรมธรรม์ประกันชีวิต	☐ สะสมในรูปของเงินสด
☐ หุ้นสามัญ/หุ้นบุริมสิทธิ	☐ กองทุนรวม
☐ กองทุน RMF/LTF/SSF	☐ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ
☐ อสังหาริมทรัพย์	☐ ทองคำ
☐ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ(กบข.)	☐ อื่น ๆ (ระบุ).....

41.ปัจจัยใดที่ท่านใช้ในการพิจารณาเลือกรูปแบบการออมในแต่ละประเภท(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ผลตอบแทนของสินทรัพย์	☐ ความเสี่ยงของสินทรัพย์
☐ สภาพคล่องของสินทรัพย์	☐ ผลประโยชน์ด้านภาษี
☐ อัตราเงินเฟ้อ	☐ สถานะเศรษฐกิจ
☐ อื่น ๆ (ระบุ).....	

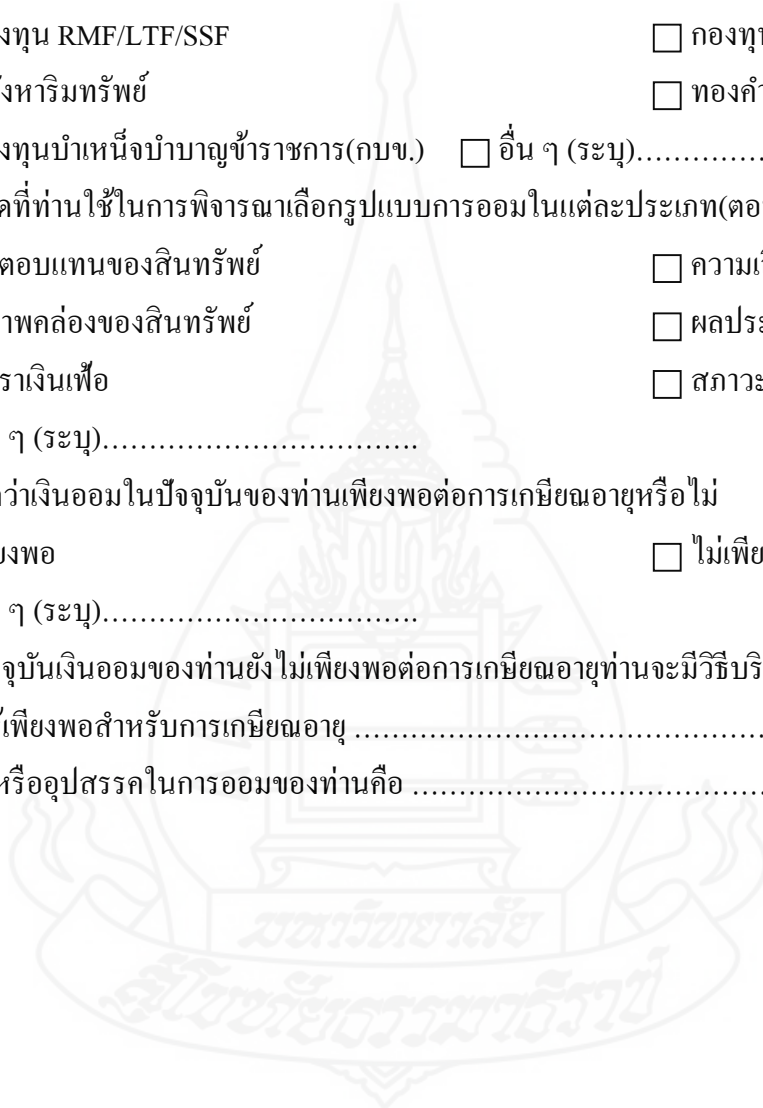
42.ท่านคิดว่าเงินออมในปัจจุบันของท่านเพียงพอต่อการเกษียณอายุหรือไม่

☐ เพียงพอ	☐ ไม่เพียงพอ
☐ อื่น ๆ (ระบุ).....	

43.หากปัจจุบันเงินออมของท่านยังไม่เพียงพอต่อการเกษียณอายุท่านจะมีวิธีบริหารจัดการเงิน

อย่างไรให้เพียงพอสำหรับการเกษียณอายุ

44.ปัญหาหรืออุปสรรคในการออมของท่านคือ

ภาคผนวก ข.

ผลการทดสอบปัญหา Multicollinearity

ผลการทดสอบปัญหา Multicollinearity

Pearson Correlation	เพศ	อายุ	อาชีพ	ระดับการศึกษา	สถานะภาพ	จำนวนสมาชิกในการดูแล	รายได้
เพศ	1						
อายุ	-0.106	1					
อาชีพ	0.116	-0.214	1				
ระดับการศึกษา	0.112	-0.116	0.449	1			
สถานะภาพ	0.270	-0.119	0.109	0.138	1		
จำนวนสมาชิกในการดูแล	-0.154	-0.082	-0.024	-0.131	-0.099	1	
รายได้	0.048	0.258	0.228	0.276	0.069	0.075	1
ภาระหนี้สิน	-0.086	0.142	0.116	0.112	-0.108	-0.086	0.118
ภาระค่าใช้จ่าย	0.010	0.142	0.161	0.276	0.089	-0.170	0.513
มูลค่าสินทรัพย์	0.020	0.098	0.143	0.209	0.030	-0.075	0.352
ประสิทธิภาพการลงทุน	0.030	0.336	0.247	-0.087	0.111	-0.038	0.194
ระยะเวลาออม	0.054	0.068	0.022	0.110	0.097	-0.057	0.235

Pearson Correlation	ภาระหนี้สิน	ภาระค่าใช้จ่าย	มูลค่าสินทรัพย์	ประสิทธิภาพการลงทุน	ระยะเวลาออม
เพศ					
อายุ					
อาชีพ					
ระดับการศึกษา					
สถานะภาพ					
จำนวนสมาชิกในการดูแล					
รายได้					
ภาระหนี้สิน	1				
ภาระค่าใช้จ่าย	0.155	1			
มูลค่าสินทรัพย์	0.324	0.336	1		
ประสิทธิภาพการลงทุน	0.047	0.098	0.102	1	
ระยะเวลาออม	0.159	0.136	0.134	0.175	1

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นายศิรีพล แก้วเพชร
วัน เดือน ปีเกิด	28 กันยายน 2538
สถานที่เกิด	อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
สถานที่ทำงาน	บริษัท ธนาकारกสิกรไทย จำกัด(มหาชน) จังหวัดกรุงเทพมหานคร
ตำแหน่ง	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์เครดิตลูกค้าผู้ประกอบการ

